

**Vuosikertomus
2023**

Sisälllys

Vuosikatsaus	3
Toimitusjohtajan katsaus	5
Nostoja vuodelta 2023	6
Arvomme	7
Kestävyysselvitys	8
Kestävyysselvityksen yleiset laatimisperusteet	9
Hallinto	10
Strategia	19
Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallinta	30
Mittarit ja tavoitteet	32
Ympäristötiedot	34
Ilmastonmuutos	34
Pilaantuminen.....	41

Vesivarat ja merten luonnonvarat	42
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	43
Resurssien käyttö ja kiertotalous	46
Ihmiset ja yhteiskunta	47
Oma työvoima	47
Arvoketjun työntekijät ja ihmisoikeudet arvoketjussa	55
Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt	56
Yksityisyyden suoja ja tietosuoja	57
Hallintotiedot	58
Liiketoiminnan harjoittaminen	58
Indeksitaulukko	60
Toimintakertomus	72
Tilinpäätös	83

Vuosikatsaus

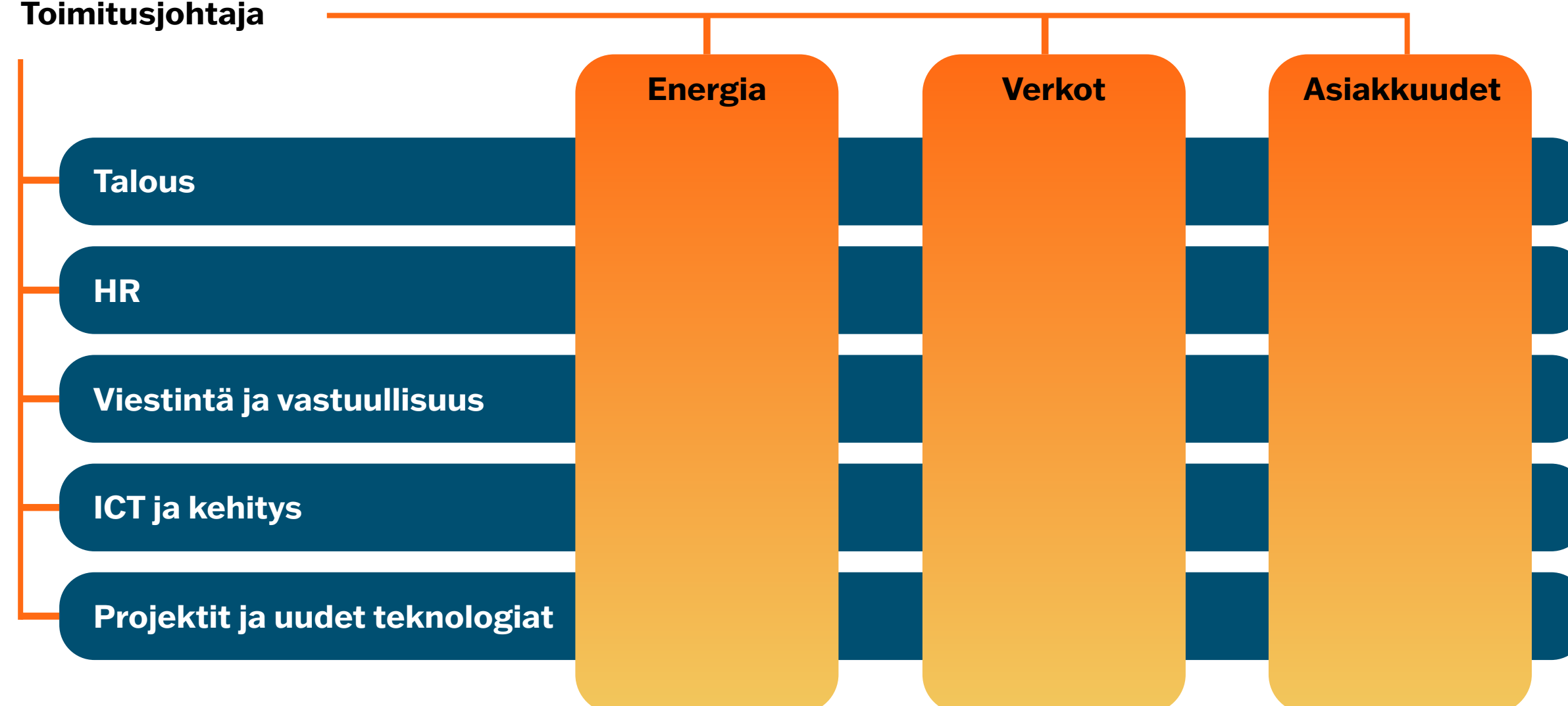
Rohkeasti ilmasto-positiivista energiaa

Olemme vihreää siirtymää edistävä energiatalo, jossa työskentelee yli 200 uusiutuvan energian ja kiertotalouden ratkaisujen ammattilaista. Tehtävämme on tuottaa huoletonta energiaa ja etsiä asiakkaille ratkaisuja, joiden avulla lämpöä, jäähdytystä ja sähköä tuotetaan, jaetaan ja käytetään kestävästi. Ilmasto-positiivisen visiomme mukaan Lahden seudun kodit ja kiinteistöt lämpiävät hiilinegatiivisesti vuonna 2035.

Olemme Lahden kaupungin omistama energiayhtiö. Sähkönjakelusta huolehtii Lahti Energian tytäryhtiö Lahti Energia Sähköverkko Oy.

Organisaatio

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan katsaus

Toiminnan kehittämisen ja tehokkuuden parantamisen vuosi

Lähdimme vuoteen 2023 energiakriisin varjostamana. Onneksi tähän liittyvät pahimmat skenaariot sähkön tehopulasta eivät lopulta toteutuneet. Pitkälti lauhan ja tuulisen alkuvuoden ansiosta myös sähkön markkinahinta jäi selvästi alle odotusten. Olkiluotoon valmistuneen ydinvoiman ja tuulivoiman lisärakentamisen myötä energiakriisi väistyi ja sähkön spot-hinnat olivat poikkeuksellisen alhaiset keväällä 2023. Sähkömarkkinoiden hintaheilunta jatkui voimakkaana läpi vuoden.

Sähkömarkkinoiden ailahtelevuus ja polttoaineiden kustannukset rasittivat tulostamme

Liikevaihtomme laski edellisvuodesta noin 20 miljoonaa euroa. Tähän suurimpana syynä oli sähkön markkinahinnan alhaisuus. Liikevoittonamme jäi viime vuotta heikommaksi, mutta tilikauden tuloksemme oli hieman edellisvuotta parempi, kun otetaan huomioon kertaluonteiset erät. Meille keskeisten polttoaineiden eli metsähakkeen ja kierrätyspolttoaineiden hinnat nousivat edelleen vuoden aikana huomattavasti. Polttoaineiden kustannusten nousuun olemme vienneet pääosin kaukolämmön hintaan, mutta tulosvaikutukselta emme täysin välttyneet. Vuonna 2023 nostimme kaukolämmön hintaa kesäkuun alusta keskimäärin 13 prosenttia. Edellisvuoden tapaan tulostamme rasitti myös yleinen kustannustason nousu.

Polttoaineista niin metsähakkeen kuin kierrätyspolttoaineiden kysyntää Suomessa

on enemmän kuin tarjontaa. Siksi olemme lisänneet hakkeen ja kierrätyspolttoaineiden tuontia muualta Euroopasta. Kaukolämmön hintakilpailukyvyyn ylläpitäminen on yksi tärkeimmistä tavoitteistamme. Tämä edellyttää sekä polttoaineiden hankintalähteiden että kaukolämmön tuotantorakenteen monipuolistamista. Varaudumme investoimaan kaukolämmön tuotantoon uuden strategiamme mukaisesti sähkөөn perustuvilla ratkaisuilla. Teimme vuonna 2023 investointipäätöksen 60 megawatin sähkökattilasta, joka valmistuu vuoden 2024 lopulla. Sähkökattila korvaa alhaisten sähkön hintojen aikaan polttoon perustuvaa tuotantoa kaukolämmön tuotannossamme. Lisäksi sähkökattila osaltaan tasapainottaa sähkömarkkinoita silloin, kun tuulivoimaa on tarjolla enemmän.

Investointeja tulevaisuuteen ja hiilineutraaliustavoitteisiin

Hankkeemme Hartwallin kiertotalouteen perustuvassa biokaasulaitoksessa valmistui kesäkuussa, ja se on osaltaan mahdollistamassa Hartwallin Lahden tehtaan energiantuotannon hiilineutraaliutta. Sähkö- ja kaukolämpöverkkojen perusparannusinvestointeja teimme normaalisti suunnitelman mukaan. Lämmön ja sähkön toimitusvarmuutemme säilyi erinomaisena. Kaukojäähdytysliiketoimintaa laajensimme keskusta-alueelle, kun aloitimme kaupungintalon kaukokylmän toimitukset kesäkuussa.

Epävarmuutta tulevista tuotoista ja verkkoinvestointien kehityksestä

Energiavirasto julkisti vuoden viimeisenä työpäivänä uuden sähköverkkojen valvontamallin vuosille 2024–2031. Meidän ja toimialan tekemien arvioiden mukaan tämä tulee heikentämään sähköverkkoliiketoiminnan tuottoa ja kykyä rahoittaa uusia verkkoinvestointeja. Tällä ei ole välittömiä vaikutuksia Lahti Energian sähköverkkojen sähkön siirron hinnoitteluun lähivuosina, mutta pitkällä aikavälillä näemme, että se vaarantaa sähköverkkojen kehityksen.

Jatkamme vihreän siirtymän edelläkävijänä

Epävarmuuksista huolimatta vuosi 2023 vahvasti uskoamme tulevaan, kykyymme kehittää toimintaamme ja edistää vihreää siirtymää. Vuonna 2024 energiaa riittää ja hinta on keskimäärin kohtuullinen, vaikka Venäjän Ukrainaan kohdistamaa hyökkäyssotaa edeltävälle tasolle emme todennäköisesti lähivuosina pääsekään. Energiamurroksessa olemme valmiina ja tulemme vastaamaan energia-alan muuttuviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin.

Kiitos henkilöstöllemme, asiakkaillemme ja kumppaneillemme sitoutumisesta ja yhteistyöstä. Yhdessä rakennamme kestävämpää tulevaisuutta.

Jouni Haikarainen
toimitusjohtaja

Nostoja vuodelta 2023

Tammikuu

Allekirjoitimme Nordic Ren-Gasin kanssa hankekehityssopimuksen Power-to-Gas -hankkeesta

Sopimus on konkreettinen askel hankkeen edistämiseksi. Power-to-Gas -laitos tuottaa valmistuttuaan uusiutuvaa metaania, vetyä ja kaukolämpöä.

Helmikuu

Saavutimme Energiatohokkuussopimuksen tavoitteet etujassa

Tehostimme energiankäyttöä monipuolisesti. Yhteensä energiaa on säästetty noin 13 300 megawattituntia, eli noin 650 omakotitalon vuosikulutuksen verran.

Maaliskuu

Saneerasimme sähköverkkoa Lahden seudulla, muun muassa Enonsaaressa

Teimme investointipäätöksen 60 megawatin sähkökattilasta

Sähkökattila sijoitetaan Kymijärven voimalaitosalueelle. Sen arvioitu käyttöönotto on vuoden 2024 loppuun mennessä.

Huhtikuu

Suuri liikuntaseikkailu liikutti lapsiperheitä Lahden Suurhallissa

Järjestimme tapahtuman yhdessä 13 urheiluseuran ja Lahden kaupungin kanssa. Tapahtuma järjestettiin neljättä kertaa.

Lahden kaupungintalo ensimmäinen keskustaverkon kaukojäähdytysasiakass

Kaukojäähdytysverkon rakentaminen Lahden kaupungin alueella alkoi. Ensimmäisessä vaiheessa jäähdytysverkko kulkee Harjukadun ja Rauhankadun risteyksestä kaupungintalolle.

Kesäkuu

Tarkistimme kaukolämmön hintaa

Yleisen kustannustason nousun vuoksi kaukolämmön hinta nousi. Esimerkiksi 60 neliön kerrostalohuoneistossa korotus on keskimäärin alle 4 euroa kuukaudessa.

Juhlimme Hartwallin biokaasulaitoksen avajaisia

Kiertotaloudelle perustuvan biokaasulaitoksen ansiosta Hartwallin Lahden tuotannosta saadaan kokonaan hiilineutraalia.

Elokuu

Heinäkuu

Markkinointinäkyvyyttä Kalevan kisoissa

Teemme yhteistyötä paikalliseurojen ja -yhdistysten kanssa ja tuemme toimintaa lapsille ja nuorille. Kalevan kisoissa olimme mukana myös markkinointinäkyvyydellä.

Kesätyöntekijämme suosittelevat meitä ja arvostavat opettavaisia työtehtäviä

Meillä työskenteli 36 kesätyöntekijää monissa tehtävissä. Onnistuimme hyvässä perehdytyksessä, monipuolisissa ja opettavaisissa työtehtävissä. Suosittelemme oli +67.

Polttimon prosessilämpö-laitoksella alkoi 5 megawatin sähköhöyrykattilan rakentaminen

Otamme vihreää siirtymää edistävän sähköhöyrykattilan käyttöön vuoden 2024 aikana.

Syyskuu

Uutiskirjeemme uudistui

Uudistimme rakenteen ja ulkoasun. Kirje ilmestyy kuukausittain, ja sen voi tilata verkkosivuiltamme.

Lahjoitimme lähes 150 toimintakuntoista sähkömoottoria Ukrainaan

Sähkömoottorit ovat käytettyjä, mutta toimintakuntoisia. Lahjoitus koostuu pienistä alle kilowatin moottoreista aina yli 300 kilowatin moottoreihin.

Ajoimme ensimmäisen kuorman Hartwallin biokaasun valmistamisesta ylijäävää ainesta lannoitteeksi pelloille

Biokaasun valmistamisesta ylijäävä aines palautetaan läheisen Yli-Mäkelän tilan pelloille ravitsemaan ohrasatoa. Biokaasulaitos mahdollistaa panimon hiilineutraalin tuotannon.

Lokakuu

Avasimme yhteistyökumppanihaun vuodelle 2024

Uudistimme yhteistyökumppanihaun ja siirsimme sen verkkoon. Painopisteenämme on lasten ja nuorten toiminta.

Aloitimme brändiuudistuksemme

Lanseeraamme uuden ilmeen maaliskuussa 2024. Siirrymme uuteen ilmeeseen vuosina 2024–2025.

Marraskuu

Lahden kaupunki aloitti selvittämään vaihtoehtoja Lahti Energian omistajuuteen

Jatkamme toimintaamme liiketoimintasuunnitelmamme mukaisesti.

Yli 200 tapaturmatonta päivää

Onnistumisen kunniaksi nautimme kakkukahvit.

Kerroimme kaukolämmön hinnoittelumallin uudistuksesta

Taloyhtiö- ja yritysasiakkaiden kaukolämmön perusmaksun hinnoittelu uudistuu 1.1.2024. Uudistuksen tavoitteena on lisätä hinnoitteluun tasapuolisuutta ja läpinäkyvyyttä.

Joulukuu

Lahjoitimme joulumuistamiin varatun summan Lahden Pelastakaa Lapset ry:lle

Myös sidosryhmiltämme toivomme, että meille joulumuistamiin varatut summat lahjoitetaan hyväntekeväisyyteen.

Pohjoismaiden Investointipankki rahoittamaan investointejamme

Edistämme vihreää siirtymää. Lainasopimuksen arvo on 60 miljoonaa euroa kymmenelle vuodelle.

Arvomme

Kaikkea toimintaamme ohjaa yhteinen arvopohjamme. Arvot näkyvät tavassamme toimia. Toimimme asiakaskeskeisesti ja uteliaasti sekä olemalla aktiivisia ja vastuullisia.

Asiakaskeskeisyys

Uteliaisuus

Aktiivisuus

Vastuullisuus

Kestävyysselvitys

Kestävyysselvityksen yleiset laatimisperusteet

Tänä vuonna kestävyyselvitys sisältyy vuosikertomukseen. Aiemmin nimi oli Vuosikatsaus- ja vastuullisuusraportti. Vaihdimme nimen vastaamaan uuden lainsäädännön terminologiaa ja sisällön vaatimuksia, joihin siirrymme vaiheittain vuoteen 2026 mennessä.

Raportoimme EU:n kestävyysraportointidirektiivin Yleisten periaatteiden mukaisesti yhtiön strategia- ja liiketoimintamallin, kestävyden hallinnon ja organisaation sekä olennaiset kestävyysvaikutukset, -riskit ja -mahdollisuudet. Näitä edellä kerrottuja luokkia on täydennetty kaksoisolennaisuusanalyysin periaatteiden mukaisesti kattavasti, osittain tai pistemäisesti raportoiden. Olennaisuusanalyysin merkitsevyysrajana olemme pitäneet lukua 3,25. Kaksoisolennaisuuden määrittelyprosessi on kuvattu tässä osiossa [sivulla 30](#).

Kattavasti raportoituja luokkia ovat Ilmastonmuutos (E1) ja Luonnon

monimuotoisuus (E4). Osittain raportoituja luokkia ovat Kiertotalous (E5), Oma työvoima (S1), Arvoketjun työvoima (S2), Kuluttajat ja loppukäyttäjät (S4) sekä Liiketoimintatapa (G1). Pistemäisesti luokista on raportoitu Saastuminen (E2), Vesi- ja merivarannot (E3) sekä Vaikutus yhteisöön (S3).

Muutokset kestävyystietojen valmistelussa ja esittämisessä

Raportoimme kestävyystiedoistamme ja taloudestamme vuosittain, nyt välillä 1.1.2023–31.12.2023. Vuosien 2021–2022 tietoja on kerrottu silloin, kun ne ovat olleet vertailukelpoiset vuoteen 2023 nähden.

Selvitys käsittelee Lahti Energia -konsernia sisältäen tytäryhtiö Lahti Energia Sähköverkko Oy:n.

Selvityksen ovat laatineet Lahti Energia -konsernin asiantuntijat ja johtoryhmä, sen ovat käsitelleet tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta sekä hyväksynyt konsernin hallitus. Selvityksen lopussa

olevasta taulukosta ilmenevät puuttuvat tiedot ja se, miten niiden saatavuutta tulevina vuosina kehitetään kerrotaan teksteissä.

EU:n vastuullisuusdirektiivin mukainen raportointi velvoittaa Lahti Energia -konsernia vuodesta 2026 alkaen vuoden 2025 tiedoin. Olemme kuitenkin päättäneet siirtyä vaiheittain uuden lainsäädännön velvoittamaan raportointiin vuodesta 2023 alkaen ja täydentää tietoja sekä kehittää kestävyyselvityksen laatimista vuosittain vuoteen 2026 mennessä.

Kestävyyselvitystä 2023 ei ole varmennettu. Tavoitteenamme on työstää varmennusprosessi vuonna 2024. Lisäksi teemme kilpailutetun kumppanimme kanssa testivarmennuksen vuoden 2024 selvitykseen.

Kestävyyselvitys on julkaistu 27.3.2024. Lisätietoja saat osoitteesta viestinta@lahtienergia.fi

Hallinto

Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä

Lahti Energia -konsernin päätöksentekuelimet, jotka vastaavat konsernin hallinnosta ja toiminnasta ovat yhtiökokous, hallitus ja sen valiokunnat tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta sekä toimitusjohtaja johtoryhmän tukemana (kuva 1). Sisäisen tarkastuksen hankimme tarveperusteisesti ulkoisena arviointi- ja varmennuspalveluna.

Hyvä hallintotapa tarkoittaa, että sitoudumme johdonmukaisesti yhteisiin arvoihin, toimintaperiaatteisiin ja sidosryhmien vaateisiin, joilla ylläpidämme ja asetamme etusijalle yhteisen

edun. Strategia ja arvot kuvaavat asioita, jotka ovat tärkeitä ja jotka ohjaavat päivittäistä toimintaa ja valintoja. Lahden kaupungin kokonaan omistamana yhtiönä tehtävämme on myös edistää kaupungin strategian ja omistajapolitiikan toteutumista. Seuraamme linjauksia ja ohjeita, jotka kaupunki on tehnyt omistamilleen yhtiöille.

Hyvä hallintotapa on tilannesidonnaista, hyvään käyttäytymiseen perustuvaa ja riskien tunnistamiseen pohjautuvaa toimintaa. Keskiössä on yhtenäisen tekemisen kulttuuri.

Noudatamme päätöksenteossa ja hallinnossa osakeyhtiölakia ja muuta soveltuvaan lainsäädäntöä, Lahti Energian yhtiöjärjestystä sekä Lahti Energia -konsernin että Lahti-konsernin ohjeita ja politiikoita.

Hallintomme on kuvattu verkkosivuillamme.

Hallitus vastaa konsernin hallintoon ja talouteen, ympäristöön ja ihmisiin kohdistuviin vaikutuksiin liittyvistä päätöksistä sekä näiden asioiden vuosikellon mukaisesta hallinnan seurannasta.

Hallituksen muodostaminen

Hallitusjäseneltä edellytettävä pätevyys tarkoittaa riittävää asiantuntemusta toimialalta, juridiikasta, laskentatoimesta ja yhtiöorganisaatiosta sekä lisäksi tietoa ja kokemusta hallinnosta ja johtamisesta. Jäsen vastaa siitä, että hänellä on tehtävän edellyttämä asiantuntemus ja kokemus sekä mahdollisuus tehtävän hoitamiseen. Lahti Energian hallitus koostuu hallitusammattilaisista, joilla on osaamista energialiiketoimintaan sekä omistajan, Lahden kaupungin nimeämistä poliittisista päättäjistä. Hallituksen jäsenet valitaan kaupungin konserniohjeen mukaisesti. Valinnat valmistellaan osana kunnallisvaalien jälkeisiä poliittisia neuvotteluja. Konserni- ja tilajaos päättää hallitusjäsenehdokkaat, jotka esitetään yhtiökokoukselle. Lahti Energian hallituksessa on yksi riippumaton jäsen. Konserniohjeen mukaisesti vuoden 2025 yhtiökokouksessa

yhtiön hallitukseen valitaan vähintään kaksi riippumatonta jäsentä.

Riippumattoman jäsenen valinnan valmistelusta vastaa kaupungin omistajaohjauspalvelut. Omistajaohjauspalvelut voi käyttää ulkopuolista apua hallituskandidaattien rekrytoinnissa. Myös yhtiötä kuullaan. Konserni- ja tilajaosto päättää riippumattoman jäsenen esittelijän esityksestä. Yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet. Valittavalta on saatava ennen valintaa suostumus.

Yhtiöjärjestyksessä on määräykset hallituksen jäsenten määrästä, asettamisesta, toimikaudesta ja mahdollisista varajäsenistä. Kaupunkikonserniin kuuluvissa yhtiöissä on hallituksen kokoonpanossa otettava huomioon myös tasa-arvolain määräykset.

Hallituksen osaamisvaatimukset ja osaamisen kehittäminen

Hallituksen tulee olla mahdollisimman osaava, toimiva ja vireä. Laajan osaamispuhjan takaamiseksi hallituksessa tulee olla sekä yleistä toimialan asiantuntemusta että sen eri osa-alueiden osaamista. Toimintakykyisyys ja vireys edellyttävät myös jäsenten kohtuullista vaihtuvuutta sekä sitä, ettei mikään ikäluokka erityisesti painotu jäsenistössä. Hallituksen jäsenen on suositeltavaa toimia saman yhtiön hallituksessa enintään kahdeksan vuotta eikä

Kuva 1. Hallintoelimet

Hallintoelimet

samanaikaisesti tule toimia useammassa kuin neljässä hallituksessa. Nämä ovat Lahden kaupungin konserniohjeen suosituksia, joita noudatamme.

Hallitus tekee vuosittain itsearviointin vuoden alussa kaupungin konserniohjauksen toimittamalla itsearviointikyselyllä. Arvioinnissa hallitustyötä tarkastellaan eri näkökulmista, joita ovat oma toiminta hallituksen jäsenenä, hallitustyö yleisellä tasolla, hallituksen puheenjohtajan toiminta, yhtiön toimitusjohtajan toiminta, konserni- ja tilajaoksen toiminta sekä hallitustyöhön osallistuvan viranhaltijan toiminta. Konserniohjaus tekee yhteenvedon hallituksen itsearviointista ja johtamisen itsearviointista. Hallitus käsittelee itsearviointin tulokset ja päättää tarvittavista kehitystoimenpiteistä saatuaan kyselyn tulokset ensimmäisen vuosineljänneksen aikana.

Hallituksen eturistiriitojen tunnistaminen

Hallituksen riippuvuudet Lahti Energiaan on kerrottu hallitusjäsenten esittelyjen yhteydessä sivuilla 11–12.

Hallituksen kokoonpano ja monimuotoisuus

Lahti Energian hallitukseen kuului vuonna 2023 yksitoista jäsentä. Hallituksessa naisia oli viisi ja miehiä kuusi.

Jukka Ottela

Rooli hallituksessa: hallituksen puheenjohtaja, tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, henkilöstövaliokunnan kokouksissa hallituksen puheenjohtajan roolissa

Syntymävuosi: 1953

Koulutus: KTM, OTK

Lahti Energian hallituksessa: puheenjohtaja, vuodesta 2019

Päätehtävä: hallitusammattilainen

Keskeisimmät luottamustehtävät: PHP Holding Oy, hallituksen puheenjohtaja, Finda Telecom, hallituksen puheenjohtaja, Lahden Yhteiskoulun Säätiö, puheenjohtaja

Riippuvuudet Lahti Energiaan: riippumaton yhtiöstä

Minna Haapala

Rooli hallituksessa: hallituksen jäsen

Syntymävuosi: 1966

Koulutus: tekniikan lisensiaatti, MBA, HHJ

Lahti Energian hallituksessa: jäsen, huhtikuusta 2023

Päätehtävä: Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), talousjohtaja

Keskeisimmät luottamustehtävät: Helsingin Satama Oy, hallituksen jäsen

Riippuvuudet Lahti Energiaan: riippumaton yhtiöstä

Mika Kari

Rooli hallituksessa: hallituksen varapuheenjohtaja, henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja

Syntymävuosi: 1967

Koulutus: yhteisöpedagogi (AMK)

Lahti Energian hallituksessa: jäsen, vuodesta 2021

Päätehtävä: kansanedustaja

Keskeisimmät luottamustehtävät: Lahden kaupunginvaltuutettu, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen valtuuston pj., Sitra, hallintoneuvoston vpj., Päijät-Hämeen Osuuspankki, hallintoneuvoston pj.

Riippuvuudet Lahti Energiaan: ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuutettu

Sanna Mäkinen

Rooli hallituksessa: hallituksen jäsen, henkilöstövaliokunnan jäsen

Syntymävuosi: 1978

Koulutus: YTM, HHJ

Lahti Energian hallituksessa: jäsen, vuodesta 2021

Päätehtävä: Lahden vanhusten asuntosäätiö sr, toiminnanjohtaja

Keskeisimmät luottamustehtävät: Sylvia-koti Yhdistys ry:n hallituksen pj., Vanhustyön keskusliiton hallituksen varapuheenjohtaja, Lahden Sos.dem. Naisyhdistys ry:n puheenjohtaja, Lahden kaupunginvaltuuston varajäsen

Riippuvuudet Lahti Energiaan: ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuuston varajäsen

Mira Nieminen

Rooli hallituksessa: hallituksen jäsen sekä henkilöstövaliokunnan jäsen

Syntymävuosi: 1976

Koulutus: hallintotieteiden maisteri

Lahti Energian hallituksessa: jäsen, syyskuusta 2022

Päätehtävä: kansanedustaja, rikoskomisario (virkavapaalla)

Keskeisimmät luottamustehtävät: Lahden kaupunginvaltuutettu, kaupunginhallituksen jäsen, aluevaltuutettu

Riippuvuudet Lahti Energiaan: ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuutettu

Jukka Ruhberg

Neea Similä

Jyrki Ojala

Tuomas Sorsa

Merja Vahter

Kimmo Virtanen

Rooli hallituksessa:
hallituksen jäsen sekä tarkastusvaliokunnan jäsen

Syntymävuosi: 1965

Koulutus: merkonomi

Lahti Energian hallituksessa:
jäsen, vuodesta 2021

Päätehtävä: Lohimesta Oy, toimitusjohtaja

Keskeisimmät luottamustehtävät:
Lahden Rakennus- ja ympäristölautakunta, Lahden Yrittäjien Kokoomus Ry, pj., Lahden Ahkera ry, varapj., Lahden kaupunginvaltuuston jäsen, Lahden Kaupungin hallituksen varajäsen

Riippuvuudet Lahti Energiaan:
ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuuston jäsen

Rooli hallituksessa:
hallituksen jäsen

Syntymävuosi: 1974

Koulutus: insinööri YAMK, Digitaaliset teknologiat

Lahti Energian hallituksessa:
jäsen, vuodesta 2020

Päätehtävä: LAB ammattikorkeakoulu, TKI-asiantuntija

Keskeisimmät luottamustehtävät:
Lahden kaupungin varavaltuutettu, Lahden Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, Lahden Seudun Insinöörit ry, varapuheenjohtaja

Riippuvuudet Lahti Energiaan:
ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupungin varavaltuutettu

Rooli hallituksessa:
hallituksen jäsen, henkilöstön edustaja

Syntymävuosi: 1961

Koulutus: työtekniikko

Lahti Energian hallituksessa: jäsen, maaliskuusta 2022

Päätehtävä: Lahti Energia Sähköverkko Oy, rakennuttaja

Keskeisimmät luottamustehtävät: Lahti Energia Sähköverkko Oy, työsuojevaluutettu

Riippuvuudet Lahti Energiaan:
ei riippumaton yhtiöstä, työnantaja

Rooli hallituksessa:
hallituksen jäsen

Syntymävuosi: 1991

Koulutus: tuotantotalouden diplomi-insinööri

Lahti Energian hallituksessa: jäsen, vuodesta 2021

Päätehtävä: ministerin erityisavustaja

Keskeisimmät luottamustoimet:
Lahden kaupunginvaltuutettu, Päijät-Hämeen aluevaltuutettu

Riippuvuudet Lahti Energiaan:
ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuutettu

Rooli hallituksessa:
hallituksen jäsen

Syntymävuosi: 1954

Koulutus: HHJ PJ

Lahti Energian hallituksessa: jäsen, vuodesta 2021

Päätehtävä: eläkkeellä, entinen kauppias

Keskeisimmät luottamustehtävät:
Lahden kaupunginvaltuutettu, maakuntavaltuutettu, Päijät-Hämeen liiton tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Riippuvuudet Lahti Energiaan:
ei riippumaton yhtiöstä, Lahden kaupunginvaltuutettu

Rooli hallituksessa:
hallituksen jäsen

Syntymävuosi: 1972

Koulutus: LVI-asentaja, työtekniikko, IWS-hitsauskoordinoija, IWI-hitsaustarkastaja, HHJ

Lahti Energian hallituksessa: jäsen, vuodesta 2019

Päätehtävä: Peikko Finland Oy, laatuinsinööri

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Riippuvuudet Lahti Energiaan:
riippumaton yhtiöstä

Hallituksen vastuullisuusosaaminen

Lahti Energian hallituksen jäsenillä on vastuullisuusosaamista ja -kokemusta vastuullisuusasioiden käsittelystä ja -päätöksenteosta sekä raportoinnista yhteensä yli kymmenen vuotta. Hallituksen jäsenet tunnistavat vastuunsa ja velvollisuutensa organisaation vastuullisuusasioiden päätöksenteossa ja toimenpiteiden seurannassa. Osalla jäsenistä on syvällisempää osaamista muun muassa työterveys- ja tasa-arvotoimintasuunnitelmien laadinnasta, henkilötietojen käsittelystä sekä raportoinnin tavoitteiden asettamisesta mittareineen ja toimenpiteineen. Hallitusjäsenistä osalla on Hyvä hallituksen jäsen -tutkinto (HHJ-tutkinto) sekä Aalto-yliopiston hallitustyöskentelyn syventävä valmennus.

Kokemusta on myös kestävän kehityksen raportoinnin toteuttamisesta ja kestävyystoimenpiteiden edistämisestä. Jäsenet myös kehittävät ja ylläpitävät osaamistaan muun muassa osallistumalla kestävän kehityksen ja vastuullisuuden seminaareihin ja koulutuksiin. Vuonna 2023 Lahti Energian viestintä ja vastuullisuus -yksikkö on pitänyt hallitukselle koulutuksen hallituksen vastuista kestävyysraportoinnissa. Hallituksen vastuullisuuskoulutustarpeita tarkastellaan syksyisin vuosikellon mukaisesti. Vuonna 2024 hallitukselle on sovittu pidettäväksi vastuullisuuskoulutus keväällä.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksemme toimintaa tukee kaksi valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja henkilöstövaliokunta.

Tarkastusvaliokunta seuraa yhtiön taloudellista tilannetta, rahoitustilannetta ja verotuksellista asemaa sekä tilinpäätösraportoinnin prosessia. Se valvoo ja arvioi taloudellista raportointijärjestelmää ja -prosessia sekä riskienhallintaprosessia. Tarkastusvaliokunta myös seuraa ja arvioi yhtiön sisäisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen sekä riskienhallintajärjestelmien toimintaa ja tehokkuutta. Valiokunta myös seuraa merkittäviä taloudellisia sekä rahoitus- ja veroriskejä ja toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi.

Tarkastusvaliokunta keskustelee merkittävistä taloudellisista riskeistä ja johdon toimenpiteistä riskien seuraamiseksi, hallitsemiseksi ja raportoimiseksi. Se perehtyy tilintarkastajien tekemiin merkittäviin havaintoihin ja johdon niistä antamiin vastineisiin.

Valiokunta myös käsittelee yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä antaman selvityksiä ja

seuraa tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteistä tilintarkastusta. Mainittujen tehtävien lisäksi tarkastusvaliokunnalla voi olla muita tehtäviä, jotka ovat tarkoituksenmukaisia tarkastusvaliokunnan tehtävän täyttämiseksi.

Henkilöstövaliokunnan tehtävänä on seurata ja kehittää yhtiön palkkaus- ja kannustinjärjestelmiä, arvioida ja kehittää yrityskulttuurin ja henkilöstöstrategian etenemistä sekä seurata ja arvioida kokonaisuutena työhyvinvointia. Lisäksi valiokunta arvioi yhtiön suorituskyvyn johtamista ja osaamisen kehitystä.

Lahti Energian hallitus on päättänyt vuonna 2023, että sekä tarkastusvaliokunta että henkilöstövaliokunta käsittelevät kestävyysraportin ennen sen hallituskäsittelyä ja hyväksymistä.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Lahti Energian johtoryhmään kuului vuonna 2023 yhdeksän jäsentä. Naisia oli neljä ja miehiä viisi. Lahti Energian toimitusjohtajana on toiminut vuodesta 2020 lähtien Jouni Haikarainen. Ylimmän johdon sukupuolijakauma on esitetty taulukossa 1. Johtoryhmän jäsenet on esitelty seuraavalla sivulla.

Taulukko 1. Ylimmän johdon sukupuolijakauma

Sukupuoli	Hallituksen sukupuolijakauma lukumäärinä (henkilömäärä)	Hallituksen sukupuolijakauma prosenttiosuuksina	Johtoryhmän sukupuolijakauma lukumäärinä (henkilömäärä)	Johtoryhmän sukupuolijakauma prosenttiosuuksina
Miehet	6	55	5	56
Naiset	5	45	4	44
Muut	0	0	0	0
Ei ilmoitettu	0	0	0	0
Henkilömäärä yhteensä	11		9	

Johtoryhmä

Jouni Haikarainen

toimitusjohtaja
s. 1965
diplomi-insinööri

Jarno Anttalainen

energiajohtaja
s. 1973
sotatieteiden maisteri

Susanna Huuskonen

asiakkuusjohtaja
s. 1976
insinööri (AMK)

Tuija Timonen

HR-johtaja
s. 1971
diplomi-insinööri

Mari Suokari

viestintä- ja vastuullisuusjohtaja
s. 1975
maatalous- ja metsätieteiden
maisteri

Milja Tuominen

talousjohtaja
s. 1987
kauppätieteiden maisteri

Sandor Luukkanen

projektijohtaja
s. 1985
diplomi-insinööri

Juha-Pekka Moisio

kehitys- ja ICT-johtaja
s. 1979
diplomi-insinööri

Antti Rautiainen

verkkojohtaja
s. 1978
diplomi-insinööri

Talouden johtaminen

Talouden johtamisessa noudatamme hyvää hallintotapaa, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapoja sekä yhtiötä koskevaa lainsäädäntöä. Taloudellinen raportointimme ja suunnittelumme perustuvat johtamisen ja raportoinnin vuosikelloon. Konsernin ja sen yksiköiden toimintasuunnitelmat ja niihin linkittyvät talousarviot laadimme kerran vuodessa. Lyhyen aikavälin talousennusteet päivitämme vähintään kvartaaleittain. Pitkän aikavälin taloussuunnittelua teemme vähintään 10 vuodeksi eteenpäin.

Konsernin taloudellista kehitystä ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista seuraamme konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Talousprosesseja ja raportointia kehitämme liiketoiminnan tarpeista. Huolellinen raportointi, prosessien ja kontrollien kehittäminen, sisäinen valvonta ja raportointi ovat osa kokonaisvaltaista riskienhallintaamme.

Tilinpäätöksen laatimisessa noudatamme suomalaisia tilinpäätösstandardeja (FAS). Taloudelliset tietomme on raportoitu [sivulta 83 alkaen](#).

Maksamme veromme Suomeen. Noudatamme verosuunnittelussamme verolakeja ja säännöksiä. Konsernin verojalanjälki on esitetty taulukossa 2.

Taksonomia

Olemme tehneet suunnitelman selvittää tuotteidemme taksonomiakelpoisuus vuonna

2024. Tätä varten olemme pyytäneet tarjouksia ja aloitamme valitun toimijan kanssa tuotteidemme taksonomiakelpoisuuden selvittämisen ja laskennan sekä raportoinnin vuodesta 2024.

Johtamiskulttuuri

Johtamisprosessien ja -käytäntöjen kehittämistarpeemme syntyy henkilöstön ja liiketoiminnan lähtökohdista ja niiden toteuttaminen pohjautuu strategiaan ja yrityskulttuuriin. Yhtenäinen HR-toiminnan perusta on vuorovaikutus ja tiedonjako, joilla varmistamme yhdenvertaisen, tasa-arvoisen, läpinäkyvän sekä organisaation tarpeisiin perustuvan henkilöstöjohtamisen. Toimivalla henkilöstöjohtamisella varmistamme energisen ja osaavan henkilöstön sitoutumisen yhtiön tavoitteisiin ja menestyvän liiketoiminnan.

Pyrimme matalan kynnyksen johtamiskulttuuriin, jotta epäkohtien esille nostaminen on helppoa. Ensisijaisesti aiheet nousevat esihenkilön kautta, tarvittaessa johtoon asti. Käytössämme on ohjeita, jotka koskevat esimerkiksi epäasiallista

Taulukko 2. Verojalanjälki, miljoonaa euroa

VEROJALANJÄLKI (MEUR)	2023	2022
Arvonlisäverot	20,1	29,2
Yhteisöverot	0,2	4,1
Sähköverot	18,7	16,4
Energiaverot	-0,2	-0,3
Kiinteistöverot	0,3	0,3
Henkilöstöön liittyvät veroluonteiset maksut	6,0	6,0

toimintaa. Asiat käsittelemme aiheen mukaisesti, lainsäädäntöä ja ohjeitamme noudattaen.

Osana eettisiä ohjeitamme henkilöstölle (Code of Conduct) olemme julkaisseet mahdollisten väärinkäytösten ilmoittamiseen [kanavan](#). Sen tarkoitus on rohkaista työntekijöitämme ja muita sidosryhmiämme ilmoittamaan kaikki havaitsemansa mahdolliset eettisten sääntöjen ja lakien rikkomukset, jotta tapaukset voidaan tutkia ja ratkaista.

Turvallisuudessa kannustamme henkilöstöä tekemään havaintoja järjestelmäämme, jotka ohjataan vastuutaholle. Palkitsemme kuukausittain turvallisuutta parantavista teoista ja huomioista.

Henkilöstöllämme on mahdollisuus nostaa esiin tai antaa palautetta tärkeäksi kokemastaan aiheesta. Esille nostettuihin kysymyksiin vastaamme henkilöstötilaisuuksissa, kuten kasvokkain järjestettävillä johdon kyselytunneilla, kvartaali-infoissa tai intranetissä niin, että koko henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua tai nähdä keskustelu.

Selvitys kestävyyttä koskevasta due diligence -prosessista

Taulukossa 3 on kerrottu tämän kestävyys selvityksen kohdat, joissa on kuvattu due diligence -prosessin toteuttamista organisaatiossamme. Prosessimme on vasta muotoutumassa ja on vielä monin osin puutteellinen. Olemme tunnistaneet, että tehdessämme liiketoimintapäätöksiä, niiden vaikutukset kestävyyskysymyksiin, ihmisoikeuksiin, ilmastonmuutokseen ja ympäristöön on tarkasteltava lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Due diligence -prosessilla varmistamme, että kestävä toimintaamme koskeva huolellisuusvelvoite täyttyy. Kerromme menettelyistä, jotka koskevat asianmukaisen huolellisuuden noudattamisesta toiminnassamme. Kerromme merkittävimmistä tai mahdollisista haittavaikutuksista, jotka liittyvät omiin toimintoihimme ja arvoketjuumme. Lisäksi kerromme toteuttamistamme toimista ja tekemisestämme mahdollisten haittavaikutusten ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai poistamiseksi. Kerromme myös näiden toimien tuloksista.

Taulukko 3. Selvitys kestävyyttä koskevasta due diligence -prosessista

DUE DILIGENCE -PROSESSIN KESKEISET OSATEKIJÄT	KOHDAT KESTÄVYYSELVITYKSESSÄ
Due diligence -prosessin sisällyttäminen hallintoon, strategiaan ja liiketoimintamalliin	Hallituksen valiokunnat, toimitusjohtaja ja johtoryhmä
Vuorovaikutus vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien kanssa kaikissa due diligence -prosessin keskeisissä vaiheissa	Sidosryhmien edut ja näkemykset, Olennaisuusanalyysi ja olennaiset teemat
Haitallisten vaikutusten tunnistaminen ja arviointi	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit
Toimien toteuttaminen kyseisten haitallisten vaikutusten torjumiseksi	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit/toimenpiteitämme
Kyseisten toimien tuloksellisuuden seuranta ja viestintä	Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit/ohjelma ja siinä edistyminen

Riskienhallintajärjestelmä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Riskienhallinta on osa johtamisjärjestelmäämme ja sisäistä valvontaamme. Sen tarkoituksena on tukea konsernin strategista ohjausta ja johtamista tunnistamalla ja systemaattisesti hallitsemalla organisaatioon vaikuttavia tapahtumia. Riskienhallinnan avulla varmistamme, että kielteisiä vaikutuksia aiheuttavat riskit pysyvät hallittuina ja myönteisten tapahtumien synnyttämät mahdollisuudet hyödynnetään toiminnan kehittämisessä. Käytössämme oleva riskienhallintakonsepti perustuu ISO 3100 -standardiin.

Hallitus huolehtii siitä, että konsernissa on määritelty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteet ja että konsernissa seurataan niiden kattavuutta. Yhtiön johto vastaa siitä, että yhtiössä on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva riskienhallinta ja sisäinen valvonta. Riskienhallintakonseptissa kuvataan kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tavoitteet, toimintatapa, vastuut ja raportointi Lahti Energia -konsernissa. Riskienhallinnan tavoitteena on liiketoiminnan jatkuvuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa, huolehtia energian toimitusvarmuudesta sekä turvata konsernin arvo ja kasvattaa sitä vastuullisesti ja pitkäjänteisesti.

Johto arvioi puolivuositain strategiset ja operatiiviset riskit. Hallitukselle konsernitason riskeistä raportoidaan kerran vuodessa tai tarvittaessa. Vuonna 2023 hallitus seurasi poikkeuksellisesti kuukausittain kokouksissaan toimintaympäristön muutosten vuoksi riskejä

ja niiden hallintaa. Jatkuvalla kehittämisellä ja seurannalla varmistamme riskienhallinnan rakentuminen osaksi johtamistamme ja toimintaamme. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty viemällä riskienhallinta-ajattelua osaksi kaikkea toimintaamme. Erikseen määritetyt riskienhallintaan tähtäävät politiikat on määritetty Energiakaupalle sekä Rahoitukselle, joihin näemme merkittävimpien liiketoimintariskien liittyvän.

Yhtiön tilinpäätös sisältää arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Lisäksi sidosryhmäviestinnässämme kuvaamme liiketoimintaan liittyviä merkittäviä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa esimerkiksi asiakashintoihin.

Lahden kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa Lahti Energian taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja.

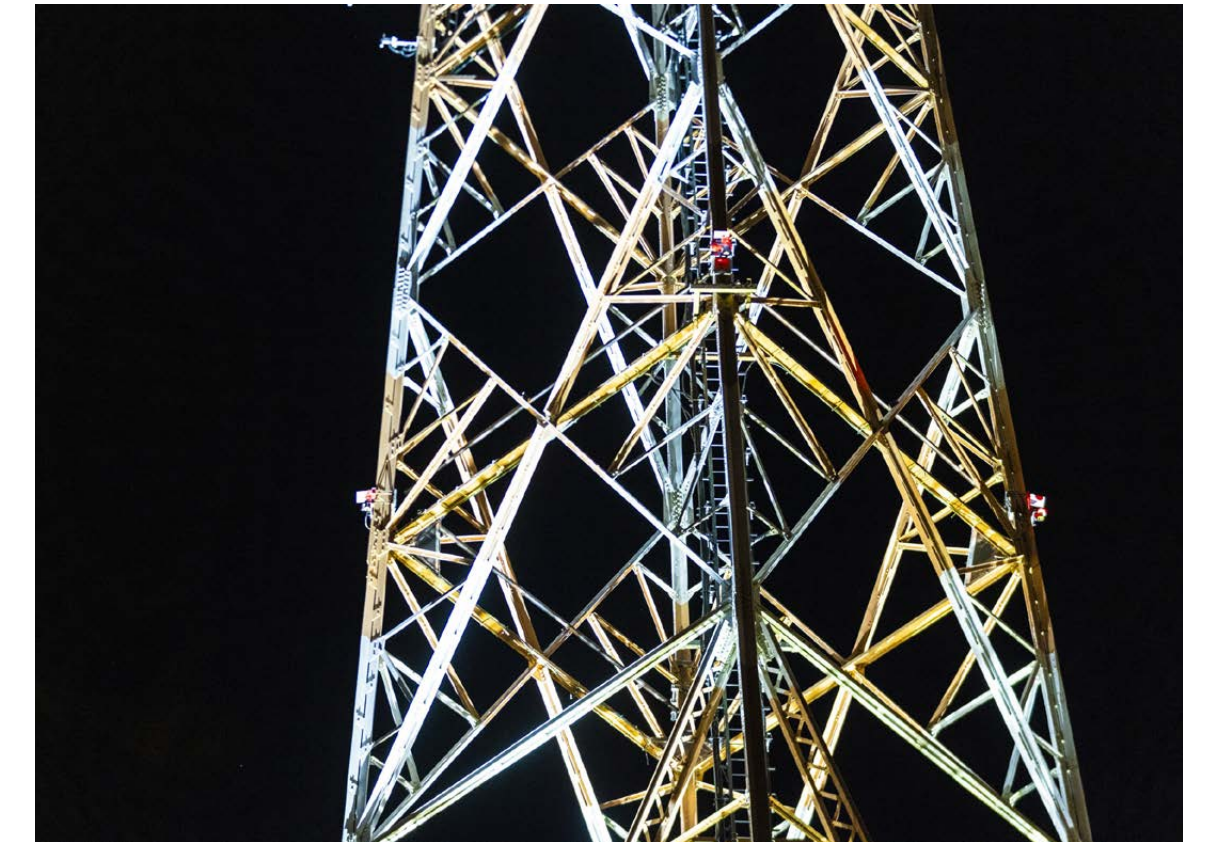
Kyberturvallisuus

Turvataksemme liiketoimintojemme häiriöttömän toiminnan pyrimme pitämään kyberturvallisuuskyykytemme riittävällä tasolla. Kehitämme kyberturvaa pitkäjänteisesti ja kustannustehokkaasti. Käytännössä tämä tarkoittaa, että koulutamme henkilöstöämme säännöllisesti ja pidämme heidät ajan tasalla toimintaympäristön uhkien muuttuessa. Lisäksi kerromme henkilöstöllemme nopeasti ja ajantasaisesti asioista, jotka ovat liiketoimintamme kyberturvallisuudelle tärkeitä ja joiden toteutumisen riskin pieneneminen on mahdollista tehdä henkilöstön valppaudella.

Kun teemme tietoteknisiä ratkaisuja, hankintoja, konfigurointeja tai vastaavia, huolehdimme myös siitä, että kyseinen asia on myös kyberturvallisesti kestävä. Varmistaaksemme päivittäistä toimintaamme skannaamme järjestelmiämme haavoittuvuuksien ja virheellisten konfiguraatioiden varalta sekä teemme säännöllisiä järjestelmien kyberturvatarkestuksia. Päivitämme myös järjestelmiämme jatkuvasti ja lisäksi heti, kun turvallisuusyhteisössä tiedotetaan uusista haavoittuvuuksista. Omien toimiemme lisäksi siis seuraamme aktiivisesti eri kanavia, joissa ilmoitetaan kybertilanteesta. Osaamistamme ja reagoitakykyämme pidämme yllä osallistumalla kyberturvaharjoituksiin.

Vuoden 2023 aikana tehtyjä kyberturvan kehitystoimenpiteitä:

- Teimme toimitusketjuja koskevan kyberturvallisuuden teknisen tarkastuksen ulkoisen kumppanimme kanssa.
- Siirsimme keskeisen laitetilän paremmin kontrolloituun tilaan.
- Vaihdoimme haittaohjelmien torjuntaohjelmiston suorituskykyisempään.
- Paransimme kokonaisuutena havainnointikykyämme.
- Teimme vuosikellon mukaiset järjestelmätarkastukset.

- Laajensimme yhteistyötä kyberturvakumppanimme kanssa.
- Aloitimme valmistautumisen NIS2-direktiivin* tuomiin uusiin velvollisuuksiin.

Koulutamme koko henkilöstöämme vuosittain tietosuoja- ja kyberturvallisuuskoulutuksilla. Koulutukset ovat pakollisia koko henkilöstölle, ja niiden suorittamista seurataan. Tietosuoja- ja kyberturvaryhmät seuraavat viranomaisviestintää ja kehittävät koulutuksia vastaamaan vaatimuksia. Myös tietosuoja- ja kyberturvallisuusohjeistustamme päivitetään vastaamaan uusimpia vaatimuksia. Muutoksista viestitään henkilöstölle muun muassa intranet-sivullamme.

*NIS2-direktiivi on EU:n laajuinen kyberturvallisuutta koskeva lainsäädäntö. Siinä säädetään oikeudellisista toimenpiteistä kyberturvallisuuden yleisen tason parantamiseksi EU:ssa.

Sertifioinnit ja auditoinnit

Lahti Energia -konsernilla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä ISO 14001 sekä työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä ISO 45001. Sertifikaatit ovat määräaikaista todistuksia siitä, että toimintamme täyttää johtamisjärjestelmästandardien vaatimukset. Sertifikaatit ovat voimassa kolme vuotta, mutta edellytykset sertifikaattien voimassaololle tarkistetaan vuosittain tehtävillä ulkoisilla auditoinneilla.

Johtamisjärjestelmän arvioinnissa selvitetään johtamisjärjestelmän standardinmukaisuus. Lisäksi arvioidaan, miten tehokkaasti johtamisjärjestelmä auttaa Lahti Energiaa saavuttamaan määritetyt tavoitteet ja täyttämään soveltuvien lakien, asetusten ja sopimusten asettamat vaatimukset. Viimeisimmän ulkopuolisen auditoinnin on tehnyt DNV GL syksyllä 2023. Painopistealueena oli jatkuva parantaminen sertifiointijaksolla 2020–2023. Auditoinnissa kirjattiin kolme lievää poikkeamaa ja 15 havaintoa.

Positiivisia havaintoja tehtiin muun muassa seuraavista asioista: ennakoivien menettelyiden kehittyminen, esimerkiksi turvallisuus- ja ympäristöhavaintojen sekä HSE-kierrosten määrä lisääntynyt, hätätilanneharjoituksia järjestetty säännöllisesti, johdon viestintää parannettu ja henkilöstöresursseja saatu palkattua lisää etupainotteisesti.

Pääasiallisia parannettavia osa-alueita ovat muun muassa se, että erilaisia ympäristönäkökohtia ja ympäristötavoitteita olisi hyvä määrittää nykyistä enemmän organisaation eri tasoille, työterveys- ja työturvallisuus- sekä ympäristöjärjestelmän havaintojen käsittelyitä oli jonkin verran edelleen myöhässä ja dokumentoidun tiedon löytämisessä sisäisestä toimintajärjestelmästä on ollut haasteita.

Sisäiset auditoinnit

Sisäisillä auditoinneilla varmistamme, että toimintamme toteutus ja ylläpito on asianmukaista. Varmistamme myös, että toimintajärjestelmä on toteutettu ja ylläpidetty asianmukaisesti ja että se on tehokas organisaation toimintapolitiikan ja päämäärien toteuttamisessa. Auditointien avulla hankimme tietoa yrityksen johdolle riskien hallintaan ja vaikuttavuuksien arviointiin. Sisäisen auditoinnin tavoitteena on myös toiminnan kehittäminen ja hyvien käytäntöjen jakaminen työyhteisössä.

Sisäisissä auditoinneissa auditointikriteerinä on lainsäädännön tai regulaation kautta tulevat muutokset ja niiden hallinta. Auditointivina toimintoina vuonna 2023 ovat olleet henkilöstöhallinto ja toimistopalvelut, taloushallinto, ICT, sähkö- ja automaatio, pienlaitosten käyttö- ja kunnossapito sekä

asiakkuudet. Auditoinneissa havaittiin kaksi lievää poikkeamaa ja useita kehitysmahdollisuuksia.

Auditointikysymykset liittyivät muun muassa toiminnassa sovellettavien lakien ja määräyksien tunnistamiseen, niiden noudattamatta jättämiseen liittyviin riskeihin ja seurauksiin sekä työssä tarvittavien pätevyyksien ylläpitoon.

Konsernin työterveys-, työturvallisuus- (TTT), ympäristö- ja energiatehokkuusjärjestelmän sisäiset auditoinnit tehdään suunnitellusti vuosittain kolmivuotisohjelman mukaisesti. Niissä määritetään, ovatko järjestelmät TTT- ja ympäristöasioiden hallintaan suunniteltujen järjestelyiden ja niihin liittyvien standardien sekä Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen mukaiset. Sisäinen auditointi kattaa myös sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan yleisesti.

Vastuullisuus- ja energiatoimintojen asiantuntijat laativat sisäisen auditointiohjelman, jonka konsernin johto hyväksyy esityksestä. Esityksessä määritellään auditoitavat toiminnot eri osa-alueilta sekä auditointikriteerit. Vuonna 2023 auditointien teemana on ollut lainsäädännön tai regulaation kautta tulevat muutokset ja niiden hallinta. Vuonna 2022 teemana on ollut hankintarajat ja niiden noudattaminen sekä TTT- ja ympäristönäkökohtien huomioiminen hankinnoissa.

Strategia

Lahti Energian liiketoiminta-alueet ovat sähkön jakeluverkkoliiketoiminta, kaukolämpö, sähkön tuotanto ja tukkumyynti sekä energiapalvelut (kuva 2).

Strategiakautemme (vuodet 2021–2025) on ylittänyt puolivälin. Vuonna 2022 tehdyssä skenaariotyössä määrittelimme pidemmän strategiakauden vuosille 2023–2035. Visiomme on olla Rohkeasti Ilmastopositiivinen vuonna 2035.

Vuodelle 2023 asetimme strategiset avaintavoitteet neljälle painopistealueelle: Tuotanto, Verkot, Palvelut ja Kokemus. Painopisteet ovat perusta visiomme 2035 rakentamisessa sekä vastuullisuuden ja kestävä kehityksen työssämme.

Verkot. Olemme tehneet tuleville vuosille tulevaisuuden energiaverkkojen tavoitetilaa kehityssuunnitelman. Lisäksi olemme tehneet 60 megawatin sähkökattilalaitoksen investointipäätöksen ja aloittaneet sen rakentamisen kaukolämmön tuotantoon Kymijärven voimalaitosalueella. Sähkökattilan tuotantokäyttö alkaa lämmityskaudella 2024–2025. Sähkökattila tuo joustoa energiatuotantoon ja vähentää päästöjä ilmaan.

Tuotanto. Painopisteen tavoitteiden mukaisesti olemme aloittaneet siirtymän EU:n kestävyysraportointidirektiivin mukaiseen kestävyyselvityksen laadintaan sekä selvittäneet taksonomialaskennan periaatteita ja vaatimuksia. Olemme kilpailuttaneet kumppanin, jonka kanssa aloitamme taksonomiaselvityksen työstämisen liiketoiminnallemme ja tuotteillemme 2024.

Palvelut. Olemme toteuttaneet vuonna 2023 vuoden 2024 alusta voimaan tulevan kaukolämmön hintarakenneuudistuksen yritysasiakkaille ja taloyhtiöille. Lisäksi kaukojäähdytysliiketoimintaa on kasvatettu, ja Lahden kaupungintalo on liitetty kaukojäähdytykseen toukokuussa 2023. Hintarakenneuudistuksen tavoitteena on kohdistaa kaukolämmön perusmaksu

vastaamaan todellista tehon tarvetta. Uudistuksella varmistamme myös asiakkaiden energiatehokkuustoimien huomioimisen perusmaksussa.

Kokemus. Olemme keskittyneet henkilöstö- ja asiakaskokemuksen parantamiseen. Asiantuntijamme ovat määritelleet kumppanimme fasilitoimissa työpajoissa

asiakaspalvelun tulevaisuuden tavoitetilan ja tiekartan. Lisäksi olemme aloittaneet laajat perusjärjestelmähankkeet toiminnanohjaus- (ERP) ja henkilöstöhallinnon ratkaisujen uudistamiseksi. Uudistukset valmistuvat ja ratkaisut otetaan käyttöön vuonna 2025. Näillä uudistuksilla vastaamme myös toimitusketjumme hallinnan tuleviin kehittämisen tarpeisiin.

Kuva 2. Strategiset painopistealueet ja tavoitteet

Toiminnan onnistumisen mittarit

Vuonna 2021 asetetut strategiset Key Performance Indicator (KPI) -mittarit vuodelle 2025 liittyvät talouden positiiviseen kehitykseen, asiakastytyväisyyden paranemiseen (NPS), energiatuotannon hiilidioksidipäästöjen jatkuvaan vähentämiseen, työtaturmien vähentämiseen ja nolla tapaturmaa -tavoitteeseen sekä sitoutuneeseen ja hyvinvoivaan henkilöstöön.

Venäjän Ukrainaan kohdistama hyökkäyssota ja sen heijastevaikutukset talouteen, esimerkiksi polttoainemarkkinaa, ovat tuoneet toimintaamme uusia haasteita. Niin taloudellisten kuin tuotannon päästötavoitteidemme saavuttaminen määräajassa näyttää epärealistiselta. Tästä huolimatta jatkamme ponnisteluja ja uusien ratkaisujen hakemista.

Asiakastytyväisyyttä mittaamme vuosittain, ja seuraavan tutkimuksen teemme alkuvuodesta 2025. Asiakastytyväisyystutkimuksen toteuttaa jatkossa ulkoinen kumppani. Vuoden 2023 asiakkaiden antama Net Promoter Score (NPS) on 1 (edellisenä vuonna -2). NPS on alan keskitasoa. NPS-luvut aiempiin vuosiin eivät ole vertailukelpoiset. Vuoden 2023 asiakaskokemuksen olemme kysyneet kanssamme asioineilta. Customer Satisfaction

Index (CSI) on 45. Tässä mittarissa olemme jonkin verran alle tavoitetason 65. CSI:n mittasimme ensimmäistä kertaa.

Myös panostuksemme turvallisuus-kulttuuriimme on tuottanut tulosta. Tavoitteenamme oleva nolla tapaturmaa vuonna 2025 on mahdollinen ja teemmekin työyhteisössämme ja alihankkijoidemme kanssa jatkuvasti töitä turvallisuuskulttuurimme eteen. Vuonna 2023 saavutimme tapaturmataajuuden (LTI) seurantahistorian yhden parhaimmista tuloksista, 5,46.

Keväällä 2023 tehdyn laajan henkilöstö-tyytyväisyystutkimuksen tiedoin kehitämme työyhteisöämme tulevina vuosina. Keskeisiksi kehityskohteiksi nousi osaamisen ja tiedon lisääminen sekä roolien ja vastuiden selkeyttäminen yhteisten toimintamallien avulla. Vuosina 2024–2025 henkilöstötyytyväisyystutkimuksia ja seurantaa jatketaan suppeampina, mutta useammin vuoden aikana tehtävinä tutkimuksina.

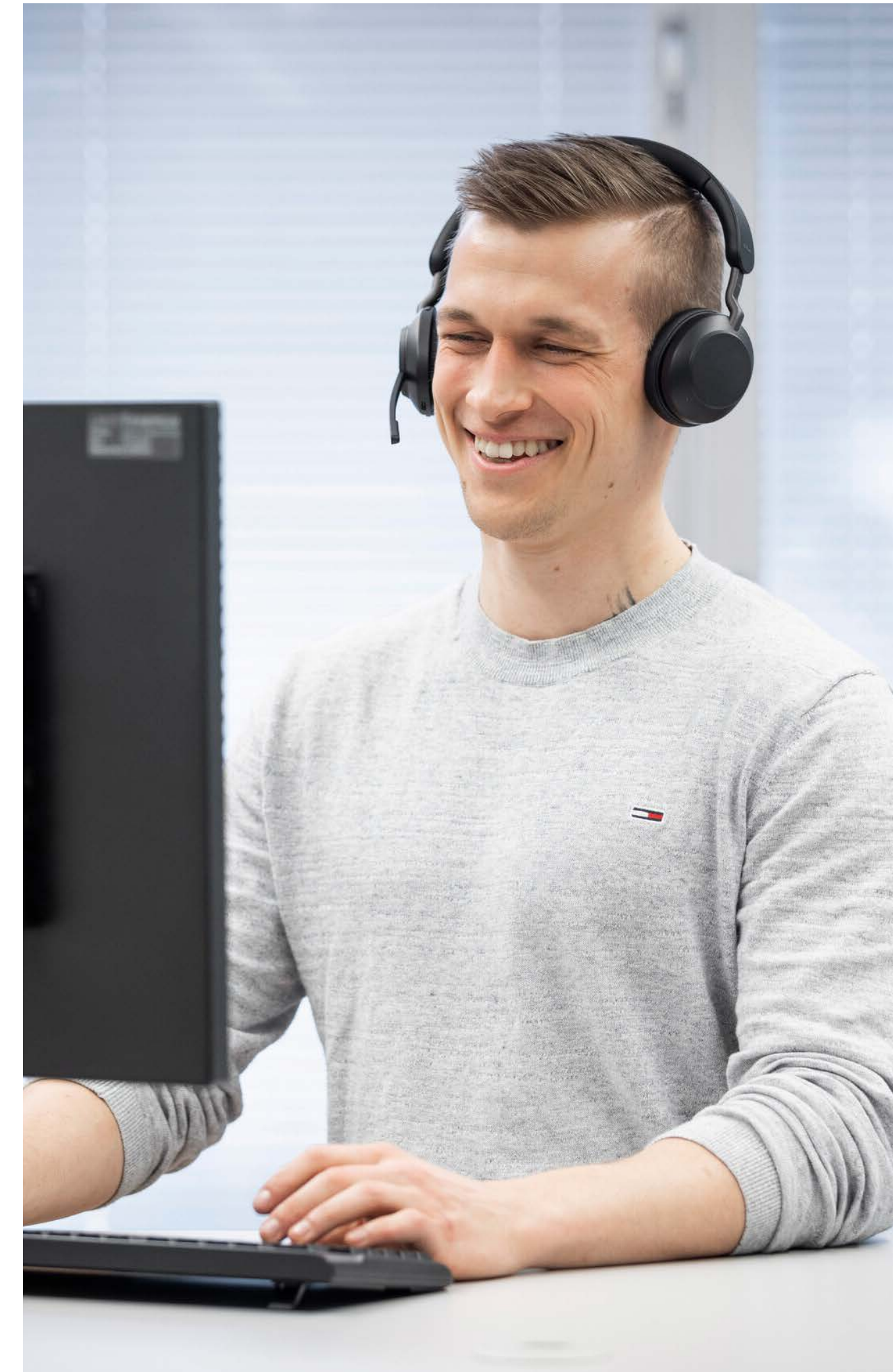
Energian tuotannon hiilidioksidipäästöjen vähennyskehityksestä kerromme [sivulla 77](#).

Asiakkuuksien hoidon ja asiakaspalvelun kehittyminen

Asiakkuuksiamme hoitaa ja yhteistyötä asiakkaiden kanssa on kehittämässä energia-alan asiantuntijoiden tiimi. Asiakaspalvelussa kumppanimme toimii Elenia. Palvelemme asiakkaita monissa eri kanavissa, tapaamisissa, tapahtumissa ja kasvokkain kohtaamisissa. Asiakas voi olla meihin yhteydessä niin digitaalisissa kanavissa, kuten verkkosivuilla, chatissa ja OmaWatti-palvelussa, sekä puhelimella ja sähköpostilla. Palvelemme asiakasta hänelle sopivassa kanavassa.

Seuraamme asiakaspalvelumme laatua säännöllisesti erilaisin palvelutasoa mittaavin mittarein, kuten NPS-suositeltavuusmittarilla. Kehitämme toimintaamme ja sen laatua myös asiakkaiden antamien avoimien palautteiden perusteella, joita saamme niin NPS- kuin muista asiakaskokemuskyselyistä.

Asiakkaamme suosittelivat Lahti Energiaa, ja tulokset ovat kehittyneet positiivisesti. Tavoitteenamme on pitää asiakaspalvelumme taso tasalaatuisena kaikissa kanavissamme sekä kasvattaa suositteluhalukkuutta. NPS-tavoitteemme on NPS +50 (asteikolla -100 – +100).

Vastaamme asiakkaiden tarpeisiin energiamurroksessa

Kaukolämmön toimitusvarmuutemme on energiamarkkinoiden kiristyneestä geopoliittisesta tilanteesta huolimatta pysynyt hyvänä. Lämpöverkon toimitusvarmuuden kehittyminen on esitetty toimintakertomuksessa [sivulla 75](#).

Kaukolämpö kasvaa ja kehittyy ajassa

Vuonna 2023 nostimme kaukolämmön hintaa kesäkuussa. Käyttämiemme polttoaineiden hintojen voimakkaan nousun taustalla on Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan seurauksena kiristynyt metsäenergiamarkkina, kun puuperäisen polttoaineen tuonti Venäjältä päättyi kesällä 2022. Myös kierrätyspolttoaineiden kysyntä on kasvanut ja niiden hinta on noussut huomattavasti. Kierrätyspolttoaineiden osuus käyttämistämme polttoaineista on noin 40 prosenttia. Kustannusten noususta noin puolet tulee kierrätyspolttoaineiden hintojen noususta.

Polttoaineiden hinnannousun oletamme tasaantuvan vuonna 2024. Tuotantomme monipuolistuu entisestään sähkökattilaprojektin valmistuttua Kymijärven voimalaitosalueelle. Vaikutukset näkyvät lämmityskaudella 2024–2025.

Kaukolämmön yritys- ja taloyhtiöasiakkaiden perusmaksun uudistusprojekti on toteutettu, ja uudistus on voimassa 1.1.2024 alkaen. Kuluttaja-asiakkaiden hinnoittelumalli säilyy ennallaan. Yritysten ja taloyhtiöiden perusmaksun oletushinnasto on vuodesta 2024 alkaen Teholämpö. Teholämmössä myös perusmaksu perustuu energiamaksun tavoin mittaustietoon. Uudistuksella tavoittelemme lisää tasapuolisuutta ja läpinäkyvyyttä asiakashinnoitteluun. Toimme

Teholämmölle myös vaihtoehdon, Tasalämmön, jossa perusmaksun osuus laskusta on tavallista suurempi. Tasalämpö sopii asiakkaille, jotka arvostavat helppoutta, ennakoitavuutta ja tavallista tasaisempia kaukolämpölaskuja.

Vihreä lämpö on hiilidioksidipäästötön lämmitys, jolla asiakkaamme on mahdollista edistää kestävä kehityksen ympäristötavoitteitaan. Vuodesta 2022 alkaen kaukolämmölle on myönnetty alkuperätakuuta, ja vuonna 2023 alkuperätakuille on alkanut muodostua kysyntää myös oman kaukolämpöverkkomme ulkopuolelta.

Kaukojäähdytysverkko laajenee Lahden kaupungin alueella

Rakensimme keväällä 2023 uutta kaukojäähdytysverkkoa Lahden kaupungin alueella. Ensimmäisessä vaiheessa jäähdytysverkko palvelee kaupungintaloa, joka on verkon ensimmäinen asiakas. Jatkossa jäähdytysverkkoa on mahdollista laajentaa lähialueelle esimerkiksi uusiin korttelialueisiin tai kiinteistöihin.

Kaukolämmön Katsastus- ja huoltopalvelu tarjoaa myös käytönopastusta

Kaukolämmön Katsastus- ja huoltopalvelulla tuomme asiantuntijuuttamme asiakkaillemme. Palvelu onkin löytänyt paikkansa asiakkaidemme keskuudessa. Palvelun myötä asiakkaat saavat käytönopastusta omiin kaukolämpölaitteisiinsa ja ymmärrystä niiden kunnosta kattavan raportin sekä korjaus- ja huoltotyöehdotusten avulla.

Huolettomaan lämpöön uusia ominaisuuksia

Olemme kehittäneet palvelua teknisesti ja vahvistaneet asiakkaan lämmityksen huolettomuutta. Kehitystyö on tehty yhteistyössä Reiot-palvelun asiantuntijoiden kanssa. Reiot-palvelu on kiinteistön toimintaa, energiankulutuksen optimointia ja kiinteistöjen turvallisuutta tehostava kulutus- ja olosuhdeseurantapalvelu.

Reiot-palvelun kehitystä ja myyntiä on tehostettu, ja tuloksia on syntynyt. Reagoimme nopeasti esimerkiksi pelastuslain muutokseen, ja olemme tuoneet palveluun etävalvottavan palovarointiratkaisun asuinrakennuksille. Kehityksessä on otettu vahvasti askeleita raportoinnista kohti älykkäämpää ohjausta, sisäilmaolosuhteita unohtamatta. Palvelun kehittäminen jatkuu vuonna 2024 pilottiratkaisuin. Kehitystyön tuomat uudet ominaisuudet ovat herättäneet kiinnostusta niin asiakastapaamisissa kuin tapahtumissakin.

Vuonna 2024 jatkamme kaukolämmön hinnoittelun sekä tuotannon, tuotteiden ja palveluiden kehittämistä jatkuvan parantamisen mallilla. Haluamme näin pitää tuotantomme, tuotteemme ja palvelumme hinnaltaan ja teknisiltä ominaisuuksiltaan kilpailukykyisinä, asiakastarpeisiin vastaavina sekä ympäristöä ja ilmastoa mahdollisimman vähän kuormittavina.

Kiertotalouden ratkaisuja vaativiin teollisuusasiakastarpeisiin

Olemme edistäneet kiertotalouden ratkaisuja vaativiin teollisuusasiakastarpeisiin asiakkaiden ja kumppanuuksien kanssa.

Bio-Hartwallille energiahybridi

Teollisuusasiakkaiden palvelumme ovat monipuolistuneet Bio-Hartwall-projektin myötä. Projektissa olemme rakentaneet vuosina 2022–2023 energiahybridin, jonka keskeisimpinä elementteinä toimivat vanhalle lämpökeskukselle rakennettu kuuden megawatin sähköhöyrykattila sekä uusi biokaasulaitos. Täydellä teholla toimiessaan Hartwallin panimon koko energiantarve saadaan katettua uudella ratkaisulla. Biokaasun tuotanto on riippuvainen tehtaan tuotannosta. Biokaasun tuotanto perustuu kiertotalousajatteluun, jossa hyödynnetään tehtaan tuotannon sivutuotteena syntyvä mäski, joka luovuttaa biokaasureaktoreissa energiasisältönsä metaanina. Prosessissa jäljelle jäävä rejekti sisältää ravinteita, jotka kierrätetään takaisin pelloille. Lahti Energian osaaminen ravinneasioissa on kehittymässä edelleen.

Fazerin biolämpölaitoksen polttoainejärjestelmän parantaminen

Fazerin Lahden Xylitol-tehtaan vieressä sijaitsevan kaurankuorta polttoaineena käyttävän lämpölaitoksen polttoainejärjestelmää on parannettu yhteistyössä Fazerin kanssa tehdyssä projektissa. Projektissa kaurankuoren käyttöastetta on nostettu. Laitos toimii kiertotalousperiaatteella (paikallisesti syntyvä

biopolttoaine). Se tuottaa koko tehdasalueen tarvitseman höyryn ja lämmön.

Polttimon pienlämpölaitokselle sähköhöyrykattilalaitos

Polttimon pienlämpölaitokselle on rakennettu uusi viiden megawatin sähköhöyrykattilalaitos, joka otetaan käyttöön vuonna 2024. Laitos on hyvä esimerkki vihreästä siirtymästä, jossa teollisuuden energiantuotantoa sähköistetään, kun vähäpäästöisen sähkön tarjonta lisääntyy.

Väitöskirjatutkimus kysyntäjoustop vaikutuksista kaukolämpöasiakkaissa ja kaukolämpöverkossa

Olemme mukana toteuttamassa väitöskirjatutkimusta, jossa tutkitaan kysyntäjoustop vaikutuksia kaukolämpöasiakkaissa sekä laajemmin kaukolämpöverkossa. Tutkimuksesta saatujen tulosten perusteella voimme arvioida kysyntäjoustop mahdollisuuksia koko Lahti Energian kaukolämpöverkon alueella. Tutkimuksessa kysyntäjousto toteutetaan kaksisuuntaisena toimintona, jossa ei vain optimoida rakennuksen lämpötilatasoja, vaan reagoidaan myös verkostotasolla tuotannon ja kysynnän vaihteluihin.

Energian tuotanto

Olemme tuottaneet vuonna 2023 kaukolämpöä noin 1 299 gigawattituntia, josta 93 prosenttia on tuotettu Kymijärven voimalaitoksilla yhteistuotantona. Lämpökeskusten osuus lämmön tuotannosta oli kuusi prosenttia ja jätevesilämpöpumppulaitoksen osuus oli yksi prosentti. Sähkön omatuotanto Kymijärven voimalaitoksilla oli 116 gigawattituntia.

Kaukolämmöstä ja omasta sähköntuotannosta 92 prosenttia tuotettiin bio- tai kierrätyspolttoaineilla.

Taulukossa 4 on esitetty kaukolämmön tuotanto ja sähkön omatuotanto. Taulukossa 5 on esitetty energian tuotannossa käytetyt polttoaineet ja energiamäärät. Energian tuotanto -taulukko on toimintakertomuksessa [sivulla 74](#).

Taulukko 4. Kaukolämmön tuotanto ja sähkön omatuotanto

GWh	2023	2022	2021
Kaukolämmön tuotanto	1 299	1297	1381
Oma sähkön tuotanto	116	246	199

Taulukko 5. Energian tuotannossa käytetyt polttoaineet ja energiamäärät

GWh	2023	2022	2021
Kivihiili	0	0	0
Maakaasu	141	87	206
Puuperäiset	974	1039	1168
Kierrätyspolttoaine	613	815	883
Oljy	21	79	19
Biokaasu	9	3	3
Turve	35	14	0
Sähkö	19	0	0
Polttoaineet yhteensä	1812	2037	1180

Toimitusvarma ja säänkestävä sähköjakeluverkko

Sähköverkkoasiakkaiden sähkötoimituksen varmuudesta on huolehdittu investoimalla käyttövarmuutta parantaviin hankkeisiin, pitämällä verkkoa kunnossa ja hoitamalla akuutit vikatilanteet nopeasti. Asiakkaiden keskimäärin kokema keskeytys vuonna 2023 oli pituudeltaan 7,5 minuuttia koko vuoden aikana.

Asiakkaiden tarpeet muuttuvat siirryttäessä puhtaampaan energiajärjestelmään, mikä on lisännyt huomattavasti sähkönkäyttöä viime vuosina. Uusia liittymiä on rakennettu ja vanhojen liittymien kapasiteettia on kasvatettu erityisesti teollisuuden prosessien edelleen sähköistyessä ja ladattavien sähköajoneuvojen lisääntyessä.

Verkkojen kehittyminen toimintakertomuksessa taulukossa [sivulla 75](#).

Lahti Energialla on:

- **8 927** kaukolämpöasiakasta
- **93 015** sähköverkon asiakasta
- Kaukolämpöverkon pituus **693 km**
- Sähköverkon pituus **4 874 km**

Tytär- ja osakkuusyhtiöt

Omistamme sähköntuotantoa osakkuusyhtiöidemme EPV Energia Oy:n sekä Suomen Hyötytuuli Oy:n kautta. Yleisomistuksemme EPV Energia Oy:stä on 8,43 prosenttia ja Suomen Hyötytuuli Oy:stä 10,75 prosenttia. Osuusvoimasähkön tuotanto on merkittävä osa Lahti Energian sähkön tuotantokokonaisuutta. Vuonna 2023 Lahti Energian sähköntuotannosta tuotettiin 82 prosenttia osuusvoimayhtiöissä. Osuusvoimayhtiöiden kautta olemme mukana tuottamassa päästötöntä sähköä ydinvoimalla, tuulivoimalla ja vesivoimalla.

Osuusvoimasähkön tuotanto, 529 gigawattituntia, kasvoi noin 13 prosenttia edellisvuodesta lisääntyneen ydinvoiman ja tuulivoiman tuotannon vuoksi. Kasvuun vaikuttivat Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitos, joka tuli kaupalliseen käyttöön keväällä 2023, sekä tuulivoimatuotantoon valmistuneet tuulivoimapuistot Närpiö ja Alajoki-Peuralinna.

Taulukossa 6 on esitetty osakkeet ja osakkuudet 31.12.2023.

Taulukko 6. Osakkeet ja osakkuudet 31.12.2023

Osuudet saman konsernin yrityksissä:	Omistusosuus 2023
Lahti Energia Sähköverkko Oy	100,00 %
Osakkuusyrietykset:	
One1 Oy	50,00 %

Muut olennaiset ja osuusvoima:	
Oomi Palvelut Oy	19,00 %
EPV Energia Oy	8,43 %
Suomen Hyötytuuli Oy	10,75 %
Voimapiha Oy	3,59 %
Suomen Energiavarat Oy	5,00 %
Voimaosakeyhtiö SF	3,10 %

Muut:	
Liikennevirta Oy	9,59 %
Vierumäki Golf Oy	immateriaalinen
Kiinteistö Oy Plantinginlaakso	immateriaalinen
Lahden Jäähalli Oy	immateriaalinen
Lahden Tennis ja Squashkeskus Oy	immateriaalinen
Lahden Teollisuusseura ry	immateriaalinen
Messilä Golf Oy	immateriaalinen
Päijät-Hämeen Osuuspankki Oy	immateriaalinen

Valmistaudumme toimintaympäristön muutoksiin

Olemme tunnistaneeet olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia toimintaympäristömme tarkastelussa, joka tehdään kerran vuodessa tai tarvittaessa.

Toimintaympäristömme on muuttunut haastavammaksi vuonna 2022 alkaneen Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan ja energiakriisin myötä. Sodan aiheuttamat ilmiöt näkyvät energia-alalla pitkään. Kustannuspaineet haastavat kilpailukykyä samalla, kun yleinen talouden epävarmuus, korkojen vaihtelut ja inflaatio vaikuttavat asiakaskäyttäytymiseen. Myös viranomaissääntely on luonut loppuvuodesta 2023 epävarmuutta toimialalle etenkin sähkön siirrossa.

Toimintaympäristömme SWOT-analyysi

Vahvuudet	Heikkoudet
<ul style="list-style-type: none"> Korkea laatu ja luotettavuus Vahva osaaminen ja innovaatiokyky Hyvä maine ja asiakastyytyväisyys 	<ul style="list-style-type: none"> Tuotantolaitosten elinkaari suhteessa päästötavoitteisiin Korkeat lainanhoitokulut suhteessa investointitarpeisiin
Mahdollisuudet	Uhat
<ul style="list-style-type: none"> Uusiutuvan energian kysynnän kasvu Digitalisaation ja älykkäiden ratkaisujen tarjoamat mahdollisuudet Tuotannon sähköistäminen ja kiertotalous lämmöntuotannossa 	<ul style="list-style-type: none"> Sääntelyn ja verotuksen kiristyminen Vaihtoehtoisten lämmitysmuotojen lisääntyvä kilpailu kaukolämpöä vastaan Sähkömarkkinoiden volatiliiteetti* ja investointien kannattavuus Geopoliittiset jännitteet ja häiriöt Ilmastonmuutokseen liittyvät säännölliset häiriöt

* Volatiliiteetti kuvaa hintavaihtelua ja sillä mitataan kokonaisriskiä.

Toimintaympäristömme skenaarioanalyysi

Skenaario	Kuvaus ja vaikutus toimintaamme
Optimistinen	Onnistumme hyödyntämään energiamurroksessa uusiutuvan energian, digitalisaation ja asiakastarpeiden mahdollisuudet. Otamme käyttöön liiketoimintamalleja ja innovaatioita, jotka vastaavat asiakkaiden ja yhteiskunnan tarpeisiin ja lisäävät huoltovarmuutta. Hyödyimme kattavasta uusiutuvan energian portfolioistamme, jolla vahvistamme kannattavuuttamme ja kilpailukykyämme.
Realistinen	Sopeudumme toimintaympäristömme muutoksiin ja ylläpidämme vakiintunutta asemaamme ja huoltovarmuuttamme. Investoimme uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen ja älykkäisiin energiaratkaisuihin. Parannamme asiakaskokemusta ja -lojaalisuutta.
Pessimistinen	Jäämme jälkeen toimintaympäristön muutoksista, emmekä pysty vastaamaan uusiutuvan energian, digitalisaation ja asiakastarpeiden haasteisiin. Poliittiset päätökset heikentävät kannattavuuttamme ja kilpailun kiristyminen vaikuttaa negatiivisesti asiakasuskollisuuteen. Kohtaamme geopoliittisia jännitteitä ja häiriöitä, hybridivaikuttamista.

Megatrendien vaikutus toimintaamme

Megatrendi	Kuvaus ja vaikutus toimintaamme
Ilmastonmuutos ja ilmasto-tietoisuus, luontokadon hillitseminen	Ilmastonmuutos on yksi suurimmista globaaleista haasteista, joka edellyttää vuoteen 2050 mennessä siirtymistä fossiilittomaan ja uusiutuvaan energiaan. Kestävän kehityksen tavoitteet ovat osa toimintaamme sekä asiakkaidemme meiltä odottamaa toimintaa ja asiakkaiden valintoja.
Teknologinen kehitys ja digitalisaatio	Teknologinen kehitys ja digitalisaatio tuovat uusia tapoja tuottaa, jakaa, varastoida ja kuluttaa energiaa. Älykkäät ratkaisut, kuten älyverkot, -kodit, -autot ja -palvelut, lisäävät energiatehokkuutta, joustavuutta ja asiakaskeksyyttä. Keskeistä on kiertotalousratkaisujen kehittyminen energiantuotannossa ja varastoimisessa. Rakennamme aktiivisesti asiakkaidemme ja kumppaneidemme uusia kiertotalouden energiaratkaisuja.
Geopoliittiset tekijät	Maailmanlaajuiset geopoliittiset tapahtumat ja päätökset voivat vaikuttaa energiamarkkinoiden vakauteen ja energian hintaan sekä tuleviin energiaratkaisuihin. Pyrimme tunnistamaan poliittiset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät toiminnassamme. Teemme niiden pohjalta säännöllistä riski- ja vaikuttavuusarviointia sekä varautumissuunnitelmia ja toiminnan kehittämistä huoltovarmuus huomioiden.

Sidosryhmien edut ja näkemykset

Sidosryhmäanalyysissämme olemme tunnistaneet toimintamme kannalta keskeiset sidosryhmät. Sidosryhmäanalyysi on tehty ensimmäisen kerran vuonna 2012, ja sitä on päivitetty noin kolmen vuoden välein, viimeksi vuonna 2023. Sidosryhmätaulukossa 7-8 on kuvattu, mitä toimenpiteitä olemme tehneet vuonna 2023.

Taulukko 7, osa 1/2. Sidosryhmien tarpeet ja odotukset sekä toimenpiteemme

Sidosryhmä	Sidosryhmän odotukset ja tarpeet	Yhtiön odotukset sidosryhmälle	Toimenpiteemme (yhteistyön muoto, tavat, säännöllisyys)	
Henkilöstö	Henkilöstö, henkilöstön perheet, tuleva ja entinen henkilöstö, ammattiliitot ja -järjestöt, luottamusmiehet	Kannustava palkkaus, työpaikan pysyvyys, tasa-arvoinen, syrjimätön ja yhdenmukainen kohtelu, työn arvostus, avoin vuorovaikutus, etuudet, mielekkäät ja motivoivat työtehtävät, toimeentulon jatkuvuus, työn joustavuus, työympäristön viihtyvyys, koulutukset, vaikutusmahdollisuudet omaan työhön, osallistumis- ja kehittymismahdollisuudet, turvallisuus, matala hierarkiakulttuuri, hyvä ja motivoiva työilmapiiri	Sitoutuneisuus, motivoituneisuus, itsensä kouluttaminen ja kehittäminen, osaamisen ylläpitäminen, toiminnan kehittäminen yhteistyössä, positiivisen työnantajamielikuvan rakentaminen, molemminpuolinen joustavuus, työpanos, lojaalisuus työnantajalle, yhteistyökyky, ponnistelu yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi, hyvän yhteishengen rakentaminen/myötävaikuttaminen, vastuullinen ja kestävä toimintatapa, ohjeiden noudattaminen ja sitoutuminen yhteisiin pelisääntöihin, poikkeamista raportointi	Tiivis ja avoin vuorovaikutus, kehitys- ja seurantakeskustelut, henkilöstöinfot ja -tapaamiset, työpajat, aloite- ja ilmoitusjärjestelmät, Työterveys- ja työturvallisuus (TTT) -kehitysryhmä, henkilöstö- ja pulssikyselyt, henkilöstöjuhlat ja virkistyspäivät, laaja työterveyshuolto, varhaisen tuen malli, koulutukset ja perehdytykset, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisältäen monimuotoisuuden, syrjimättömyyden ja mahdollisuuden olla oma itsensä, paikallinen sopiminen
Asiakkaat	Yksityisasiakkaat, yritysasiakkaat, asiakkaan asiakkaat, käyttäjäasiakkaat, nykyiset asiakkaat, tulevat asiakkaat	Kohtuullinen hinnoittelu, toimintavarmuus ja hyvä palvelu, vastuullisuus ja kestävä kehitys, hintalaatusuhde, ammattimainen palvelu, aikataulussa pysyminen, ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittaminen, energiatehokkuuden edistäminen	Avoimuus ja vuorovaikutus, velvoitteiden täyttäminen, sitoutuneisuus, palautteen antaminen, yhteistyö	Asiakasviestintä, uutiskirjeet, asiakastapaamiset, asiakaskyselyt, asiakastilaisuudet, asiakaspalautteeseen reagointi ja korjaavat toimet
Muut energia-alan toimijat	Muut energiayhtiöt, osakkuusyhtiöt, alan järjestöt, markkinassa olevat kilpailijat, markkinaa tulevat kilpailijat	Alalle yhteisten asioiden edistäminen, tulevaan lainsäädäntöön vaikuttaminen, lisäpalveluiden jälleenmyynti, avoimuus, reilu kilpailu, aktiivinen osallistuminen, linjaukset, kestävän toiminnan rahoitus	Alalle yhteisten asioiden edistäminen, tulevaan lainsäädäntöön vaikuttaminen, lisäpalveluiden jälleenmyynti, avoimuus, reilu kilpailu, rehellinen markkinointi, osinko, edunvalvonta, ohjeistus ja neuvonta	Kilpailija- ja toimialaseuranta, markkinakatsaukset, asiakastapaamiset, messut ja muut tapahtumat, viestintä tuotteista ja palveluista, hallituksen kokoukset, toimikunnat, valiokunnat, ympäristöpooli, voimalaitosyhdistys
Toimittajat ja alihankkijat	Tavaroiden ja palveluiden tuottajat ja toimittajat, materiaalin ja raaka-aineiden tuottajat ja toimittajat, urakoitsijat (huolto, juristit, konsultit, rakennuttaminen, turvallisuuspalvelut), alihankkijat, jätehuolto, vesihuolto, työterveyshuolto	Maksuvalmius ja luotettavuus, pitkäkestoiset liikesuhteet, toiminnan vastuullisuus ja kestävyys, turvallinen työympäristö, taloudellinen hyöty, näkyvyys ja referenssit, yhteistyö ja kumppanuudet, tasapuolinen kohtelu, kasvumahdollisuudet	Maksuvalmius ja luotettavuus, pitkäkestoiset liikesuhteet, toiminnan vastuullisuus, turvallinen työympäristö, velvoitteiden täyttäminen, kokonaistaloudellisuus, näkyvyys ja referenssit, yhteistyöt ja kumppanuudet, tasapuolinen kohtelu, joustavuus, palaute, kehittämisohdotukset, poikkeamien raportointi	Hankinta- ja sopimusprosessi, yhteiset palaverit ja tapaamiset, valvojapalvelu ja toiminnanohjauspalvelu (Zeroni), ilmoituspalvelut (Quentic), toimittajavelvoitteet

Taulukko 7, osa 2/2. Sidosryhmien tarpeet ja odotukset sekä toimenpiteemme

Sidosryhmä	Sidosryhmän odotukset ja tarpeet	Yhtiön odotukset sidosryhmälle	Toimenpiteemme (yhteistyön muoto, tavat, säännöllisyys)	
Viranomaiset	Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Energiavirasto, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Tukes, ELY-keskus, Tulli, ympäristöviranomaiset, verottaja pelastusviranomaiset, Poliisi, rakennusviranomaiset ja kaavoittajat, tietosuojavaltuutettu	Lakien ja asetusten noudattaminen, verojen maksaminen, toiminnan läpinäkyvyys, raportointi, vuoropuhelu	Tasapuolinen kohtelu, yksiselitteinen ohjaus ja ohjeistus, kohtuulliset käsittelyajat, avoin keskusteluyhteys	Lakiseuranta, lupamääräyksiin reagointi, yhteydenotot mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, kannanotto- ja lausuntopyynnöt, henkilöstön koulutukset, toimintamallien muutokset tarvittaessa
Lainsäätäjät ja päättäjät	Poliitikot (kansanedustajat, kunnallispoliitikot), ministeriöt, eduskunta, EU	Vastuullinen ja kestävä toiminta, poliittisten tavoitteiden saavuttaminen, lausunnot, arvonn tuottaminen	Meille tärkeiden asioiden edistäminen Ennakoitavuus ja pitkäjänteisyys	Tapaamiset, kohdennettu viestintä, vaikuttaminen, vastaaminen lausuntopyyntöihin
Omistaja ja yhtiön hallitus	Omistajaohjaus, kaupungin hallitus, kaupungin valtuusto, yhtiön hallituksen puheenjohtaja ja jäsenet	Tuloksellinen ja vastuullinen toiminta, läpinäkyvyys ja avoimuus, tiivis yhteistyö	Linjaukset ja tuki, vaikuttaminen omistajan suuntaan, taloudellinen tuki, omistajaohjaus, ennakoitavuus ja pitkäjänteisyys, luottamus	Säännölliset kokoukset ja raportointi, seminaarit, koulutukset, muut tapaamiset, yhtiökokous
Rahoittajat	Konsernipankit ja liikepankit, investointipankit (EIB, NIB), kehityshankkeet (TEM ja Business Finland)	Laina-asioissa hyvä takaisinmaksukyky, riskien hallinta, vastuullinen ja kestävä toiminta, ennakoiva viestintä, kovenantti- ja rahoitusehtojen täyttyminen, vakaa tuloskehitys	Joustavuus, edullinen rahoitus, asiantuntijuus, luottamus	Viestintä, tilanteisiin reagointi
Media	Paikallismediat (tv, lehdet, radio, verkko), sosiaalinen media	Ajankohtaista, viivyttelämätöntä, luotettavaa ja läpinäkyvää viestintää, tavoitettavuutta ja vastauksia, uutisia	Puolueettomuus, neutraalius, asiapohjaisuus, näkyvyys, hyvä yhteistyö	Mediatiedotteet, kattavat sisällöt, esimerkiksi verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa, tapaamiset ja haastattelut
Tutkimuslaitokset, oppilaitokset ja yliopistot	Korkeakoulut, oppilaitokset, yliopistot, tutkimuslaitokset ja tiedeyhteisöt, tutkimus- ja kehityshankkeet	Uusiin, erilaisiin kehityshankkeisiin osallistuminen ja rahoittaminen, tutkimus- ja yhteistyö, harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkoja	Liiketoimintaa tukevat hankkeet, mahdollisuus osallistua hankkeisiin, uusia työntekijöitä ja nykyisten kouluttaminen, laadukkaat opinnäytetyöt, näkyvyys	Vierailut, harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikat, tutkimushankkeet, yhteistyöprojektit
Kansalaisjärjestöt	Kansalaisjärjestöt, ympäristöjärjestöt	Avoin kanssakäyminen ja keskustelu, yhteistyöhankkeet, toiminnan vastuullisuus ja kestävä kehitys, luotettava ja avoin raportointi ja viestintä	Luottamus, hyvä keskusteluyhteys, avoimuus, asiallisuus	Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) -tilaisuudet, viestintä, tilanteisiin aktiivinen reagointi
Paikallisyhteisö	Paikallisyhteisöt (lapset ja nuoret), asukkaat, naapurit, paikallisjärjestöt, säätiöt, seurak	Osallistumista alueen hyvinvoinnin kehittämiseen, lahjoitukset jouluisin, vastuullinen ja kestävä toiminta, turvallinen ympäristö, häiriötä aiheuttavan toiminnan minimointi	Näkyvyys ja yhteistyö, luottamus, hyvä keskusteluyhteys, avoimuus, asiallisuus, vastinetta sopimukselle	Asukastiedotteet, asukastilaisuudet, tapaamiset, yhteistyötilaisuudet, häiriöilmoitukset ja -viestintä, toiminnan tukeminen, tilanteisiin aktiivisesti reagointi

Taulukko 8. Sidosryhmien vuosi 2023

Sidosryhmä	Vuonna 2023 toteutettua
Henkilöstö	<p>Lisäsimme vuorovaikutusta henkilöstön ja johdon kesken aloittamalla johdon kyselytunnit. Tapaamisissa keskustelemme kasvokkain yhtiön ajankohtaisista asioista. Aloitimme myös kvartaali-infot, joissa henkilöstö saa tietoa yhtiön toiminnasta ja taloudellisesta tilanteesta. Kvartaali-infot pidetään verkossa, ja ne korvasivat aiemmin kuukausittain verkossa pidetyt Liiketoimintakatsaukset.</p> <p>Vuonna 2023 järjestimme eri aiheisiin liittyviä työpajoja, joissa asiantuntijamme pääsivät kertomaan näkemyksiään ja kehittämään toimintaamme. Tällaisia työpajoja olivat mm. toiminnanohjausjärjestelmän, vastuullisuuden ja Energia-liiketoiminta-alueen toiminnan kehittämisprojektin työpajat.</p> <p>Keväällä 2023 tehdyn laajan henkilöstökyselyn tietoja on hyödynnetty mm. työyhteistön toiminnan kehittämisessä. Näistä esimerkkinä johdon kyselytunnit. Henkilöstöjuhlia ja virkistyspäiviä järjestimme konsernitason tasoisesti kesäjuhlan ja pikkujoulut sekä tiimeissä virkistyspäiviä.</p>
Asiakkaat	<p>Olemme käyneet asiakkaiden kanssa energia-alasta ja Lahti Energian tarjoamista palveluista vuoropuhelua. Tästä esimerkkinä on kaukolämmön yritysasiakkaiden hintarakenteen uudistaminen ja sen valmistelut sekä asiakkaiden näkemysten kuuleminen eri tilaisuuksissa ja tapaamisissa. Uudistus tulee voimaan vuoden 2024 alusta.</p> <p>Asiakkaita tapasimme mm. keväällä kohdennetuissa asiakastapaamisissa ja syksyn Isännöintipäivillä ja Energiaillassa. Sähkö- ja kaukolämpöverkoissa teimme suunnitelman mukaisia keskeytyksiä ja niistä kerroimme asiakkaille niin verkkosivuillamme kuin paperisin asukastiedottein.</p> <p>Pyrimme aina pitämään keskeytykset kaukolämmön/-kylmän sekä sähkön jakelussa mahdollisimman lyhyinä. Satunnaisissa harvoin tapahtuvissa putkivaurioissa keskeytykset saattavat kuitenkin venyä, jolloin vikapäivystyksemme auttaa tarvittaessa ylläpitämään riittävää lämpöä asiakkaillemme.</p>
Muut energia-alan toimijat	<p>Teemme kvartaaleittain markkinaseurantaa. Saamme myös asiakkailtamme tapaamisissa, messuilla ja tapahtumissa näkemyksiä ja toiveita energia-alan suunnasta ja asiakkaiden tarpeista.</p> <p>Viestimme tuotteistamme ja palveluistamme ja otimme käyttöön uuden uutiskirjeen, jonka sisältöjä kehitämme tulevana vuonna yhä paremmin palvelemaan energia-alan asiakkaita ja muita alan asioista kiinnostuneita. Olemme mukana useissa alueellisissa ja valtakunnallisissa toimikunnissa, valiokunnissa ja työryhmissä, joissa edistetään energialan vihreää siirtymää, energiatehokkuutta ja huoltovarmuutta. Lisäksi vaikutamme mm. kaupunkiomisteisten energiayhtiöiden toiminnan kautta.</p>
Toimittajat ja alihankkijat	<p>Olemme työstäneet ja ottaneet käyttöön toimittajille ja alihankkijoillemme vastuullisuusveloitteet, jotka allekirjoitetaan osana sopimusta. Sopimuksen ja vastuullisuusveloitteiden toteutumista seuraamme pistemäisesti, mutta tavoitteenamme on lisätä seurannan systemaattisuutta vuodesta 2025 alkaen.</p> <p>Selvitämme säännöllisesti keskeisten kumppaneidemme ympäristö- ja sosiaalista vastuuta sekä hallintoa koskevat tiedot Asiakastiedosta. Työstämme myös hankinnoissa huomioitavaksi ympäristöä ja sosiaalista vastuuta sekä hallintoa koskevia kriteereitä.</p>

Sidosryhmä	Vuonna 2023 toteutettua
Viranomaiset	<p>Työterveys- ja työturvallisuus- sekä ympäristöasioiden lakiseurantamme teemme Linnunmaa Lex -järjestelmässä. Tietojen ajantasalla pitämiseksi ja laadun varmistamiseksi tietojen päivitysväliä ja tehtyjen toimenpiteiden seuranta on tiuhennettu.</p> <p>Viranomaisten kanssa teimme asianmukaisesti tarkastukset ja keskustelut sekä toteutimme tarvittavat toimenpiteet.</p>
Lainsäätäjät ja päättäjät	<p>Järjestimme paikallisille poliittisille ryhmille tapaamisia Kymijärven voimalaitoksella. Ylimmän johdon edustajat tapasivat tasapuolisesti kaikkia poliittisia ryhmiä. Jatkamme tapaamisia säännöllisesti poliittisten ryhmien toiveiden mukaisesti. Lausuimme viranomaisille viranomaislausuntopyyntöihin annetussa ajassa.</p>
Omistaja ja yhtiön hallitus	<p>Esittelimme yhtiön hallitukselle vastuullisuusstyömme suunnitelman. Vastuullisuusohjelma on rakennettu vuonna 2023 ja hyväksytty tammikuussa 2024. Hallitukselle on pidetty syksyllä 2023 koulutus vastuista ja velvoitteista EU-direktiivin mukaisesta kestävyyselvitysraportoinnista (CSRD). CSRD:n mukaiselle kestävyysraportoinnille on tehty aikataulu, jota tarkennetaan vuonna 2024 ns. testivarmennusprosessista saaduin tiedoin.</p>
Rahoittajat	<p>Olemme tavanneet vuoden aikana aktiivisesti rahoittajia yhtiön taloudellisen tilanteen kehittymisen seuraamiseksi sekä rahoitustarpeiden läpikäymiseksi. Kaksi rahoittajaa on tehnyt ESG-analyysin, jossa arvioidaan suorituskykyämme ja riskiprofiilimme ympäristö-, sosiaali- ja hallintotekijöiden perusteella. Olemme nostaneet rahoitusta tilikaudella 60 MEUR. Lahden kaupungin konsernipankin kanssa teemme tiivistä yhteistyötä yhtiön maksuliikenteen hoidossa ja lyhyen aikavälin likviditeettitarpeissa.</p>
Media	<p>Kuulimme sidosryhmiämme kaksoisolennaisuusmäärittelyn prosessissamme keväällä ja kesällä 2023.</p> <p>Yhtenä kohderyhmänämme kuulimme median edustajia. Olemme laatineet mediatapaamisiin konseptin, jossa keväisin ja syksyisin järjestämme (paikallis)medioille tapaamiset kasvokkain. Tapaamisten aiheet ovat ajankohtaisia sen hetkiseen tilanteeseen. Lisäksi palvelemme mediaa muun muassa verkkosivuillamme ja mediatiedottein. Paikallisista medioista Lahti Energiasta vuonna 2023 kirjoitivat muun muassa Etelä-Suomen Sanomat, Yle Lahti / Yle Päijät-Häme sekä Lahden Uutiset.</p>
Tutkimuslaitokset, oppilaitokset ja yliopistot	<p>Lahti Energiassa oli vuonna 2023 useita opinnäytetyöntekijöitä. Olemme jo vuosia tukeneet Yrityskylä NYT Lahden toimintaa. Jatkamme yhteistyötä uudella sopimuksella. Myös yhteistyömme LUMA-keskuksen SOLUn kanssa jatkuu.</p>
Kansalaisjärjestöt	<p>Käymme kansalaisjärjestöjen kanssa vuoropuhelua niin kasvokkain kuin sosiaalisessa mediassa. Keskusteluaiheet liittyivät muun muassa kestävään kehitykseen ja ympäristöä vähemmän kuormittaviin energiaratkaisuihin.</p>
Paikallisyhteisö	<p>Järjestimme yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa uuden vuoden valonäytöksen Lahden keskustassa. Valaisimme radiomastot lokakuusta maaliskuuhun vuosittain teemaväreissä. Otamme myös teemaväreihin valaisuihin ideoita paikallisilta toimijoilta. Vuonna 2023 radiomastot loistivat muun muassa oransseina ja magentanpunaisina.</p> <p>Teemme yhteistyötä paikallisten seurojen ja yhdistysten kanssa ja tuemme lapsille ja nuorille suunnattua toimintaa.</p>

Arvoketju

Kuva 3. Lahti Energian arvoketju

Polttoaineet:

- Puuperäinen
- REF*
- Turve
- Maakaasu
- Biokaasu
- Kevyt polttoöljy

*Kierrätyspolttoaine

Tuotanto (osakkuusyhtiöt):

Sähköä auringosta, tuulesta, ydinvoimasta lämmön ja sähkön tuotantoon

Asiakkaat/kumppanit, teollisuus:

- Hukkalämmön talteenotto ja kierrätys laitoksen tarpeisiin
- Biopolttoaineen tuotanto ja hyödyntäminen lämmön tuotantoon laitoksen tarpeisiin ja takaisin lannoitteeksi raaka-aineen alkuperäiselle tuottajalle

Kuljetus, logistiikka (alihankkijat):

laivat, rekat, kuorma-autot, säiliöautot, kaasun siirtoverkko

Alihankkijat:

tuotannon ylläpito, huolto, seisokit, rakentaminen

Tuotanto ja toimisto:

- Voimalaitos Kymijärvi
- Pienlaitokset
- Kauppakatu

Sähkömarkkina:

- Sähkön tukkumyynti
- Sähkön vähittäismyyjät
- Muut tukkumarkkinatoimijat, esim. UPM, StoraEnso

Jakelu:

Sähköverkko

Asiakkaat:

- Kiinteistöt, teollisuus
- Taloyhtiöt/kerrostalot, rivitalot
- Omakotitalot
- Mökit

Jakelu:

Kaukolämpöverkko

- **Kierrätys** (tuhka): lannoitteeksi, tiepohjaan sidosaineeksi
- **Jätteet** (tuhka): kaatopaikka
- **Jätevesi** (kaupungin vesiverkossa syntyvä): lämmöntalteenotto ja kierrätys kaukolämpöverkkoon

Toimitusketjun hallinta

Aloitamme toimitusketjun ja toimittajietojen hallinnasta sekä niiden kehittämistä, jota työstimme vuosina 2024–2025. Tuloksena muodostuu toimittajien auditointiohjelma, johon sisältyvät kriteerit eri toimittajille. Näin muodostuneessa auditointiprosessissa valvomme ja kehitämme vuosittain yhteistyötämme tärkeimpien sopimustoimittajiemme kanssa. Vuonna 2023 olemme auditoineet kumppanimme kanssa sopimustoimittajiemme kyberturvallisuuden hoitoa ja varautumista.

Vastuullisuusveloitteet allekirjoitetaan osana sopimuksen solmimista ja niiden noudattamista seurataan sopimuskauden ajan.

Vuoden 2024 aikana jatkamme luonnon monimuotoisuusohjelmamme sekä siihen liittyvien toimenpiteiden suunnittelua ja työstä, jotka koskevat myös toimitusketjuamme. Katso lisää kohdasta Luonnon monimuotoisuus.

Hankintojemme perustana on erityisalojen hankintalain noudattaminen

Julkisten hankintojemme vaiheet aina sopimustietojen valmistelusta kilpailutukseen, valmiisiin sopimuksiin ja materiaalitalauksiin hoidetaan sähköisessä hankintaprosessissa. Kilpailutuksissamme noudatamme erityisalojen hankintalakia. Kohtelemme kilpailutuksissa toimittajia ja alihankkijoita tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Lahden kaupungin omistajaohjauksen linjauksen mukaisesti tasatilanteessa painotamme hankinnoissamme paikallisuutta.

Toimittajat ja alihankkijat näkevät avoimet julkiset kilpailutukset HILMA-verkkosivulta, josta tiedot välittyvät myös EU-tason TED-portaaliin.

Toimitusketjun vastuullisuustyön kehittyminen

Toimittajien ja alihankkijoiden vastuullisuusveloitteemme sitovat sopimustoimittajamme toimimaan hyvien

liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti ja kehittämään toimintaansa. Edellytämme, että sopimustoimittajamme sitoutuvat ohjeistukseen ja vastaavat myös omien alihankkijoidensa vastaavasta toiminnasta.

Yhteistyössä yhteistyökumppaneidemme kanssa

Käytämme sekä voimalaitosten että kaukolämpö- ja sähköverkon rakentamisessa ja ylläpidossa sopimuskumppaneita. Urakoitsijat rakentavat ja ylläpitävät nykyaikaista, teknisten vaatimusten mukaista laadukasta energian tuotantoa sekä sähkö- ja kaukolämpöverkkoa Lahden seudulla ja lähialueilla. Palvelutoimittajamme varmistavat riittävän kapasiteetin, osaamisen, työturvallisuuden ja ympäristön huomioimisen verkkojemme rakennus- ja kunnossapitotöiden valvonnassa.

Urakoitsijoiden turvallisuus

Lahti Energian työterveys- ja työturvallisuus-käytännöt (TTT) ulottuvat myös yhtiön

sidosryhmiin, kuten urakoitsijoihin. Kaikista onnettomuuksista ja läheltä piti -tilanteista ilmoitetaan sähköiseen järjestelmäämme, minkä jälkeen tilanteet käsitellään ja tutkitaan sekä tehdään korjaavat toimenpiteet. Tavoitteena on, että mahdollinen onnettomuus jää yksittäiseksi ja että jatkossa ennalta ehkäisemme tulevat vaaratilanteet.

Urakoitsijoiden turvallisuus on erityisen tärkeää Kymijärven voimalaitoksella työskennellessä sekä verkkojen kunnossapidossa. Silloin urakoitsijat huoltavat voimalaitosta sekä sähkö- ja kaukolämpöverkkoon kytkettyjä laitteita. Töitä tehdään myös usein yöllä tai pimeällä asiakkaiden palveluiden katkojen minimoimiseksi.

Turvallisuus on toiminnassamme periaate, joka on tärkeä lähtökohta koko energia-alalla. Turvallisuuden on oltava osa myös jokaisen urakoitsijamme työntekijän toimintaa. Turvallisuus on arkipäivän käytännön asioita, missä oikeilla työmenetelmillä, asianmukaisilla varusteilla ja oikeilla vaate- ja kenkävalinnoilla vaikutetaan omaan ja muiden työturvallisuuteen joka päivä.

Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallinta

Olennaisuusanalyysi ja olennaiset teemat

EU:n kestävän kehityksen raportointidirektiivin (CSRD) mukainen olennaisuusanalyysi kaksoisolennaisuuden periaatteella on toteutettu huhti-elokuussa 2023. Tavoitteena on ollut tunnistaa keskeisimmät vastuullisuusteemat, kasvattaa valmiutta kestävyysraportointiin ja tukea vastuullisuustyön fokuointiamme.

Kaksoisolennaisuusanalyysissä on määritelty Lahti Energialle keskeiset vastuullisuusteemat. Kaksoisolennaisuudessa tarkastelemme sekä yhtiön vaikutuksia, *miten yrityksen toiminta vaikuttaa yhteiskuntaan ja ympäristöön, että yhtiöön kohdistuvia vaikutuksia, miten yhteiskunta tai ihmiset vaikuttavat yrityksen toimintaan* (yrityksen taloudellisten vaikutusten arviointi).

Työ on aloitettu lähtötilanteen ja tavoitteiden koonnilla, jossa muun muassa on tunnistettu keskeiset tutkimukseen mukaan otettavat sidosryhmät. Lisäksi on koottu lähtötiedot meillä aiemmin tehdystä vastuullisuustyöstä.

Huolellisuusveloitteen mukaisesti olemme osallistaneet kaksoisolennaisuuden määrittelyssä kaikkia tunnistettuja sidosryhmiämme, kuten asiakkaita, omistajaa, henkilöstöä, rahoittajia ja mediaa. Osan olemme kutsuneet haastatteluun, suurimmalle osalle olemme lähettäneet verkkokyselyn. Sidosryhmiemme laajalla kuulemisella varmistamme kaksinkertaisen olennaisuuden toteutumisen.

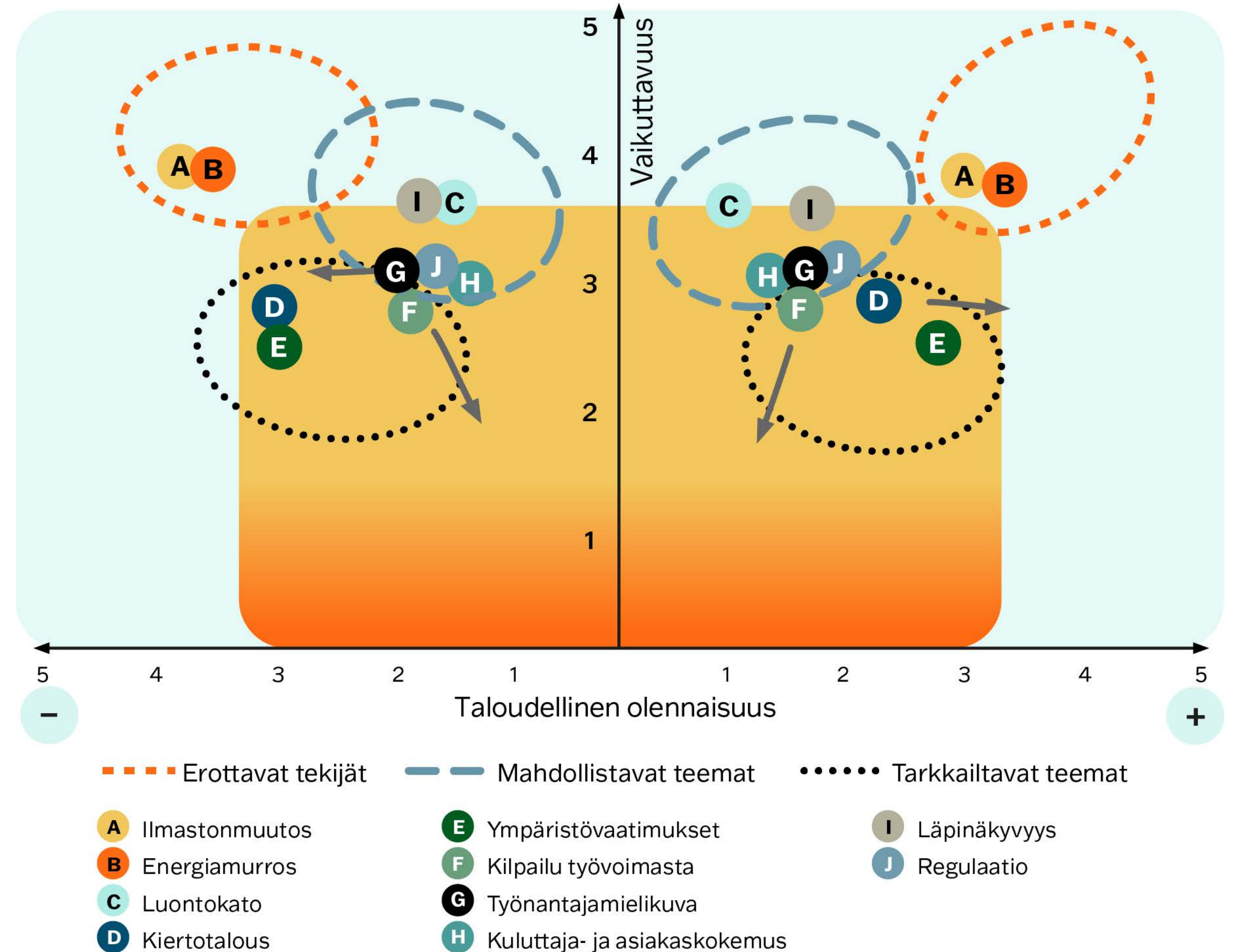
Sidosryhmät ovat arvioineet, miten suuri vaikutus yrityksellä on eri teemoihin. Tämä on määrittänyt teemojen sijoittumisen olennaisuusmatriisiin vaaka-akselilla. Vaikuttavuuden kartoituksen jälkeen sisäisessä olennaisuusanalyysityöpajassa olemme käsitelleet eri teemojen taloudellista olennaisuutta (olennaisuusanalyysin pystyakseli).

Olennaisuusarvioinnissa on käsitelty yhtätoista eri vastuullisuuden ilmiötä, joita on peilattu European Sustainability Reporting (ESR) -standardeihin. Vaikuttavuustasoksi asteikolla 1–5 nostimme vastuullisuustoiminnon ja ylimmän johdon työpajassa merkitsevyytensä 3,25. Näiden perusteella olennaisiksi teemoiksi nousivat ilmastonmuutos, luontokadon torjunta, energiamurros ja läpinäkyvyys.

Olennaisuusanalyysiä tarkastellaan EU-direktiivin mukaiseen kestävyysraportointiin siirtymävaiheessa vuoden välein. Jatkossa tarkasteluväli on arviolta kahden tai kolmen vuoden välein.

Olennaisuusanalyysin pohjalta olemme rakentaneet vastuullisuusohjelman, joka julkaistaan osana tätä vuosikertomusta. Sen pohjalta teemme jatkossa myös EU:n raportointidirektiivin mukaisen vastuullisuusraporttimme (CSRD/ESRS). Kuvassa 4 kaksoisolennaisuusmatriisi.

Kuva 4. Kaksoisolennaisuusmatriisi

Olennaiset teemat: Ilmastomuutoksen hillintä, Energiamurros, Luontokato ja Läpinäkyvyys

Kestävyyden hallinnointi

Vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat juurtumassa osaksi toimintaamme: teemme töitä kestävämmän energiatuotannon eteen, kehitämme turvallisia ja ympäristöä vähemmän kuormittavia tuotteita, palveluita ja ratkaisuja sekä parannamme toimintamme laatua kehittämällä prosessejamme. Vastuullisuus merkitsee meille huolehtimista siitä, että minimoimme toimillamme luonnolle, ilmastolle ja ihmisille haitallisia vaikutuksia ja riskejä. Huoltovarmuutta ylläpitävänä yhtiönä huolehdimme asiakkaidemme lämmön ja sähkön jakelusta sekä energian tuotannosta.

Liiketoimintamme vaatimuksena on kannattavuus ja talouden pitäminen terveellä pohjalla, jotta voimme tarjota työtä ja hyvinvointia henkilöstöllemme sekä huomioida omistajaa, asiakkaita ja muita sidosryhmiämme. Vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat vuonna 2024 valmistuvan vastuullisuusohjelman toteuttamisen ja toimenpiteiden toimintaan juurtumisen myötä olennainen osa päivittäistä työtämme ja johtamistamme, jonka suuntaviivat ovat konsernin strategiassa ja arvoissa.

Vastuullisuustyön koordinoinnista ja ohjauksesta vastaa viestintä- ja vastuullisuusjohtaja tiiminsä kanssa osana Lahti Energian johtoryhmätyöskentelyä. Johtoryhmässä käsitellään vastuullisuusohjelman toimenpiteiden etenemistä.

Vastuullisuustoimintaa ohjataan matriisissa. Esimerkiksi Energialiiketoiminnan kanssa vastuullisuusasioita käsitellään kuukausittain palaverissa, johon osallistuu Energian

Ympäristötiimi sekä konsernin Vastuullisuustiimi. Vastaavat palaverit asioiden edistämiseksi käydään henkilöstöhallinnon ja asiakkuuksien kanssa kuukausittain. Kyberturvallisuusasioista keskustellaan kvartaaleittain ICT- ja vastuullisuus-toimintojen kesken. Organisoitumisellamme ja toimintamallillamme tavoittelemme kestävän kehityksen toteuttamista organisaation kaikissa osissa.

Lahti Energiassa vastuullisuutta edistää useampi ryhmä:

- Työterveys- ja turvallisuusryhmässä (TTT-ryhmässä) toimii yhdessä työsuojelupäällikön kanssa henkilöstön valitsevat työsuojeluvaltuutetut, toimintojen asiantuntijoita ja johdon edustaja. Ryhmässä kehitetään ja seurataan työturvallisuutta.
- Vastuullinen hankinta -ryhmä on perustettavana. Siinä kehitetään ja ohjataan hankintaketjun vastuullisuutta.
- Energiatehokkuusryhmä vie eteenpäin energiaterhokkuuden kehittämistoimenpiteitä konsernissa.
- Uudet teknologiat ja kestävä kehitys -foorumissa (UTKK) koordinoimme sidosryhmäyhteistyötä. Kokoamme läpileikkauksena kuukausittain yksiköidemme sidosryhmäkuulumiset.

Vastuullisryhmän perustamista suunnitellaan. Ryhmän tehtävänä olisi koordinoita vastuullisuustavoitteiden ja mittareiden kehittämistä sekä kestävyysraportointia.

Useimmat vuotuisista ympäristö- ja vastuullisuustavoitteista ovat yhteydessä pidemmän aikavälin vastuullisuuden kehittämisen tavoitteisiin, jotka on asetettu vuosille 2024–2030. Vastuullisuuden projektipäällikkö laatii vuosittain yhdessä ympäristöpäällikön kanssa konsernitoimintojen, Verkkojen, Kymijärven voimalaitosten ja pienlaitosten ympäristötavoitteet ja konkreettisen ympäristöohjelman. Ohjelmassa asetetaan tarkennetut tavoitteet, keinot, aikataulut ja vastuuhenkilöt vastuullisuusohjelmassa esitetyille päämäärille. Lisäksi yksiköillä on omia projektejaan toiminnan ja prosessien kehittämiseksi.

Ympäristö- ja turvallisuusasioiden kehittymistä käsitellään kuukausittain johdon kokouksessa.

Vastuullisuuden kehitystyötä koordinoi vastuullisuustoiminto. Ympäristö- ja kemikaaliturvallisuus sekä työterveys- ja työturvallisuuden koordinointi kuuluvat Energialiiketoiminnan vastuulle konsernitason tasolla. Yhteiskuntavastuun koordinointi on vastuullisuustoiminnossa.

Toimitusketjun hallinnan (ympäristö-, sosiaalinen ja hallinnollisen) kehittämisen koordinointi on vastuullisuustoiminnossa. Tämä osa-alue on tunnistettu kehittämiskohteeksi. Tavoitteena kehitystyössä on vahinkojen ennaltaehkäisy, tuotannon häiriötön toiminta ja laadun kehittäminen sekä kehittyvät lainsäädännön vaatimukset.

Mittarit ja tavoitteet

Vastuullisuusohjelma ja kestävyystavoitteet ohjaamaan tekemistämme

Päivittäistä vastuullisuuden kehittämistä ohjaamaan olemme työstäneet konsernin vastuullisuustavoitteita ja tiekarttasuunnitelman, jotka otamme käyttöön vuonna 2024.

Vastuullisuusohjelma nojaa kolmeen pilariin: ympäristövastuuseen, yhteiskunnalliseen ja sosiaaliseen vastuuseen sekä hyvään hallintoon. Vastuullisuusohjelma on tehty johdon ja asiantuntijoiden yhteistyönä, ja se on hyväksytty hallituksessa. Ohjelma on viisivuotinen, ja sitä tarkastellaan vuosittain. Toimenpiteet vuosien 2024–2028 tavoitteisiin pääsemiseksi tehdään eri osa-alueille vuosittain. Vastuullisuusohjelma on osa kestävä ja vastuullisen liiketoimintamme toteuttamista.

Olennaisiin kestävyysseikkoihin liittyvät mittarit ja tavoitteet on esitetty vastuullisuusohjelmassamme. Seuraamme tavoitteiden avulla toimenpiteiden vaikuttavuutta. Vastuullisuusohjelma on esitetty kuvassa 5 seuraavalla sivulla.

Ympäristövastuu ja ympäristöasioiden käsittely

Pidämme Kymijärven voimalaitoksen sekä pienlaitosten ympäristövaikutuksista vuosittaista kirjanpitoa, ja raportoimme niistä viranomaisille lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Kirjaamme toiminnan poikkeamat, valitukset ym. järjestelmäämme ja teemme tarvittavat korjaavat toimenpiteet.

Reagoimme nopeasti poikkeamiin ja mahdollisiin sidosryhmävalituksiin, arvioimme ne ja toimimme niiden hoidossa tilanteen vaatimalla tavalla.

Menettelyllä saamme tietoa ja palautetta ympäristöasioiden tilasta sekä voimme huomioida sidosryhmiemme toiveet ja näkemykset, jotka liittyvät ympäristöasioihin.

Ympäristövalitusmenettelyjen johtamisesta vastaa energiajohtaja, joka tuo asiat toimitusjohtajan ja johtoryhmän käsittelyyn ja päätäntään. Ympäristöpäällikkö huolehtii käytännön ympäristöasioiden koordinoinnista sekä koulutuksesta, jotka liittyvät esimerkiksi kemikaaleihin, päästöihin ja jätteisiin sekä jätteiden hyötykäyttöön.

Kuva 5. Lahti Energian vastuullisuusohjelma

Teemat	Painopisteet	YK:n kestävyystavoitteet	Indikaattorit/mittarit	Tavoitteet 2024–2028
Ilmastonmuutos Luonnon monimuotoisuus Energiamurros	<ul style="list-style-type: none"> • Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja ilmastonmuutoksen hillitseminen • Huoltovarmuus (sähkö- ja lämpöverkot, tuotanto) • Energiatehokkuus • Palveluiden elinkaari • Uudet teknologiat 	 	<p>Ilmasto</p> <ul style="list-style-type: none"> • CO₂-päästöjen vähentäminen, GHG Scopet 1–3 • Energiatehokkuussopimustoimet • Investoinnit hiilineutraaliin tuotantoon (huoltovarmuus varmistuen) <p>Asiakaskokemus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaskokemus (NPS) <p>Ympäristö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luonnon monimuotoisuusohjelman toteuttaminen • Materiaalitehokkuus verkkojen rakentamisessa 	<p>Ilmasto</p> <ul style="list-style-type: none"> • GHG-päästöt 30 % pienemmät v. 2028 kuin 2022 (pl. kierrätyspolttoaineiden päästöt) • Energiatehokkuussopimuksen mukaiset säästötoimet • Kaukolämmön verkostohäviöitä pienennetään 30 % vuoteen 2028 verrattuna v. 2022 <p>Asiakaskokemus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asiakaskokemus vuosittain NPS >50 <p>Ympäristö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Luontokatoa aiheuttavat tekijät tunnetaan, ja niihin liittyviä riskejä pienennetään, luonnon monimuotoisuutta edistetään • Jätteen kierrätysaste 95 % (pl. tuhkat) v. 2028
Henkilöstö Turvallisuus	<ul style="list-style-type: none"> • Kehittyvä työyhteisö ja yrityskulttuuri • Työhyvinvointi ja työturvallisuus • DEI – monimuotoisuus, tasa-arvo ja inklusiivisuus (syrjimättömyys) 	 	<p>Tasa-arvo ja monimuotoisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstötyytyväisyys eNPS • DEI-ohjelma osaksi oman henkilöstön kehittämissuunnitelmaa <p>Työturvallisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tapaturmataajuus (LTI) • Työterveys, työhyvinvointi (eNPS) 	<p>Tasa-arvo ja monimuotoisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstötyytyväisyys vuosittain eNPS >30 • DEI-ohjelman suorittanut 100 % henkilöstöstä v. 2026 <p>Työturvallisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arvoketjumme Human Rights Due Dilligence (huolellisuusvelvoite) kuvattu v. 2027 • Oman henkilöstön tapaturmataajuus (LTI) nolla v. 2025
Hallinto Läpinäkyvyys	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvä hallintotapa • Läpinäkyvä viestintä • Kestävä talous • Vastuulliset hankinnat 		<p>Läpinäkyvyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kestävä kehitys osa liiketoimintaa, viestimme aktiivisesti toiminnastamme • Sertifiointit ja auditoinnit • EU-taksonomian mukaisuus • Toteutamme eettistä ja korruption vastaista ohjelmaa <p>Investoinnit ja omavaraisuusaste</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nettovelat / käyttökatte • Omavaraisuusaste 	<p>Läpinäkyvyys</p> <ul style="list-style-type: none"> • EU-direktiivin mukainen kestävyysraportointi v. 2026 alkaen vuoden 2025 tiedoin • Ylläpidämme sertifiointit (ISO 45001, ISO 14001) vuosittain ja kehitämme toimintaamme kohti ISO 9001:tä • Seuraamme ja kehitämme arvoketjumme vastuullisuutta (ESG) sisäisin auditoinnein v. 2028 • EU-taksonomian mukainen raportointi alkaen v. 2025 • Henkilöstöstämme 100 % käy eettisen ja korruption vastaisen koulutuksen 2 vuoden välein alkaen v. 2024 <p>Investoinnit ja omavaraisuusaste</p> <ul style="list-style-type: none"> • Talous terveellä pohjalla talousmittarein todennettuna

Ympäristötiedot

Ilmastonmuutos

Olemme tunnistaneet ilmastonmuutokseen liittyviä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia kaksoisolennaisuusanalyysin avulla vuonna 2023. Kaksoisolennaisuusanalyysia on käytetty myös vastuullisuusohjelman perustana, ja se on linkitetty konsernin strategiaan tavoitteisiin. Kaksoisolennaisuusanalyysissä ilmastonmuutoksen torjunta ja energiamurros tunnistettiin Lahti Energialle olennaisiksi teemoiksi.

GHG-mukaiset päästöt

Koko organisaation hiilijalanjälki (Scopet 1-3) laskettiin GHG-protokollan Corporate Standardin mukaisesti ensimmäisen kerran vuodelta 2022 vuonna 2023. Laskennan perusteella näemme kokonaispäästöt ja päästöjen jakautumisen toiminnoittain sekä saamme perustan toistettavalle laskentaprosessille tuleville vuosille. Tämän perusteella voimme suunnitella toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi ja seurata niiden vaikutusten kehittymistä.

Kokonaishiilijalanjälkemme vuonna 2023 oli 237 726 hiilidioksidiekvivalenttitonnia (tCO₂ekv). Suurimmat päästölähteemme ovat Scope 1 (oman toiminnan suorat päästöt, 133 604 tCO₂ekv), kategoria 3 (polttoaineiden tuotanto ja energian siirtohäviöt, 46 108 tCO₂ekv), sekä kategoria 5 (jätteet, 32 385 tCO₂ekv) (taulukko 9).

Liikevaihtoon perustuva kasvihuonekaasuintensiteettimme vuonna 2023 oli 1 278 t CO₂-ekv./milj. € (taulukko 10 seuraavalla sivulla).

Olemme luopuneet kivihiihen käytöstä energian tuotannossamme vuonna 2019.

Taulukko 9. Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt

	Takautuva, vertailukelpoinen		Välitavoitteet ja tavoitevuodet				
	Perusvuosi 2022	Vuosi 2023	% N / N-1	2030	2035	2050	Vuotuinen %-tavoite / perusvuosi
Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt							
Kasvihuonekaasujen scope 1 -bruttopäästöt (tCO ₂ -ekv.)	142 944	133 604	-6,5	42 883	0	negatiivinen	Tavoitteenamme on vähentää vuoteen 2030 mennessä -30 % GHG-mukaisesti laskettuja kasvihuonekaasupäästöjä. Perusvuosi 2022.
Säänneltyjen päästökauppajärjestelmien piiriin kuuluvien scope 1 -kasvihuonekaasupäästöjen prosenttiosuus (%)							
Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt							
Kasvihuonekaasujen sijaintiperusteiset scope 2 -bruttopäästöt (tCO ₂ -ekv.)	460	682	48	138			
Kasvihuonekaasujen markkinaperusteiset scope 2 -bruttopäästöt (tCO ₂ -ekv.)	3 614	5 359	48	1 084			
Merkittävät scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt							
Kasvihuonekaasujen epäsuorat (scope 3 -) kokonaisbruttopäästöt (tCO ₂ -ekv.)							
1 Ostetut tavarat ja palvelut	11 799	7 880	-33				
Pilvipalvelut ja datakeskuspalvelut							
2 Tuotantohyödykkeet	7 001	8 715	24,5				
3 Polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toiminnot (jotka eivät sisälly scope 1-tai scope 2 -päästöihin)	57 265	46 108	-19,5				
4 Tuotantoketjun alkupään kuljetukset ja jakelu	1 629	3 322	103,9				
5 Toiminnassa muodostuva jäte	26 853	32 385	20,6				
6 Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen	18	17	-5,6				
7 Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne	275	278	1,1				
8 Tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät	13	17	30,8				
9 Kuljetukset tuotantoketjun loppupäässä							
10 Myytyjen tuotteiden jalostus							
11 Myytyjen tuotteiden käyttö							
12 Myytyjen tuotteiden käsittely käyttöiän lopussa							
13 Tuotantoketjun loppupään vuokratut omaisuuserät	45	43	-4,4				
14 Franchising							
15 Investoinnit							
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt							
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (sijaintiperusteiset) (tCO ₂ -ekv.)	248 303	233 050	-6,1	74 491			
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (markkinaperusteiset) (tCO ₂ -ekv.)	251 458	237 726	-5,5	75 437			

Taulukko 10. Liikevaihtoon perustuva kasvihuonekaasuintensiteetti

Kasvihuonekaasuintensiteetti suhteessa liikevaihtoon	Vuosi 2022	Vuosi 2023	% N / N-1
Kasvihuonekaasujen (sijaintiperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa liikevaihtoon (tCO ₂ -ekv./milj. €)	1 208	1 253	3,7
Kasvihuonekaasujen (markkinaperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa liikevaihtoon (tCO ₂ -ekv./milj. €)	1 223	1 278	4,5

Emme käytä päästöhyvityksillä rahoitettavia kasvihuonekaasujen poistoja tai kasvihuonekaasupäästöjen hillintää. Emme myöskään käytä sisäisiä hiilen hinnoittelujärjestelmiä. Taulukossa 11 on esitetty ympäristön avainlukuja.

Taulukko 11. Ympäristön avainlukuja *

	2023	2022	2021
NO _x	533	641	750
SO ₂	72	94	104
Hiukkaset	5	9	2
Ympäristövahingot (kpl)	7	5	15
Ympäristövalitukset ja yhteydenotot (kpl)	2	4	7

* Energian tuotannon CO₂-päästöt ja kaukolämmön ominaispäästökerroin on esitetty toimintakertomuksessa sivulla 65.

Ilmastonmuutoksen hillintä

Matkalla kohti hiilineutraaliutta tuotannossamme (pois lukien kierrätyspolttoaineet) vuonna 2030 tavoitteenamme on kaukolämmön ominaispäästöjen asteittainen vähentäminen (taulukko 12). Vähentäminen ei tapahdu lineaarisesti, vaan uuteen teknologiaan tehtävien investointien avulla. Kymijärven voimalaitosalueelle ja asiakkaamme Polttimon prosessilaitokseen on rakenteilla uudet sähkökattilat, jotka valmistuvat vuoden 2024 aikana. Polttimon laitoksella tuotetaan kuumaa vettä ja prosessihöyryä viereisten mallasuute- ja hiivatehtaiden tarpeisiin. Tuulisähkön tuotannon kapasiteettia on lisätty vuoden 2023 aikana. Vuoden lopussa se oli 93,3 megawattia. Tuulisähkön hankimme osakkuusyhtiöidemme kautta. Tytär- ja

osakkuusyhtiömme vuonna 2023 on esitetty [sivulla 23](#).

Olemme edelleen vuonna 2023 jatkaneet investointeja sähköautoihin. Vuodenvaihteessa sähkö- ja kaasuautojen (sisältää hybridit) osuus on ollut 41 prosenttia koko autokannastamme. Saavutamme näillä näkymin lain edellyttämän tavoitetasen vuonna 2025 (38,5 prosenttia autoista on sähköisiä).

Energiatehokkuus osana ilmastonmuutoksen hillintää

Olemme mukana Elinkeinoelämän energiapalvelujen toimenpideohjelmassa energiategokkuussopimusten kaudella 2017–2025. Energiansäästön kokonaistavoitteenamme

vuodelle 2025 on yhteensä 11 520 megawattituntia. Saavutimme tavoitteenme etuajassa vuoden 2022 loppuun mennessä. Energiategokkuustoimia on kohdistettu muun muassa sähkön ja kaukolämmön siirron jakelun häviöiden pienentämiseen sekä kaukolämpöverkon pumppauksen ja kaukolämmön erillistuotannon tehostamiseen. Jatkamme energiategokkuutemme tehostamista edelleen, ja autamme asiakkaitamme tehostamaan energiankäyttöään. Tähän tarjoamme reaaliaikaista kulutusseurantaa ja lainaamme kulutusmittareita.

Osallistuimme tänäkin vuonna energiansäästöviikkoon rahoittamalla Lahden alueen koulujen energiansäästöaiheisia opetuspaketteja. Energiaintensiteetti on esitetty taulukossa 13.

Taulukko 12. Monialainen päästövähennysten kehityspolku, jonka viitevuosi on 2022

	2022	2030	2035	2050
Monialainen päästövähennysten kehityspolku, jonka viitevuosi on 2022	251 458	0	Hiilinegatiivinen	Hiilinegatiivinen

Taulukko 13. Energiaintensiteetti

Energiaintensiteetti suhteessa liikevaihtoon	Vuosi 2022	Vuosi 2023	% N / N-1
Toiminnan kokonaisenergiankulutus suhteessa toiminnasta peräisin olevaan liikevaihtoon (MWh/ rahayksikkö EUR)	10,2	9,7	-4,9

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Aloitamme liiketoimintamme ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelman työstön vuonna 2024. Ilmastomuutoksen vaikutuksia on jo huomioitu muun muassa verkkojen ja voimalaitosten rakentamisessa, mutta tämä ei ole ollut säännönmukaista ja systemaattista.

Suunnitelma päästöjen vähentämiseksi

Päästöjen vähentämissuunnitelma ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi on työstetty vuodenvaihteessa 2023–2024. Päästöjen vähentämissuunnitelma kattaa toimenpiteitä vuosille 2024–2035, ja sen laatimisessa on huomioitu tekninen, ympäristöllinen ja taloudellinen näkökulma. Visiomme on olla ilmastopositiivinen vuonna 2035 eli otamme talteen hiilidioksidia enemmän kuin päästämme ilmaan. Välitavoitteemme vuodelle 2030 on hiilineutraali tuotanto (pois lukien kierrätyspolttoaineen päästöt). Päästöjä vähennämme suunnitelman

mukaisesti muun muassa investoimalla sähkökattiloihin lämmön tuotannossa sekä tuuli- ja aurinkovoimaan. Lisäksi laajennamme hukkalämmön talteenottoa ja hyötykäyttöä, asetamme kumppaneillemme päästökriteereitä sekä tutkimme hiilidioksidin talteenottoa ja lämmön varastointia. Tavoitellessamme hiilineutraaliutta pidämme huolta siitä, että yhtiön talous pysyy terveellä pohjalla, huoltovarmuus säilyy ja energian hinta pysyy kohtuullisena. Kuvassa 6 on esitetty ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma. Suunnitelma päästöjen vähentämiseksi on esitetty seuraavalla sivulla.

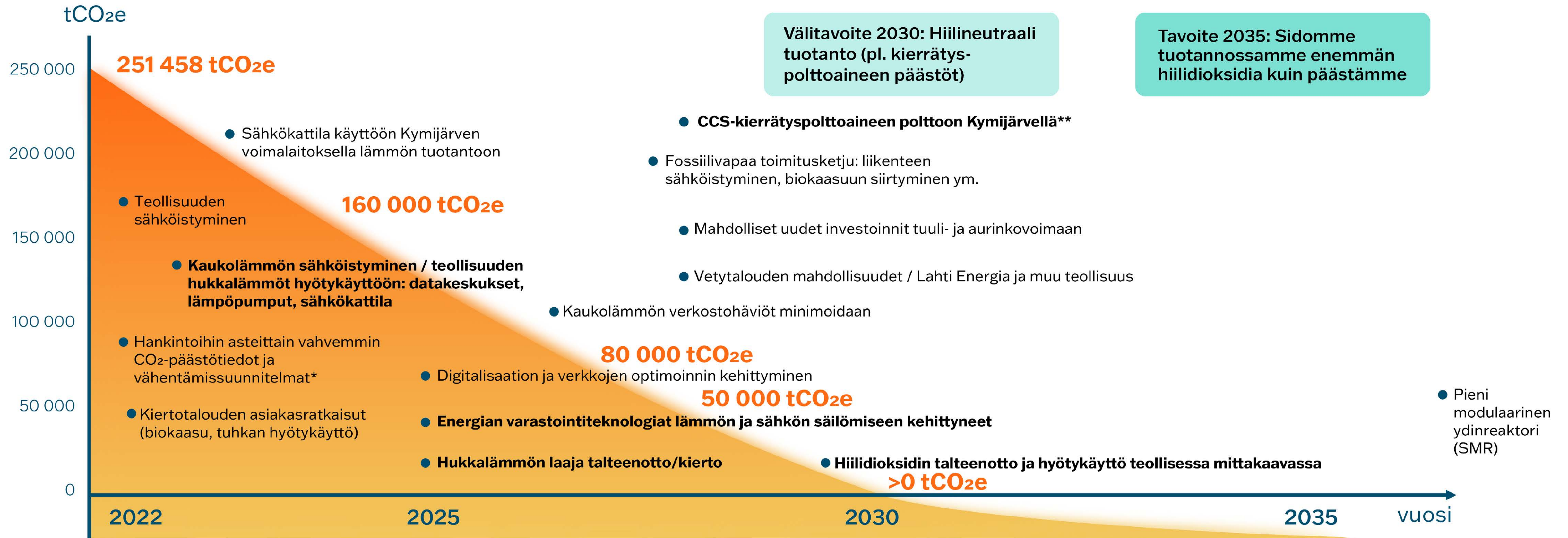
Varautumisen ja huoltovarmuuden vaikutukset ilmastoon

Huoltovarmuudessa olemme varautuneet maakaasukatkoksiin tekemällä toimenpiteitä kaukolämmön tuotannon varmistamiseksi vaihtoehtoisilla polttoaineilla. Meillä on esimerkiksi mahdollisuus käyttää kevyttä

polttoöljyä Kymijärvi II -voimalaitoksella ja useissa pienlaitoksissa riittävän kapasiteetin varmistamiseksi päälaitosten häiriötilanteissa tai mahdollisissa maakaasun toimitusrajoituksissa.

Kuva 6. Ilmastomuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma

Lämmityskaudella maakaasu ja öljy varavoimana 2030-luvulle. Turpeen satunnainen käyttö lämmityskaudella huoltovarmuuskeinona Venäjän Ukrainaankohdistaman hyökkäyssodan aikana.

*Polttoainetoimittajat / muut tavarantoimittajat - vaadimme toimitusketjun päästötiedot ja suunnitelman päästöjen vähentämiseen.

**CO₂-talteenotto ja varastointi (CCS, Carbon Capture and Storage) sekä talteen otetun CO₂:n hyödyntäminen (CCU, Carbon Capture and Utilization) ovat keinoja vähentää päästöjämme. Molempia tarvitsemme ilmastomuutostaistelussa: CO₂-hyödyntäminen on olennainen osa pitkän tähtäimen päästövähennyksiämme ja kannattavuutta, mutta myös varastointia tarvitaan, jotta leikkaamme päästöjä mahdollisimman nopeasti.

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon taloudelliset vaikutukset

Taulukossa 14 on kerrottu siirtymäriskien ja mahdollisten ilmaston ja luontokatoon liittyvien mahdollisuuksien ennakoitujen taloudelliset vaikutukset.

Taulukko 14. Ilmastonmuutoksen ja luontokadon aiheuttamat taloudelliset vaikutukset

Riski/mahdollisuus	Kuvaus	Vaikuttavuusarvio	Riskin toteutumisen hallinta/mahdollisuus
Energiamurros ja vihreä siirtymä	Energiantuotantojärjestelmä muuttuu merkittävästi, mikä tuo mahdollisuuksia uusille liiketoiminnoille, kun rahoitus mahdollistuu. Voimme myös hakea investointitukia vihreän siirtymän ja energiamurroksen edistämiseen.	Pitkän aikavälin vaikutuksia liiketoimintaamme. Investoinnit vihreää siirtymää edistäviin teknologioihin ovat välttämättömiä ilmastonmuutoksen hillitsemisen ja luonnon monimuotoisuuskadon pysäyttämiseksi.	Oikea-aikainen investointi oikean suuruisin panoksin. Energiamarkkinassa olevien useiden eri ajureiden yhteensovittaminen on haaste. Vihreän vedyn tuotantoon tarvitaan suuret määrät energiaa, mutta myös teollisuutta, siirtoyhteyksiä, kestäviä innovaatioita yms., jotka hyödyntävät vihreää vetyä.
Muutokset maapallon keskilämpötilassa, sään ääri-ilmiöt ja pandemiat	Lämmitystarve pienenee, jäähdystarve kasvaa. Hiilineutraalius- ja hiilinegatiivisuustavoitteemme luovat mahdollisuuksia uusille liiketoiminnoille, esim. CO ₂ -talteenotto. Pandemiat voivat aiheuttaa osaamispulaa. Yhdessä samanaikaisten sään ääri-ilmiöiden kanssa viankorjaukset saattavat pitkittyä.	Lyhyelläkin aikavälillä voi olla vaikutuksia liiketoimintaamme, jäähdystyöliiketoiminnalla pitkällä aikavälillä. Sään ääri-ilmiöiden ja pandemioiden yhteisvaikutukset saattavat olla arvaamattomia ja aiheuttaa suuriakin kustannuksia.	Varautuminen ja harjoittelu erilaisiin tilanteisiin sekä skenaarioiden ja tekoälyn hyödyntäminen prosessien ja toiminnan kehittämisessä. Toimitus- ja alihankintaketjujen tunteminen ja ennakointi esimerkiksi varaosien saatavuudessa on osa huoltovarmuuttamme.
Sidosryhmien ympäristötietoisuuden lisääntyminen	Sidosryhmät tunnistavat vaihtoehtoisia tuotteita ja ovat yhä hintatietoisempia. Läpinäkyvyyden kasvamisen myötä myös luottamus yhteiskunnasta kasvaa, mikä voi olla valtti kilpailussa ja reunaehto hyvälle työnantajamielikuvulle.	Lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia liiketoimintaamme. Tarve tuoda esiin ja toistaa kaukolämpöpalvelun yhteiskunnallisesti hyviä puolia faktapohjaisesti.	Tiedon jakamista ja vuorovaikutusta sidosryhmiemme kanssa ylläpidettävä säännöllisesti.
EU-lainsäädäntö laajenee kattamaan yhä suuremman osan yrityksiä, mm. yritys vastuulainsäädäntö (CSDD, CSRD), Lahden kaupungin ympäristötavoitteet konserni-yhtiöille	Kierrätysmahdollisuudet, CO ₂ -myynti. Siirtymä vihreisiin lämmitysmuotoihin tuo ympäristövaatimukseen liittyviä ehtoja enenevästi rahoitukseen ja raportointiin sekä liiketoimintaosaamiseen.	Pitkän aikavälin vaikutuksia liiketoimintaamme.	Kouluttaminen/kouluttautuminen ja asenteiden muuttuminen kierrätystä ja kiertotaloutta suosivammaksi. Neitseellisen raaka-aineen hinnan nousu korkeammaksi kuin kierrätetyn. Haasteena on aika ja muutoksen hitaus.
Ilmastonmuutoksen ja luontokadon vaikutukset raaka-aineiden saatavuuteen ja konfliktien syntyyn sekä edelleen energiamarkkinaan	Sivuvirtojen hyödyntäminen (muilta kuin omasta toiminnastamme) ja raaka-aineiden väheneminen tuovat kustannuspaineita polttoaineiden ja komponenttien hintoihin sekä lisäävät rakentamisen kustannuksia.	Lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia liiketoimintaamme. Vaatii investointeja ja toimialojen välistä uudenlaista yhteistyötä kilpailulainsäädännön rajoitukset huomioiden.	Onnistuessaan tuo työpaikkoja ja hyvinvointia sekä lisää huoltovarmuutta. Välillisesti tuo epävakautta, jota hallitaan varautumisella ja tasapainottavilla energiamuodoilla (kustannukset nousevat). Siirtymäajan ratkaisuihin on riskejä, mutta mittakaavaedun saavutettuaan suuri potentiaali.

Ilmastonmuutoksen taloudellisia vaikutuksia voi lyhyellä aikavälillä syntyä muun muassa:

Regulaation, päästökaupan ja vastuullisuusvaatimusten kiristymisestä. Ilmastonmuutoksen torjuntaan liittyvät tiukemmat päästönormit ja säädökset voivat vaikuttaa etenkin käyttötalouteen ja toiminnan kannattavuuteen. Lisäksi sijoittajien ja asiakkaiden vaatimukset vastuullisuudesta ja ympäristöä vähemmän kuormittavista käytänteistä sekä raportoinnista edellyttää sopeutumista ja monenlaisia toimia organisaatiossa ja toimitusketjussa. Taloudellisten näkökulmien lisäksi riskinä on myös maineen menetys ja muita liiketoiminnallisia riskejä.

Investoinneista uusiutuvaan energiaan. Tiekartta hiilineutraalin ja hiilinegatiivisen energiantuotannon saavuttamiseksi vuoteen 2035 mennessä vaatii suuria taloudellisia panostuksia tuotantorakenteen uudistamiseen. Lisäksi sähköistyvä energiajärjestelmä ja sääriippuvaisiin energialähteisiin perustuvan sähköntuotannon lisääntyminen vaativat toimiakseen joustoja, varastointiratkaisuja sekä sähköverkon pistemäistä vahvistamista.

Ilmastonmuutoksen vaikutuksista fyysiseen infrastruktuuriin. Sään ääri-ilmiöt voivat vahingoittaa fyysistä infrastruktuuria, kuten voimalaitoksia tai siirtoverkkoja. Vahinkojen korjaaminen ja ennakoivien toimenpiteiden kustannukset voivat olla taloudellisesti merkittäviä. Myös vakuutusurva voi olennaisesti heikentyä ja/tai vakuuttamisen kustannukset nousta. Käyttökeskeytyksistä aiheutuvat kerrannaisvaikutukset voivat myös aiheuttaa epäsuoria kustannuksia, mainehaittaa sekä muita liiketoiminnallisia riskejä.

Kysynnän muutoksista ja muutoksista asiakasrajapinnassa. Ilmastonmuutoksen etenemisen myötä voi tapahtua muutoksia energian kysynnässä. Esimerkiksi lämmönvaihtelut voivat vaikuttaa lämmitys-/jäähdytystarpeisiin ja sään ääri-ilmiöt voivat vaikuttaa sähkönkulutukseen ja saatavuuteen.

Pilaantuminen

Suurin osa tunnistetuista ympäristövaikutuksemme aiheutuu päästöistä ilmaan. Tuotantolaitosten toiminnan vaikutuksia seuraamme säännöllisin mittauksin ja tarkkailuin, joilla varmistamme ympäristölupaehdojen mukaisen toiminnan. Kuulumme lisäksi Lahden seudun ilmanlaadun yhteistarkkailuun, jossa ilmanlaatua tarkkaillaan Lahden ja Hollolan alueella Lahden rakennus- ja ympäristövalvonnan tekemien ilmanlaadun mittaustulosten pohjalta. Laitosten varautumis- ja tarkkailusuunnitelmissa on toimenpiteet mahdollisten poikkeus- ja häiriötilanteiden varalle. Mahdollisista päästörajojen ylityksistä ilmoitamme valvoville ympäristöviranomaisille häiriöilmoituksella ja tilanteen vaatiessa ryhdymme tarvittaviin toimenpiteisiin ympäristövahinkojen minimoimiseksi.

Ympäristötavoitteenamme on muun muassa estää omasta toiminnastamme aiheutuvat päästöt maaperään ja vesistöön. Normaalista voima- ja pienlaitostoiminnastamme ei ole tunnistettu aiheutuvan veden tai maaperän pilaantumista. Seuraamme vaikutuksiamme veteen säännöllisellä pohjaveden ja huleveden tarkkailulla. Ennaltaehkäisemme vaikutuksiamme toiminnan huolellisella suunnittelulla, toimintaohjeistuksilla sekä oman ja urakoitsijoiden henkilöstön koulutuksilla. Toimenpiteiden tasoa seuraamme muun muassa laitosten säännöllisillä tarkastus- sekä turvallisuus- ja ympäristöhavainnointikierroksilla. Mikäli ennaltaehkäisystä huolimatta maaperään aiheutuu päästöjä, ryhdymme välittömästi toimenpiteisiin vahingon minimoimiseksi.

Elävien organismien pilaantuminen

Euroopan kemikaalivirasto ECHA voi määrittää erityistä huolta aiheuttaviksi aineiksi aineita, joilla saattaa olla vakavia ja usein peruuttamattomia vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön. Jos aine määritetään erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi, se lisätään kandidaattilistaan mahdollista luvanvaraisten aineiden luetteloon lisäämistä varten. Pyrimme minimoimaan ympäristölle haitallisten ongelma-aineiden käyttöä. Meillä ei ole käytössä EU:n REACH-asetuksen mukaisia luvanvaraisia kemikaaleja. REACH-asetuksen mukaisella kandidaattilistalla olevia kemikaaleja on käytössä yhdeksäntoista. Kandidaattilistalla olevia kemikaaleja tai niitä sisältäviä aineita käytetään esimerkiksi laboratoriossa ja kunnossapidossa.

Kaikista käytössämme olevista kemikaaleista tehdään riskien arviointi yhdessä kemikaalia käyttävien henkilöiden kanssa kahden vuoden välein. Jos kemikaalin käyttöturvallisuustiedote tai kemikaalin käyttö muuttuu olennaisesti, tehdään

kemikaalikohtainen riskien arviointi. Arvioinnissa käydään läpi kemikaalin vaaraominaisuudet, käyttö- ja varastointimäärät, altistumisajat ja tarvittavien suojavälineiden sekä muiden kemikaalien käytössä huomioon otavat asiat. Ominaisuuksiltaan vaaralliset kemikaalit pyritään mahdollisuuksien mukaan korvaamaan vähemmän vaaraa aiheuttavilla kemikaaleilla. Erillinen käyttökoulutus on järjestetty di-isosyanaattia (REACH-asetuksen rajoituksen piirissä oleva, työperäistä astmaa aiheuttava aine) työssään käyttäville.

Mikromuoveja voi toiminnastamme päätyä vesistöön ja maaperään kaukolämpöputkien rikkoutumisen myötä sekä ilmapäästöinä Kymijärven voimalaitoksilta. Tarkempaa tutkimusta emme ole tehneet. Otamme selvityksen työstämisen osaksi vuosien 2024–2028 luonnon monimuotoisuusohjelmaa.

Vesivarat ja merten luonnonvarat

Vettä kulutetaan tuotantolaitosten prosesseissa ja toimitalossa. Suurinta vedenkulutus on Kymijärven voimalaitosalueella, jossa Vesijärvestä otettua vettä käytetään voimalaitoksilla jäähdytysvetenä.

Jäähdytysvesi palautuu laitosalueelta takaisin Vesijärven Joutjokea pitkin. Taulukossa 15 on esitetty veden kulutus vuosina 2021–2023.

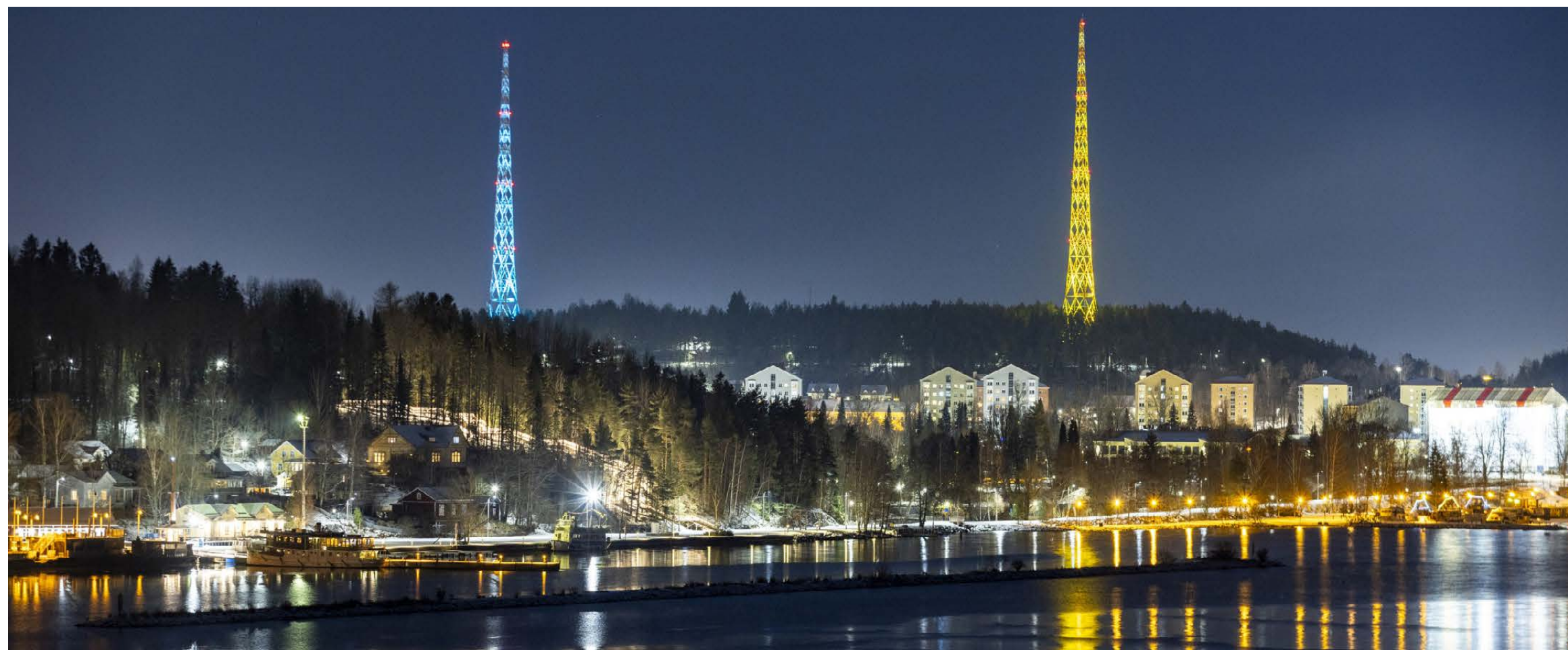
Taulukko 15. Veden kulutus vuosina 2021–2023

	2021	2022	2023
Vesi, Kauppakatu 31 (m ³)	804	1 188	993
Vesijohtoverkosto, Kymijärven voimalaitosalue (m ³)	3 999	9 614	6 425
Jäähdytysvesi, Kymijärvi II -voimalaitos (m ³)	13 723 521	13 996 556	12 035 009
Jäähdytysvesi, Kymijärvi III -voimalaitos (m ³)	3 452 556	3 477 203	3 493 516

Ei päästöjä vesistöön vuonna 2023.

Kymijärven voimalaitosalueelta ohjattiin vuonna 2023 Kymijärvi II- ja Kymijärvi III -laitosten jäähdytysvesiä 15 528 525 kuutiometriä Joutjoen kautta Vesijärveen. Jäähdytysveden kulutus Kymijärven voimalaitosalueella on vähentynyt merkittävästi, lähes 75 prosenttia, vuodesta 2018 vuoteen 2023. Veden käyttöä on minimoitu Kymijärvi III -laitoksessa, joka hyödyntää prosessissa polttoaineen mukana tulevaa kosteutta. Lauhteenkäsittelyn lauhdevedet puhdistetaan ja täyssuolapoistettu puhdasvesijae käytetään hyödyksi prosessissa tai kaukolämpöverkossa lisävetenä.

Vesijärven velvoitetarkkailua on suoritettu tarkkailuohjelman mukaisesti yhdessä Lahti Aqua Oy:n kanssa. Toimintamme ei aiheuta suoria päästöjä Itämereen, mutta esimerkiksi [Vesijärven](#) kautta valumia Itämereen lopulta päätyy. Laitoksilta vesistöön johdettavista vesistä tehdään tarkkailua ympäristölupien mukaisesti. Viemäriin tai vesistöön ei johdeta vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista annetun valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteen 1 kohdassa A tarkoitettuja vaarallisia aineita.

Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit

Olemme tunnistaneet luonnon monimuotoisuuteen liittyviä vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia kaksoisolennaisuusanalyysissä olennaisiksi asioiksi toimintamme kannalta (taulukko 16). Olennaisuusanalyysin tuloksia on käytetty luonnon monimuotoisuusohjelman ensimmäisen version 2024–2028 laatimisessa. Lisäksi olemme tunnistaneet biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suoria vaikutustekijöitä, joihin toimintamme vaikuttaa. Näitä ovat:

- ilmastonmuutos
- maankäyttö
- makea vesi/ järvivesi ja valumat Itämereen
- luonnon varojen suora hyödyntäminen
- haitalliset vieraslajit
- maan pilaantuminen

Nämä tekijät puolestaan vaikuttavat eri lajien tilaan, kuten lajien populaation kokoon ja lajin maailmanlaajuisen sukupuuton riskiin. Lisäksi edellä mainitut tekijät vaikuttavat ekosysteemien laajuuteen ja tilaan, esimerkiksi maaympäristön tilan heikkenemiseen ja maaperän sulkemiseen rakentamisella.

Taulukossa 17 seuraavalla sivulla on kuvaus biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista.

Taulukko 16. Luonnon monimuotoisuus – Lahti Energian tunnistettuja vaikuttavuuksia ja riippuvuuksia

	Vaikuttavuudet	Riippuvuudet
Rakentaminen maa-alueilla	Alueiden ja elinympäristöjen pirstaloituminen, puuston väheneminen, eliöstön häiriintyminen, mahdollinen veden käyttö rakentamisen aikana.	Rakennusmateriaalien ja niissä tarvittavien raaka-aineiden, esimerkiksi betonin, teräksen, kiviaineksen saatavuus.
Tuotanto, metsäbiomassa, biokaasu	Raaka-aineen maankäyttötarve, lahoppuun määrä vaikuttaa useisiin eliölajeihin, tuotantolaitosten vesistö päästöjen kuormitus ja lämpövaikutus, päästöt ilmaan, biokaasun mädäntejäännöksen hyödyntäminen lannoitteena pelloilla.	Kestävän puupolttoaineen riittävyys ja saatavuus.
Siirto- ja jakeluverkot, sähkö	Johtokatu voi toimia vieraslajien leviämiskäytävänä, maakaapeloinnin myötä kasvillisuuden lisääntyminen, johtokatuja virkistyskäyttö, esimerkiksi talvisin hiihtoladut.	Jakeluverkon materiaalit ja niissä tarvittavien raaka-aineiden saatavuus.
Siirtoverkot, lämpö	Kaukolämpöputken alueelta puuston poisto, mikäli sijoittuu metsäiselle alueella, mahdollisten vesivuotojen vaikutus maaperään ja eliöihin, esimerkiksi mikromuovit.	Jakeluverkon materiaalit ja niissä tarvittavien raaka-aineiden saatavuus.
Varastointi	Varastointiakkuihin vaadittavien mineraalien aiheuttama louhinta sen vaikutukset biodiversiteettiin, elinympäristöjen pirstaloituminen tuotantorakennuksen alueella. Mahdollisen kaukolämpöakun käytön aikaisen vesivuodon vaikutus maaperään ja pohjaveteen.	Mineraalien saatavuus.
Osakkuusyhtiöt	Esimerkiksi tuuli- ja aurinkovoimaloiden alueelta puuston poisto, mikäli sijoittuu metsäiselle alueelle. Melu, eliöstön häiriintyminen.	Tuotantolaitoksissa käytettävien materiaalien saatavuus.

Taulukko 17. Kuvaus biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista

Ekosysteempipalvelu	Todelliset tai mahdolliset riippuvuudet			Uhanalaiset lajit, suojelualueet, biologisen monimuotoisuuden kannalta keskeiset alueet	Todelliset tai mahdolliset vaikutukset			
	Toimivuuden muutos	Taloudellinen merkitys	Toimipaikan sijainti		Esiintymistiheys	Vaikutuksen nopeus	Vaikutuksen vakavuus	Lieventämismahdollisuudet
Puuperäinen polttoaine sertifioiduista metsistä	Merkittävä	Merkittävä	Lahti Energian toimipaikat	Ei tunnistettu toiminta-alueella	Korkea	Alle vuosi – yli 3 vuotta	Erittäin	Keskimääräinen
Metallit	Kohtalainen	Kohtalainen	Lahti Energian toimipaikat	Ei tunnistettu toiminta-alueella	Keskimääräinen	Yli 3 vuotta	Lievä	Vähäinen
Uhanalaiset lajit	Vähäinen	Vähäinen	Lahti Energian toimipaikat	Ei tunnistettu toiminta-alueella	Matala	Yli 3 vuotta	Lievä	Keskimääräinen
Vieraslajit	Vähäinen	Vähäinen	Lahti Energian toimipaikat	Ei tunnistettu toiminta-alueella	Korkea	Alle vuosi – yli 3 vuotta	Lievä	Hyvä

Toimenpiteitämme

Olemme sitoutuneet vieraslajien kartoittamiseen ja tarvittaessa niiden torjumiseen hallinnoimiltamme alueilta. Vieraslajilaki (1709/2015) asettaa kiinteistön omistajalle tai haltijalle huolehtimisvelvoitteen, joka tuo lisää vastuuta kiinteistön omistajille tai ammattimaisille toimijoille kiinteistöllä esiintyvien vieraslajien hävittämiseen tai rajoittamiseen. ELY-keskus valvoo tämän lain ja vieraslajiasetuksen (1725/2015) noudattamista.

Vieraslajeiksi kutsutaan lajeja, jotka ovat ihmisen mukana tahallisesti tai tahattomasti levinneet luontaiselta levinneisyysalueeltaan. Tyypillisimpiä Lahden alueella esiintyviä vieraslajeja ovat muun muassa etelänruttojuuri, karhunköynnös,

terttuselja ja viitapihlaja-angervo. Lahti Energialla havaittuja vieraslajeja ovat komealupiini, karhunköynnös, kurtturuusu ja viitapihlaja-angervo. Näitä vieraslajeja tarkkaillaan, koska laajoina esiintyminä ne saattavat estää muiden kasvien kasvun, tukahduttaa kasvustoja tai estää metsän uudistumista. Hallinnoimamme alueet kierretään kerran kesässä ja vieraslajeja kitketään pois.

Ohjelma ja siinä edistyminen

Vuoden 2024 aikana laadimme luonnon monimuotoisuusohjelmaan toimenpiteet sekä aloitamme seurannan ja korjaavat toimet (kuva 7 seuraavalla sivulla). Seuraamme ja viestimme ohjelman edistymisestä vuosittain kestävyyselvityksessä sekä viestintäkanavissamme vuoden mittaan.

Kuva 7. Luonnon monimuotoisuusohjelma 2024–2028

Luontokadon vähentäminen ja torjuminen, luonnon monimuotoisuuden palauttaminen

2024

2030 →

Laadimme luonnon monimuotoisuusohjelman vuonna 2024

- Selvitämme riippuvuutemme ja vaikutuksemme luonnon ekosysteemipalveluihin. Teemme maanomistajille kyselyn, jossa selvitämme verkkoalueiden luonnon nykytilaa ja otamme sen huomioon rakennussuunnitelmissa.
- Jatkamme vieraslajien torjuntaa toiminnassamme, mm. Joutjoen raivaus.
- Teemme työkalun luontovaikutusten arviointiin ja hallintaan osana uusien hankkeiden suunnittelua. Kuuluu kokonaisuuteen, jossa ympäristövaikutusten suunnittelu on osa toimintaa ja teemme vuosittaiset suunnitelmat. Muun muassa Kymijärven voimalaitoksien ja pienlaitosten alueiden arjen toimenpiteet ovat osa tätä kokonaisuutta (konkreettiset ympäristötoimenpiteet).

Selvitämme ja vähennämme hankintojen vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen vuosina 2024–2025

- Polttoainehankinnoissamme on kriteerinä puupolttoaineiden kestävyys – kestävä luonnon monimuotoisuuden huomioiminen, esimerkiksi 100 % sertifioitu.
- Paneudumme toimitusketjun/toimittajietojen hallintaan ja niiden kehittämiseen, minkä tuloksena muodostuu toimittajien auditointiohjelma, johon sisältyvät kriteerit erityyppisille toimittajille.
- Selvitämme polttoon perustumattomia ratkaisuja ja investointikustannuksia (skenaariot).
- Teemme Science Based Targets initiative -selvityksen (SBTi), ja päätämme mahdollisesta liittymisestä.

Jatkamme energiatehokkuustyötämme. Liitymme seuraavalle Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuskaudelle 2025 alkaen

- Hyödynnämme esimerkiksi tekoälyä energiatehokkuustoimiemme edistämässä.

Selvitämme ja vähennämme rakentamisen vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen vuosina 2024–2028

- Huomioimme työhjeissamme jo suunnitteluvaiheessa, että työmaat ovat avoinna mahdollisimman vähän aikaa sekä lintujen pesimäajat, kulttuuriympäristöt yms. (2024).
- Otamme käyttöön työmailla esimerkiksi vähäpäästöisiä/päästöttömiä ajoneuvoja – ensin suosituksena ja kannustamisena (2024–2025), sen jälkeen sopimusten uusimisten yhteydessä velvoittavaksi (vuodesta 2026 alkaen).
- Kehitämme verkon rakentamisen energiatehokkuutta, selvitämme uusiokäyttöastetta ja parannamme kierrätysastetta (vuodesta 2024 alkaen).
- Korvaamme pohjavesialueiden pylväsmuuntamoita puistomuuntamoilla (käynnissä, jatkuu noin vuoteen 2026 asti).

Resurssien käyttö ja kiertotalous

Energiajätteestä on siirrytty jätelajien erilliskeräykseen jätelajien uudistuksen myötä vaiheittain loppuvuoden 2022 sekä vuoden 2023 aikana. Uudistuksen myötä muun muassa jätteidemme lajitteluohjeita on päivitetty ja henkilöstöä on koulutettu. Jätteen syntymisen pienentämiseksi tavaran toimittajille tullaan laatimaan ohjeistuksia, jotka liittyvät pakkausmateriaalin käyttöön vuoden 2024 aikana.

Verkon rakentamisessa käytetään pääasiassa primääriraaka-aineita. Vuoden 2024 aikana selvitämme mahdollisuuksia käyttää uusiomateriaaleja rakentamisessa.

Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät tavoitteet

Vuodesta 2023 alkaen olemme seuranneet IT-laitteidemme uudelleenkorjauksien ja kierrätysmääriä palveluntoimittajamme avulla. Vuoden 2023 aikana pöytäkoneista, kannettavista tietokoneista, näytöistä ja tableteista 96 prosenttia kunnostettiin uudelleenkäyttöä varten ja neljä prosenttia kierrätettiin. Näin vältettiin 17 958 ekvivalenttitonnin hiilidioksidipäästöt. Olemme tunnistanee, että IT-laitteiden elinkaaren aikana selvästi suurimmat hiilidioksidipäästöt aiheutuvat laitteen valmistamisesta. Päästöjä aiheutuu myös tuotteen pakkaamisesta, kuljettamisesta, käytöstä ja käytöstä poistamisesta.

Hyötykäyttö

Suurin osa toiminnassamme syntyvistä jätteistä muodostuu kiinteään polttoaineen poltosta tulevasta tuhasta voima- ja pienlaitoksillamme. Vuoden 2023 jäte- ja tuhkamäärät sekä niiden hyötykäyttöasteet ovat taulukossa 18. Kokonaisjättemäärästä laskettavan hyötykäyttöön ohjatun jätteen määrässä ei ole huomioitu energiana hyödynnettävän jätteen määrää.

Hyötykäyttökelpoinen tuhka ohjataan mahdollisuuksien mukaan hyödynnettäväksi. Vuonna 2023 Kymijärvi III -laitoksen tuhkaa on käytetty maanrakentamiseen MARA-asetuksella. [MARA-asetus \(843/2017\)](#) on eräiden jätteiden hyödyntämistä maanrakentamisessa koskeva valtioneuvoston asetus. Kymijärvi II -laitoksen kaasuttimen pohjatuhkaa on hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan ympäristöluvalla. Vuonna 2023 Miekän tuhkan kaatopaikan välivarastointialueelta ohjattiin Kymijärvi II -laitoksen vuonna 2022 muodostunutta kaasuttimen pohjatuhkaa hyötykäyttöön ympäristöluvalla.

Taulukko 18. Jätteet ja kierrätysaste 2023*

Konsernin jätteet		2023
Jätteet yhteensä (muut kuin tuhkat)	tonnia	3 860
...josta vaarallista jätettä	tonnia	366
	%	9,5
...josta sekajätettä	tonnia	81
	%	2,1
...josta hyötykäyttöön	tonnia	3 449
	%	89
Tuhkat yhteensä	tonnia	38 450
...josta vaarallista jätettä	tonnia	23 006
	%	60
...josta hyötykäyttöön	tonnia	20 998
	%	55

*Välivarastoimme Kymijärvi III -laitoksen pohjatuhkaa Miekän tuhkan kaatopaikalla, josta tuhka lähtee hyötykäyttöön mahdollisesti eri vuonna kuin se on muodostunut. Tuhkat yhteensä (38 450 t) on vuonna 2023 voimalaitoksillamme syntynyt tuhkamäärä. Tuhkat, vaarallinen jäte, on vuonna 2023 syntyneet vaaralliseksi jätteeksi luokitellut Kymijärvi II -laitoksen tuhkat. Hyötykäyttöön ohjattu tuhkamäärä on vuonna 2023 hyötykäyttöön ohjattua tuhkaa, jossa on myös vuosina 2021 ja 2022 syntyneitä tuhkaa, jotka on välivarastoitu Miekän tuhkan kaatopaikalla.

Jätteistä (muut kuin tuhkat), on voitu esikäsittelyn jälkeen hyödyntää osa, samoin kuin osa vaarallisesta jätteestä voidaan kierrättää, kuten akut ja kierrätyskelpoiset öljyt. Prosenttiluvut kertovat vuonna 2023 vaarallisen jätteen, sekajätteen ja hyötykäyttöön ohjatun (muu kuin poltto) jätteen määrän vuoden 2023 kokonaisjättemäärään suhteutettuna, eikä prosentiosuuksista muodostu sen vuoksi sataa prosenttia.

Ihmiset ja yhteiskunta

Oma työvoima

Ylpeyden aiheeksi henkilöstömme kokee työskentelyn energia-alalla ja nimenomaan paikallisessa, vakaassa ja luotettavassa yhtiössä. Myös kollegojen ammatillista osaamista ja työyhteisön hyvää henkeä ja yhtiön kehittymistä arvostetaan. Työnantajaan sitoutuminen on kasvanut edellisestä pari vuotta sitten tehdystä tutkimuksesta. Siihen on nähty vastaajien keskuudessa yhtenä syynä mahdollisuus osallistua yhtiön kehittämiseen. Kiitosta on tutkimuksessa myös saanut esihenkilötyön oikeudenmukaisuus, joka on koettu erityisenä vahvuutena. Arvojemme toteutumisesta tutkimuksessa vastuullisuus sai korkeimmat arviot ja hyviä arvioita saivat uteliaisuus ja aktiivisuus. Asiakaskeskeisyyttä ei vielä koko henkilöstö tunne läheiseksi arvoksi omassa toiminnassaan.

Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet

Koko henkilöstön kehittämissuunnitelma päivitettiin, ja siihen yhdistettiin myös aikaisemmin tehty henkilöstön tasa-arvosuunnitelma. Suunnitelma on nyt yhteinen dokumentti, jota päivitetään vuosittain vuoropuheluna yhdessä henkilöstön edustajien kanssa.

Keväällä 2023 toteutimme laajan henkilöstötutkimuksen, jonka pohjalta on tehty tiimeittäin omat suunnitelmat työhyvinvoinnin ylläpitämiseksi ja jatkokehittämiseksi. Laajan henkilöstötutkimuksen toteutti ulkopuolinen kumppani, joka on jo useana vuonna toteuttanut tutkimuksen. Tutkimukseen vastanneiden määrä nousi entisestään: tällä kertaa vastanneita oli 85 prosenttia koko henkilöstöstämme, mitä pidämme hyvänä vastausprosenttina. Henkilöstön suositeltavuusindeksi eNPS oli +17. Vuonna 2022 eNPS oli +19.

Työolot ja työajat

Henkilöstömme kuuluu työehtosopimusten piiriin. Noudatamme Energiateollisuuden työehtosopimuksia kaikille henkilöstöryhmillemme. Paikallisen sopimisen kulttuuria on edistetty päivittämällä yhdessä henkilöstön edustajien kanssa paikallisen sopimisen kokonaisuus vuoden 2023 alussa. Kokonaisuuden päivityksellä olemme saaneet selkeyttä ja ajantasaisuutta paikallisen sopimisen kulttuuriin.

Henkilöstöllämme on moninaiset työajat. Meillä tehdään kaksivuoro-, kolmivuoro- ja päivätyön lisäksi muun muassa hälytystyötä ja varallaoloa. Henkilöstöämme on töissä vuoden jokaisena

tuntina. Vain näin pystymme varmistamaan energiatuotannon ja -jakelun sekä sähköverkkojen toiminnan.

Sukupuolten tasa-arvo ja sama palkka samanarvoisesta työstä

Lahti Energiassa on tehty viimeisin laaja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus selvitys vuonna 2020. Sen pohjalta on laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma vuosille 2021–2022. Suunnitelman mukaisesti olemme tehneet erilaisia kehitystoimia ja tarkentaneet yhteisiä ohjeistuksia. Vuonna 2023 suunnitelma päivitettiin ja yhdistettiin henkilöstön kehittämissuunnitelman kanssa.

Kesätyöntekijät ja harjoittelijat

Olemme vuosia palkanneet opiskelijoita kesätyöntekijöiksi ja harjoittelijoiksi Lahti Energiaan. Kokemukset ovat olleet molemmiin puolin palkitsevia. Kehitäksemme toimintaamme ja toimintamme läpinäkyvyyttä otamme vuonna 2024 käyttöön kesätyöntekijöiden palkkaamisessa palkka-avoimuuden ja kerromme jo työpaikkailmoituksissa, minkä suuruista palkkaa kyseisessä tehtävässä maksetaan.

Vuoden 2023 aikana meillä on työskennellyt opiskelijoita työharjoittelijoina kymmenen. Opinnäytetöitä valmistui vuoden aikana yhteensä seitsemän kappaletta. Kesätyöntekijöitä olemme palkanneet 36, joista yliopisto-opiskelijoita on ollut kuusi ja korkeakouluopiskelijoita kymmenen, ammattikoulussa opiskelevia on ollut 14 ja peruskoulussa/lukiassa opiskelevia kuusi.

Kesätyöntekijöistä 28 prosenttia oli naisia, kun vakituisesta henkilöstöstä 19 prosenttia on naisia. Opiskelijoiden rekrytointitapahtumiin osallistuimme kaksi kertaa. Opiskelijaryhmiä meillä vieraili kolme kertaa. Kokemukset kohtaamisista ja vierailuista ovat olleet positiivisia, ja energia-ala ja Lahti Energia työnantajana kiinnostavat.

Organisaation vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja koulutukset

Aloitimme vuonna 2022 ja jatkoimme vuonna 2023 koko henkilöstön kulttuurityöpajoja, joissa kehitämme yhdessä organisaatiokulttuuriamme. Tavoitteenamme on itseohjautuva, yhteistyötä tekevä ja luottamusta herättävä organisaatio, jossa jokaisella on hyvä tehdä töitä ja kehittyä tehtävissään. Iloa vastuulliseen johtamiseen Lahti Energiassa -taulu on muistuttamassa jokaista lahtienergialaista yhdessä tehdyistä lupauksistamme: kuinka yhdessä arvostamme, innostamme, opimme ja luotamme.

Vuonna 2023 yrityskulttuurin kehittämiseen liittyvät koulutukset sekä tietosuoja- ja tietoturvakoulutukset ovat kuuluneet jokaisen lahtienergialaisen koulutussuunnitelmaan. Myös kesätyöntekijät ja muut määräaikaiset työntekijät osallistuivat turvallisuuskoulutuksiin ja kulttuurityöpajoihin.

Hätäensiapukoulutuksiin osallistuminen on mahdollisia kaikille lahtienergialaisille, ja osallistuminen kursseille on suosituttua. Eri tasoisia hyväksytyjä ja ajantasaisia ensiapukoulutuksia on 69 prosentilla henkilöstöstämme.

Esihenkilöiden osaamista ja kehittymistä tehtävässään on perinteisesti ylläpidetty ja kehitetty muun muassa esihenkilöfoorumeissa. Vuonna 2023 pidimme myös lyhyempiä esihenkilökahveja ja -koulutuksia esimerkiksi esihenkilön oikeuksista ja velvollisuuksista, palautumisen merkityksestä hyvinvoinnille, johtamisesta muutoksessa ja nollatoleranssista epäasialliseen käyttäytymiseen.

Erilaisia koulutuksia oli suoritettu vuoden 2023 aikana keskimäärin kymmenen tuntia henkilöä kohden.

Työturvallisuus ja työterveys

Työturvallisuus- ja työterveysasioiden (TTT) kehittäminen on meillä jatkuvaa toimintaa, jota ohjaa TTT-kehitysryhmä vuosittain laatimallaan toimintasuunnitelmalla. Vuoden 2023 teemana on ollut turvallisuuskulttuurin kehittäminen. TTT-kehitysryhmä on toteuttanut lahtienergialaisille kohdennettuja turvatuokiomateriaaleja. Turvallisuuskulttuurista keskusteleminen ja turvallisuustuokioiden pitäminen on tunnustettu hyväksi ja toimivaksi keinoksi edistää työturvallisuus- ja työterveyskulttuuriamme.

Korvaavan työn malli on otettu käyttöön vuoden 2023 alusta. Sillä on onnistuttu välttämään 181 tapaturmista muutoin aiheutuvaa poissaolopäivää. Jokainen työntekijälle sattunut työpaikkatapaturma otetaan käsittelyyn viimeistään seuraavana päivänä ja käsittely tehdään siten, että löydetään tapaturmaan johtaneet juurisyyt ja määritellään niiden perusteella vaikuttavat toimenpiteet, joilla vastaava tilanne voidaan tulevaisuudessa välttää. Myös urakoitsijoilta edellytetään vastaavaa tapaturmien käsittelyn laatua ja osallistutaan siihen mahdollisuuksien mukaan.

Taulukossa 19 on kuvattu oman henkilöstön kuuluminen työterveyden ja työturvallisuuden piiriin ja taulukossa 20 turvallisuushavaintojen määrä.

Taulukko 19. Oman henkilöstön kuuluminen työterveyden ja työturvallisuuden piiriin

	Omaan työvoimaan kuuluvat työsuhteiset työntekijät	Muut kuin työsuhteiset työntekijät	Arvoketjun työntekijät
Omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden prosenttiosuus, jotka kuuluvat yrityksen sellaisen työterveyden ja työturvallisuuden hallintajärjestelmän piiriin, joka perustuu oikeudellisiin vaatimuksiin ja/tai tunnustettuihin standardeihin tai ohjeisiin	100	100	100
Työperäisistä vammoista johtuvien kuolemantapausten lukumäärä	0	0	0*
Työperäisistä terveysongelmista johtuvien kuolemantapausten lukumäärä	0	0	0*
Kirjattavien työtapaturmien lukumäärä ja osuus	11	0	2*
Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden osalta sellaisten kirjattavaa työperäistä terveysongelmaa tapausten lukumäärä, joihin sovelletaan tietojen keruuta koskevia oikeudellisia rajoituksia	<5	-	-
Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden osalta työperäisten vammojen ja työtapaturmista johtuvien kuolemantapausten sekä työperäisten terveysongelmien ja niistä johtuvien kuolemantapausten vuoksi menetettyjen päivien lukumäärä	65	-	-

*Lahti Energian hallinnoimilla alueilla tehtävä työ, koko arvoketjun tietoa ei ole saatavilla.

Taulukko 20. Turvallisuushavaintojen määrä*

	2021	2022	2023
Turvallisuushavaintojen määrä (kpl)	910	360	828

* Tapaturmataajuus ja poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä on esitetty toimintakertomuksessa [sivulla 78](#).

Vuoden aikana pidetyt useat turvallisuus-tempaukset ovat olleet lahtienergialaisille näkyvä ja uusi toimintamalli. Tempaukset ovat olleet esillä muun muassa julisteina muistuttamassa itsestä huolta pitämisestä niin töissä kuin vapaa-ajalla. Kiinteistöjen porrastaroilla olemme muistuttaneet erilaisista turvallisuusasioista, ja samalla olemme saaneet hieman väriä portaisiin ja hymyä henkilöstön kasvoille. Kesähelteillä olemme tarjonneet saataville kylmää juotavaa erityisesti ulkona ja kuumissa olosuhteissa työskenteleville työntekijöillemme. Syksyllä olemme järjestäneet henkilösuojaesityksiä kahden yhteistyökumppanin kanssa.

Henkilöstöllä ja esihenkilöillä on useamman vuoden ollut määriteltynä henkilökohtaiseksi kannustetavoitteeksi jokin turvallisuuteen liittyvä toimenpide, kuten turvallisuushavaintojen kirjaaminen (henkilöstö ja esihenkilöt) tai turvallisuuskävelyille osallistuminen (esihenkilöt). Vuonna 2023 olemme ottaneet käytännöksi kuukausittain palkita erityisen hyviä turvallisuutta edistäviä havaintoja ja näin pyrimme myös kannustamaan havaintojen tekoon. Turvallisuushavaintojen määrä nousi edellisvuodesta 130 prosenttia.

Turvallisuudesta on viestitty työyhteisössä myös enemmän. Pääsimmäkin syksyllä juhlistamaan kakkukahveilla toista kertaa yli 200:aa päivää ilman poissaoloon johtanutta tapaturmaa.

Tapaturmataajuuden (LTI - Lost-Time Injury) kehittyminen ja poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä [sivulla 78](#).

Kannustamme henkilöstöämme aktiivisesti myös oman työn vaarojen tunnistamiseen. Lahtienergialaisten ja urakoitsijoidemme käyttöön kehittämämme Turvallisesti työhön -pikariskinarviointilomake onkin ollut paljon käytössä ennen työtä tehtävässä työn ja työympäristön järjestelmällisessä vaarojen tunnistamisessa. Pikariskinarviointeja on tehty järjestelmään 718 kertaa vuonna 2023.

Lakisääteisiä työterveyden tekemiä työpaikkaselvityksiä on tehty kuluneena vuonna viisi kappaletta eri rooleissa työskenteleville henkilöstöryhmille. Jokainen raportti on henkilöstön luettavissa intranetissä. Merkittäviä kriittisiä riskejä ei kirjattu yhteenkään selvitykseen. Kohtalaisiksi riskeiksi kirjattiin muun muassa yötyö, pitkäaikainen paikallaan työskentely tai samana toistuvat työliikkeet ja niistä mahdollisesti johtuvat tuki- ja liikuntaelinsairaudet, työtahti/työmäärä, putoamisvaara, raskaat siirrot ja nostot, kemikaalit, meluallistukset ja lämpötilavaihtelu. Yleisesti selvityksistä kävi ilmi, että työolosuhteet ovat erittäin hyvät. Kohtalaisiksi riskeiksi luokitelluissa kohdissa oli kehittämideoita niin työntekijöille kuin työnantajalle.

Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet

Taulukoissa 21–25 on esitetty työsuhteisten työntekijöiden määrä, tiedot sopimustyypeittäin ja vaihtuvuus.

Taulukko 21. Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)

	Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)
Ylin johto (pl. toimitusjohtaja)	8
Konsernipalvelut	29
Energia	102
Verkot	56
Asiakkuudet	14
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	209

Taulukko 22. Työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet

Sukupuoli	Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)
Miehet	167
Naiset	42
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Työsuhteiset työntekijät yhteensä*	209

*Luvut on raportoitu 31.12.2023 tilanteen mukaan. Luvuista on vähennetty yksi tuntityöntekijä, joka lopetti työt joulukuun alkupuolella, mutta työsuhde oli voimassa vuoden loppuun saakka.

*Toimitusjohtajaa ei ole laskettu mukaan.

Taulukko 23. Työsuhteisia työntekijöitä koskevat tiedot sopimustyypeittäin eriteltyinä sukupuolen mukaan vuonna 2023

Määrä, ilmaistuna henkilömääränä/ kokoaikavastaavana	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteisten työntekijöiden määrä	42	167	0	0	209
Vakinaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	39	160	0	0	199
Määräaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	3	7	0	0	10
Vaihtelevalla työajalla työskentelvien työsuhteisten työntekijöiden määrä	1	1	0	0	2
Kokoaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	41	162	0	0	203
Osa-aikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	0	4	0	0	4

* Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Taulukko 24. Omien työsuhteisten työntekijöiden vaihtuvuus

Sukupuoli	Työsuhteisten työntekijöiden lukumäärä, jotka irtisanoutuvat työsuhteessa ollessaan (henkilömäärä)	Työsuhteisten työntekijöiden lukumäärä, jotka eläköityvät työsuhteessa ollessaan (henkilömäärä)	Työsuhteisten työntekijöiden lukumäärä, jotka kuolevat työsuhteessa ollessaan (henkilömäärä)
Miehet	10	4	0
Naiset	2	2	0
Muut	0	0	0
Ei ilmoitettu	0	0	0
Työsuhteiset työntekijät yhteensä*	12	6	0

Taulukko 25. Työsuhteisten työntekijöiden vaihtuvuus sukupuolen ja sopimustyyppin mukaan eriteltyinä

Määrä, ilmaistuna henkilömääränä/ kokoaikavastaavana	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteisten työntekijöiden määrä	4	14	0	0	18
Vakinaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	4	14	0	0	18
Määräaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	0	0	0	0	0
Vaihtelevalla työajalla työskentelvien työsuhteisten työntekijöiden määrä	0	0	0	0	0
Kokoaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	4	14	0	0	0
Osa-aikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä	0	0	0	0	0

* Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu

Koko henkilöstömme kuuluu työehtosopimusten piiriin. Noudatamme Energiateollisuuden työehtosopimuksia kaikille henkilöstöryhmillemme. Paikallisen sopimisen kulttuuria on edistetty päivittämällä yhdessä henkilöstön edustajien kanssa paikallisen sopimisen kokonaisuus vuoden 2023 alussa. Kokonaisuuden päivityksellä olemme saaneet selkeyttä ja ajantasaisuutta paikallisen sopimisen kulttuuriin.

Monimuotoisuuden mittarit

Henkilöstömme ja johdon monimuotoisuutta on avattu seuraavissa taulukoissa 26–29.

Ylimmän johdon sukupuolijakauma [sivulla 13](#) taulukossa 1.

Taulukko 26. Työsuhteisten työntekijöiden ikäjakauma: alle 30-vuotiaat, 30–50-vuotiaat ja yli 50-vuotiaat

Ikäjakauma	Työsuhteisten työntekijöiden määrä (henkilömäärä)
alle 30-vuotiaat	
Miehet	14
Naiset	7
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Yhteensä	21
30–50-vuotiaat	
Miehet	83
Naiset	23
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Yhteensä	106
yli 50-vuotiaat	
Miehet	70
Naiset	12
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Yhteensä	82
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	209

Taulukko 27. Työsuhteisten työntekijöiden ikäjakauma: alle 30-vuotiaat työsuhteessa ollessaan sopimustyypeittäin eriteltynä sukupuolen mukaan

Määrä, ilmaistuna henkilömääränä/ kokoaikavastaavana	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteisten työntekijöiden määrä alle 30-vuotiaat	7	14	0	0	2
Vakinaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä alle 30-vuotiaat	5	9	0	0	14
Määräaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä alle 30-vuotiaat	2	7	0	0	9
Vaihtelevalla työajalla työskentelvien työsuhteisten työntekijöiden määrä alle 30-vuotiaat	0	1	0	0	1
Kokoaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä alle 30-vuotiaat	7	13	0	0	20
Osa-aikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä alle 30-vuotiaat	0	0	0	0	0

* Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Taulukko 28. Työsuhteisten työntekijöiden ikäjakauma: alle 30–50-vuotiaat työsuhteessa ollessaan sopimustyypeittäin eriteltynä sukupuolen mukaan

Määrä, ilmaistuna henkilömääränä/ kokoaikavastaavana	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteisten työntekijöiden määrä 30–50-vuotiaat	23	83	0	0	106
Vakinaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä 30–50-vuotiaat	22	82	0	0	104
Määräaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä 30–50-vuotiaat	1	1	0	0	2
Vaihtelevalla työajalla työskentelvien työsuhteisten työntekijöiden määrä 30–50-vuotiaat	1	0	0	0	1
Kokoaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä 30–50-vuotiaat	22	82	0	0	104
Osa-aikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä 30–50-vuotiaat	0	1	0	0	1

* Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Taulukko 29. Työsuhteisten työntekijöiden ikäjakauma: yli 50-vuotiaat työsuhteessa ollessaan sopimustyypeittäin eriteltynä sukupuolen mukaan

Määrä, ilmaistuna henkilömääränä/ kokoaikavastaavana	Naiset	Miehet	Muut*	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työsuhteisten työntekijöiden määrä yli 50-vuotiaat	12	69	0	0	81
Vakinaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä yli 50-vuotiaat	12	68	0	0	80
Määräaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä yli 50-vuotiaat	0	1	0	0	1
Vaihtelevalla työajalla työskentelvien työsuhteisten työntekijöiden määrä yli 50-vuotiaat	0	0	0	0	0
Kokoaikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä yli 50-vuotiaat	12	66	0	0	78
Osa-aikaisten työsuhteisten työntekijöiden määrä yli 50-vuotiaat	0	3	0	0	3

* Työsuhteisten työntekijöiden itsensä ilmoittama sukupuoli.

Vammaiset henkilöt

Meillä ei työskennellyt vuonna 2023 vammaisia henkilöitä.

Koulutus- ja taitojen kehittäminen

Ylläpidämme koulutusrekisteriämme järjestelmässä, jossa seuraamme esimerkiksi pätevyyksien voimassaoloa. Henkilöstöhallinto lisää koulutustiedot isommista yhteisistä koulutuksista, mutta jokaisella on velvollisuus kirjata käymänsä koulutukset järjestelmään.

Taulukko 30. Työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus, jotka osallistuvat säännöllisiin tulos- ja urakehitysarviointeihin

Sukupuoli	Työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus, jotka osallistuvat säännöllisiin tulos- ja urakehitysarviointeihin
Miehet	160
Naiset	39
Muut	0
Ei ilmoitettu	0
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	199

Taulukko 31. Työsuhteisten työntekijöiden koulutustuntien keskimääräinen lukumäärä työsuhteista työntekijää kohti ja sukupuolen mukaan eriteltynä

Sukupuoli	Työsuhteisille työntekijöille tarjottujen ja heidän suorittamiensa koulutustuntien kokonaismäärä	Työsuhteisten työntekijöiden koulutustuntien keskimääräinen lukumäärä työsuhteista työntekijää kohti
Miehet	1 678	10,5
Naiset	350	9,0
Muut	0	0
Ei ilmoitettu	0	
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	2 028	10,1

Työ- ja yksityiselämän tasapaino

Mahdollistamme työn ja yksityiselämän tasapainon. Eri mittaisia perhevapaita on vuoden 2023 aikana pitänyt 4,5 prosenttia henkilöstöstä. Lisäksi meillä on esimerkiksi mahdollisuus lyhentää viikoittaista työaikaa, ja tätä on myös käytetty esimerkiksi perhesyistä kuluneena vuotena.

Palkitsemiseminen

Lahti Energia -konsernin koko henkilöstölle on käytössä kannustepalkkiomalli, jolla asetetaan jokaiselle henkilölle niin yhteisiä kuin henkilökohtaisia vuositavoitteita. Yhtiöllä on myös vuodesta 1993 lähtien ollut henkilöstörahasto, johon maksetaan mahdollinen tulospalkkio. Tilikaudella 2023 maksetut tulospalkkiot ovat määräytyneet tilikauden 2022 suoritusten perusteella. Säännöllisellä seurannalla yhtiö pyrkii varmistamaan, että palkitsemisjärjestelmät ovat oikeudenmukaisia ja kannustavat pitkän aikavälin menestykseen. Lahti Energiassa ei ole tehty ja julkaistu julkisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2007/36/EY9 vaadittua palkitsemisraporttia.

Taulukko 32. Työ- ja yksityiselämän tasapaino

Sukupuoli	Perhevapaaseen oikeutettujen työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus	Perhevapaata ottaneiden työsuhteisten työntekijöiden prosenttiosuus
Miehet	ei kerättyä tietoa saatavilla	5,0 %
Naiset	ei kerättyä tietoa saatavilla	2,6 %
Muut	0	0
Ei ilmoitettu	0	0
Työsuhteiset työntekijät yhteensä	ei kerättyä tietoa saatavilla	4,5 %

Taulukko 33. Hallituksen, johdon ja henkilöstön palkitseminen sekä vuotuiset kokonaisansiot

	Vuosi 2023 (EUR)
Hallituksen palkkiot	53 730
Toimitusjohtajan palkka ja palkkiot	238 400
Johtoryhmän palkka ja palkkiot	834 350
Kannustepalkkiomaksut vuodelta 2022 (toimitusjohtaja ja johtoryhmä)	48 072

Epäasiallinen käyttäytyminen

Olemme kouluttaneet vuoden 2023 aikana esihenkilöitä ja henkilöstön edustajia tunnistamaan epäasiallisen käyttäytymisen erilaisia ilmenemismuotoja. Koulutuksissa olemme käyneet läpi myös sitä, millä tavoin tilanteisiin on välittömästi puututtava, ja ketkä ovat apuna ratkomassa tilanteita. Roolista riippumatta

jokaisella lahtienergialaisella on velvollisuus puuttua epäasialliseen käyttäytymiseen, mikäli sitä havaitsee työyhteisössämme. Vuoden 2023 aikana Lahti Energiassa ei raportoitu yhtään ilmoituskanavan kautta (Whistleblowing) tehtyä ilmoitusta, joka olisi liittynyt epäasialliseen käyttäytymiseen. Taulukossa 34 on esitetty syrjintätapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset.

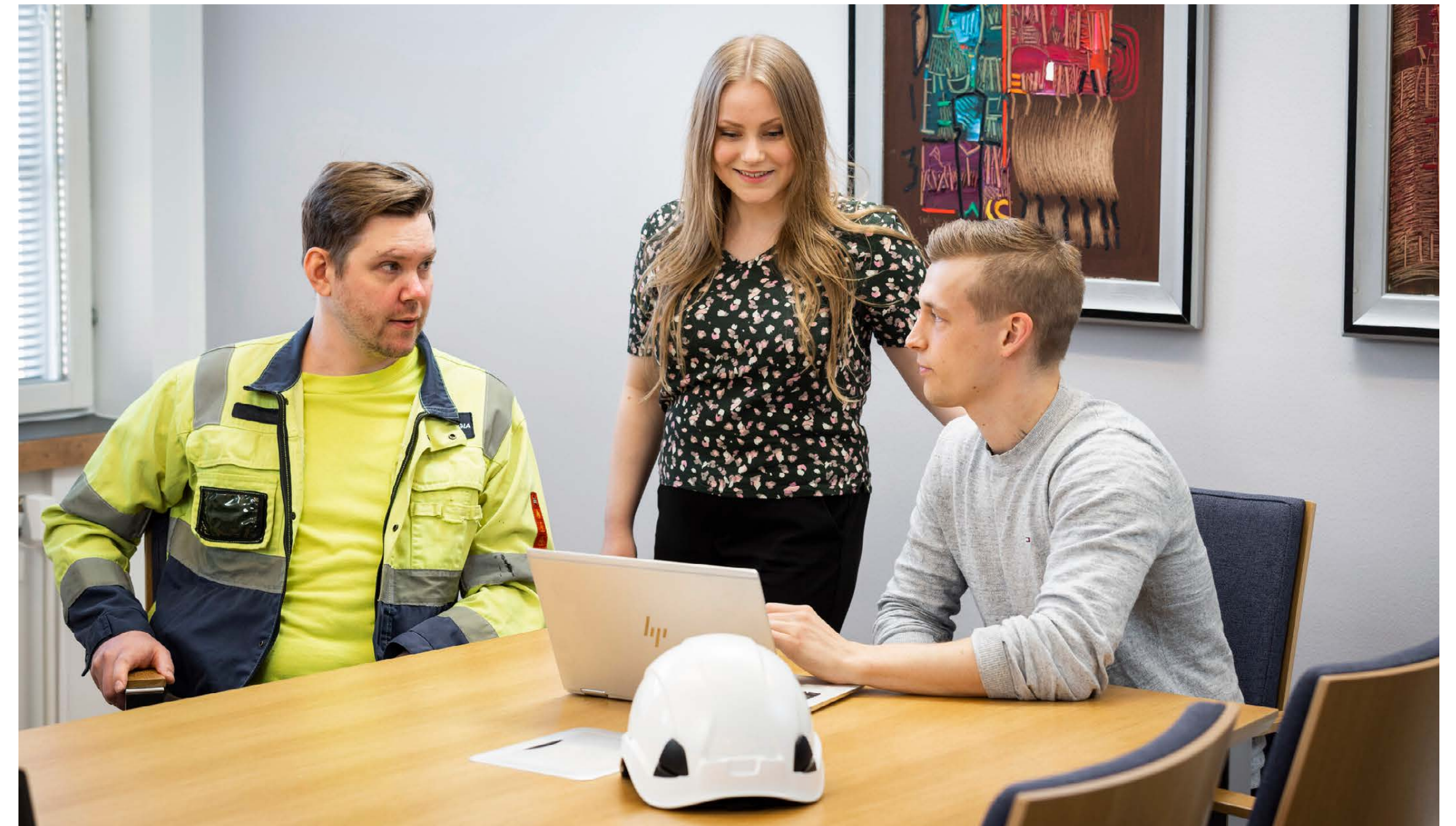
Taulukko 34. Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset (Whistleblowing)

	Omaan työvoimaan kuuluvat	Oma työvoima yhteensä (henkilömäärä)
Syrjintätapaukset, ml. häirintä (kokonaismäärä)	0	209
Valitusten lukumäärä, jotka on tehty yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien henkilöiden käytössä olevien kanavien (valitusmekanismit mukaan luettuina) kautta ja tapauksen mukaan OECD:n monikansallisille yrityksille tarkoitetuille kansallisille yhteyspisteille, lukuun ottamatta edellä alakohdan mukaisesti jo ilmoitettuja valituksia.	-	
Edellä ilmoitettujen tapausten ja valitusten perusteella maksettujen sakkojen, seuraamusten ja vahingonkorvausten kokonaismäärä; ja tällaisten rahamäärien täsmäytys tilinpäätöksessä ilmoitettuun merkityksellisimpään määrään.	0 €	

Arvoketjun työntekijät ja ihmisoikeudet arvoketjussa

Lahti Energiassa ei ole systemaattisesti tunnistettu arvoketjun ihmisoikeusvaikutuksia. Olemme tunnistaneet tarpeen aloittaa selvitystyön ja suunnitelleet selvityksen aloittamisen vuodelle 2025 sekä sen täydentämisen vuosina 2026–2027. Selvityksen pohjalta teemme suunnitelman, jonka avulla seuraamme, auditoimme ja kehitämme arvoketjun työntekijöiden ihmisoikeuksia.

Arvoketjumme yhdessä osa-alueessa, toimitusketjussa, olemme tunnistaneet työterveys- ja työturvallisuustarpeita, joita olemme tähän asti edellyttäneet sopimuksin. Olemme myös tehneet esimerkiksi pistokokeita sovittujen sääntöjen ja lakien noudattamiseksi.

Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt

Paikallisen toiminnan kumppanuudet

Teemme yhteistyötä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa tukemalla seurojen ja yhdistysten toimintaa. Yhteistyö on osa yhteiskuntavastuutamme. Painotamme lapsille ja alle 18-vuotiaille nuorille suunnattua toimintaa Lahden seudulla.

Yhteistyökumppanuuskohteita vuonna 2023 ovat olleet urheilu, koulutus ja tapahtumat. Uudistimme yhteistyökumppanuustoiminnan malliamme vuonna 2023. Teimme kriteerit kumppanuuksille ja julkaisimme ne verkkosivuillemme. Uudistimme myös kumppanuushakuprosessiamme ja avasimme kumppanuushaun verkkoon lokakuussa 2023. Viestimme kokonaisuudesta verkossa ja sosiaalisessa mediassa. Valitsimme kriteereihin perustuen kohteet ja yhdenmukaistimme tukisummia.

Kaikkien tuettavien kohteiden kanssa on tehty kirjallinen sopimus, ja yhteistyön kohdentumista seurataan vuoden mittaan. Vuoden lopuksi yhteistyökumppani on sitoutunut toimittamaan raportin, miten summa on käytetty. Yhteistyö on myös vastikkeellista. Seurat ja yhdistykset julkaisevat logomme erilaisiin julkaisuihinsa, kuten verkkosivuilleen ja sosiaalisen median postauksiinsa.

Vuoden 2023 yhteistyökumppaneitamme ovat olleet:

- Jalkapallo, FC Kuusysi
- Jalkapallo, FC Reipas
- Yleisurheilu, Lahden Ahkera
- Hiihto, Lahden Hiihtoseura ry
- Pesäpallo, Lahden Mailaveikot ry
- Uinti, Lahden Uimaseura
- Koripallo, Lahti Basketball Juniorit
- Ringette, Lahti Ringette
- Cheerleading, LCS Panthers
- Salibandy, Pelicans SB
- Taitoluistelu, Lahden Taitoluistelijat

Lisäksi olemme tehneet markkinointiyhteistyösopimukset valtakunnallisissa pääsarjoissa pelaavien joukkueiden kanssa. Kaudella 2022–2023 Lahti Energialla on ollut sopimukset seuraavien valtakunnallisella tasolla pelaavien lahtelaisseurojen kanssa:

- Jääkiekko, Lahden Pelicans
- Koripallo, Lahti Basketball
- Jalkapallo, FC Lahti

Vuonna 2023 olemme tehneet yhteistyötä Spatium Toimitilat Oy:n kanssa, joka on Lahden kaupungin omistama kiinteistöyhtiö. Lahti Energia Areena -markkinointinimen käyttöoikeus päättyi syyskuussa 2023.

Yhteiskunnallinen koulutusyhteistyö:

- Tiedeluokka SOLU on osa Päijät-Hämeen LUMA-keskusta, joka on osa Helsingin yliopistoa
- Nuorten yrittäjyys ja talous NYT, Yrityskylä Häme

Lisäksi rahoitamme kahta professuuria Lappeenrannan-Lahden teknilliseen yliopistoon (LUT): tenure track -professuuria vuosina 2019–2023 ja sähköisen liikenteen professuuria vuosina 2022–2025. Olemme olleet myös mukana Lapsellista ry:n Puuhakampanjassa, jossa lahjoitetaan vuosittain puuhakasseja pitkäaikaissairaille lapsille Päijät-Hämeen keskussairaalaan.

Työnantajakuvan rakentamista koululaisille ja opiskelijoille

Jo useamman vuoden ajan olemme maksaneet Lahden alueen peruskoulujen 2.-luokkalaisille Energiainsäästöviikolle oppimateriaalit. Olemme mukana Lahden kaupungin organisoimassa kummiyritystoiminnassa, jonka tavoitteena on tehdä tutuksi alueen yrityksiä peruskoululaisille ja lukiolaisille.

Olemme olleet mukana alakoulujen Nuorten yrittäjyys ja talous NYTin Yrityskylä Hämeessä toiminnan alusta lähtien, ja olemme sitoutuneet jatkamaan yhteistyötä toukokuuhun 2027. Yrityskylä Hämeen oppimisympäristö on koululaisten oma yhteiskunta, pienoiskaupunki, jossa kuudesluokkalainen oppilas työskentelee omassa ammatissaan, esimerkiksi Lahti Energiassa toimitusjohtajana, kaukolämpöasentajana tai energia-asiantuntijana. Yrityskylässä oppilas oppii toimimaan vastuullisena kuluttajana ja kansalaisena osana suomalaista yhteiskuntaa.

Helsingin Yliopiston alaisuudessa toimivan Päijät-Hämeen LUMA-keskuksen Tiedeluokka SOLUn toiminnassa olemme myös olleet mukana toiminnan alusta alkaen, ja olemme sitoutuneet jatkamaan tukijana vuoden 2026 loppuun. Tiedeluokka SOLUssa järjestetään monipuolisia luonnontieteisiin ja matematiikkaan liittyviä kerhoja, leirejä, koulutuksia ja opetusta Päijät-Hämeen ja Kanta-Hämeen peruskoululaisille ja lukiolaisille. Toiminnan tavoitteena on tukea konkreettisella tekemisellä nuoren ymmärrystä ja lisätä kiinnostusta luonnontieteiden ja matematiikan aineita kohtaan.

Olemme myös sitoutuneet kolmeksi vuodeksi mukaan Tulevaisuuden osaajat -ohjelmaan, joka toteutetaan LUT-yliopiston ja LAB-korkeakoulun toimesta. Ohjelman tavoitteena on luoda yhteys Lahden alueen yrityksiin jo opintojen aikana ja edistää opiskelijoiden työllistymistä valmistumisen jälkeen.

Yksityisyyden suoja ja tietosuoja

Tietosuojatyötämme toteuttaa ja kehittää Tietosuojaryhmä, tietosuojavastaavan johdolla. Lahti Energialla on rekistereissään huomattava määrä asiakastietoa ja myös oman henkilöstön henkilötietoja. Siksi tietosuojaan liittyvät toimenpiteet on tärkeää suorittaa hyvin ja lain vaatimusten mukaisesti.

Henkilöstöämme on koulutettu vuonna 2023 tarkoitukseen laaditun verkkoperehdytyksen avulla, jonka koko henkilöstö on suorittanut. Lahti Energia hyödyntää tietosuojatyössään myös ulkopuolista kumppania varmistaakseen ajan tasalla pysymisen varsin nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Oma henkilöstömme kirjaa sähköiseen järjestelmään tietosuojaan liittyvät havainnot, ja ne tulevat tietosuojaryhmän käsittelyyn. Mahdollisten tietoturvaloukkauksien osalta käsittely alkaa välittömästi, jotta tarvittavat korjaavat toimenpiteet saadaan alkuun ja toteutettua mahdollisimman pian ja raportointitarve viranomaiselle arvioitua. Edellinen viranomaiselle raportoitu tietoturvaloukkaus on tapahtunut vuonna 2021, ja korjaavat toimenpiteet on onnistuttu tekemään kolmen tunnin kuluessa havaintohetkestä. Tapaus arvioitiin lieväksi, ja se ei aiheuttanut haittaa asiakkaille, joita tilanne koski. Taulukossa 35 on esitetty tietosuojahavainnot, -loukkakset ja rekisteröityjen pyynnöt.

Taulukko 35. Tietosuojahavainnot, tietosuojaloukkaukset, rekisteröityjen pyynnöt

Kappaletta	2023	2022	2021
Tietosuojahavainnot*	15	9	8
Tietoturvaloukkaukset**	0	0	1
Rekisteröityjen pyynnöt	1	2	0

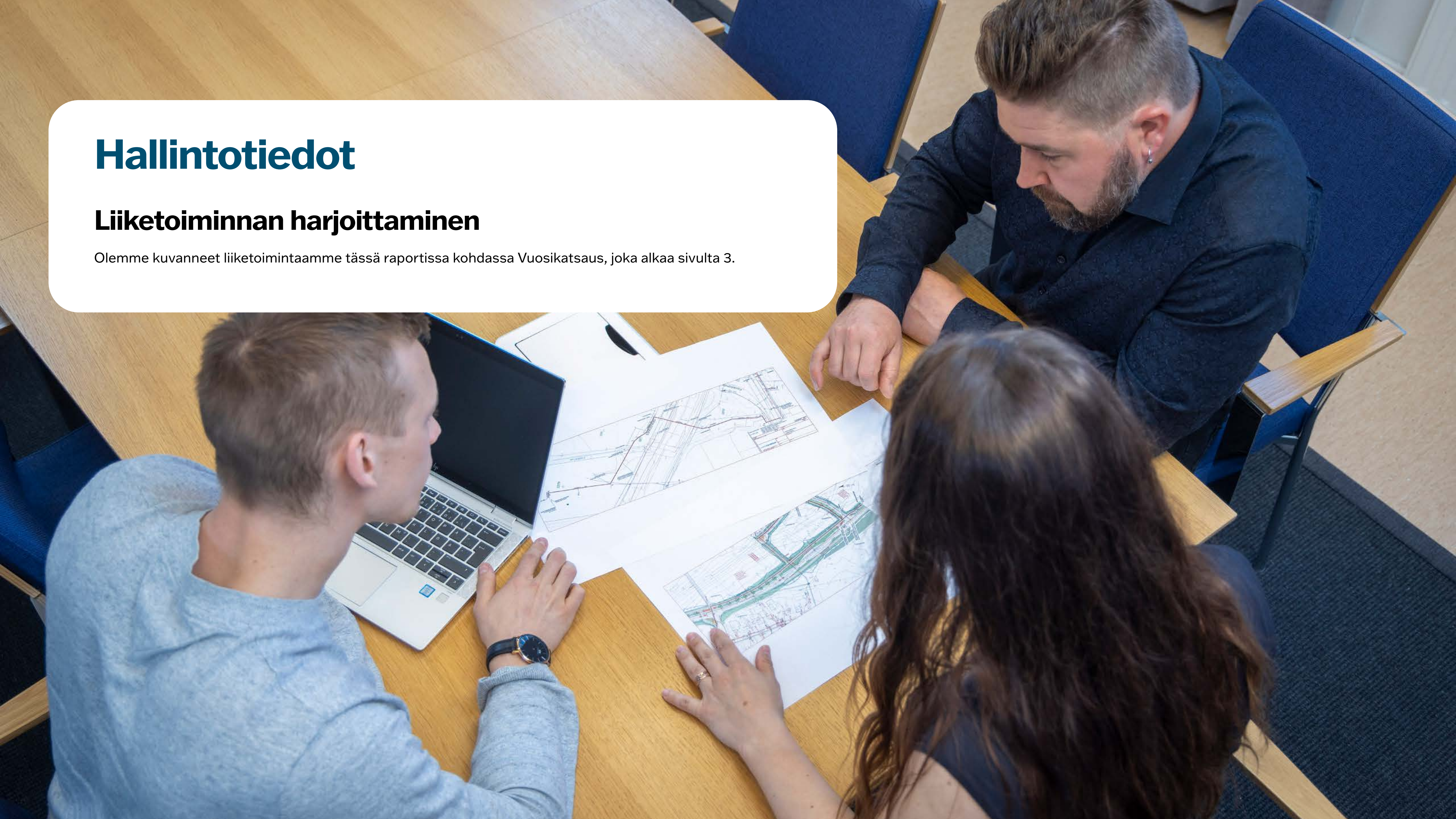
*Sisältää myös tietosuojaloukkaukset, jotka eivät ole ylittäneet viranomaiselle raportointikynnystä.

**Tietosuojaviranomaiselle raportoidut

Hallintotiedot

Liiketoiminnan harjoittaminen

Olemme kuvanneet liiketoimintaamme tässä raportissa kohdassa Vuosikatsaus, joka alkaa sivulta 3.

Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen

Olemme tunnustaneet tarpeen ennalta ehkäistä korruptiota ja lahjontaa Lahti Energiassa. Sen lisäksi, että käytössämme on henkilöstölle eettiset toimintaperiaatteet, jotka on julkaistu konsernin intranetissä, meillä on myös tehty ja otettu käyttöön toimittajille ja alihankkijoille vuonna 2023 omat vastuullisuusvelvoitteet, joista lisää tietoa on raportin kohdassa Suhteet palvelun ja tavarantoimittajiin, [sivu 29](#).

Vuodelle 2024 suunnitelmisamme on toteuttaa lahtienergialaisille eettinen koulutus, jossa yhtenä osa-alueena on korruption vastaisuus. Pidemmällä aikavälillä tavoitteenamme on myös pureutua arvoketjumme eettisyyteen ja korruption vastaisuuteen.

Eettiset toimintaperiaatteet henkilöstölle

Lahti Energialla on henkilöstölleen eettiset toimintaperiaatteet, jotka on laadittu vuonna 2022. Periaatteita tarkastellaan kahden vuoden välein tai tarvittaessa. Seuraavan kerran ohjeita tarkastellaan vuonna 2024. Osa henkilöstöä on perinteisesti saanut ulkopuolisilta kumppaneilta erilaisia joululahjoja. Vuonna 2023 eettisiä ohjeita täydennettiin ohjeella joululahjojen vastaanottamisesta ja antamisesta. Otimme käyttöön toimintatavan, jonka mukaan kaikki saadut lahjat arvotaan henkilöstön kesken. Näin heilläkin, joilla ei työnsä puolesta ole ulkopuolisia

sidosryhmäkontakteja, on mahdollisuus saada lahja. Pidemmällä aikavälillä kannustamme sidosryhmiämme lahjoittamaan joulumuistamisiin varatut summat hyväntekeväisyyteen. Lahti Energia lahjoitti myös jouluna 2023 asiakkaidensa ja muiden sidosryhmiensä joulumuistamisiin varaamansa summan hyväntekeväisyyteen. Kohteena oli Lahden seudun Pelastakaa Lapset ry:n toiminta.

Henkilöstölle on perinteisesti annettu Lahti Energiassa joululahja. Vuonna 2023 henkilöstöllä oli mahdollisuus itse päättää, haluaako lahjoittaa oman joululahjansa rahana hyväntekeväisyyteen.

Poliittinen vaikuttaminen ja lobbaustoiminta

Lahti Energia on yksi kolmestatoista kaupunkienergiayhtiöstä, jotka ovat perustaneet vuoden 2022 alussa Energiakaupungit ry:n. Se toimii jäsenyhtiöidensä edustajana valtakunnallisesti ja EU-tasolla. Lahti Energia on edustettuna asiantuntijoidensa kautta myös monissa muissa energia-alan toimielimissä, kuten Palveleva Kaukolämpöyhdistys FinDHC ry:ssä, Voimalaitosyhdistyksessä, Huoltovarmuuskeskuksen verkko- ja energiapooleissa sekä Energiateollisuuden ryhmissä.

Olemme myös paikallisesti vaikuttamassa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja siihen sopeutumisessa sekä luontokadon torjunnassa ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämisessä Lahden kaupungin ja Päijät-

Hämeen alueen eri ryhmissä, kuten Päijät-Hämeen Kiertotalousryhmässä. Päijät-Hämeen ja Lahden seudun elinvoimaisuutta olemme osaltamme edistämässä muun muassa edustuksellamme Lahden Seudun kehityksessä, LADECissa. Kaikissa näissä tavoitteenamme on edistää energia-alan mahdollistamaa vihreää siirtymää ja edistää asiakkaidemme ja muiden sidosryhmiemme mahdollisuuksia vähentää päästöjään ja vaikutustaan luontoon.

Toimimme luotettavasti, läpinäkyvästi ja kehitämme toimintaamme

Häiriö- ja vikatilanteista viestiminen

Sähkö- ja kaukolämpöverkkojen häiriöistä ja vikatilanteista viestimme verkkosivuillamme. Siellä on ajankohtaisen tilanteen näytävä häiriökartta. Kerromme myös tilannetietoa häiriöbannerin ja verkkouutisten avulla sekä sosiaalisen median kanavissa ja tilannesidonnaisesti mediatiedottein. Tilanteen vaatiessa käytämme myös muita viestintäkanavia kohdennetulle ryhmälle, esimerkiksi asukastiedotteita ennakoiduista häiriöistä kertomiseen.

Kaukolämmön asiakkaat voivat tilata häiriötiedotteet sähköpostitse ja sähköverkon asiakkaat tekstiviestillä. Tekstiviestitoiminnossa on esiintynyt loppuvuodesta 2023 vikatilanteita, joiden selvitys ja korjaaminen ovat kesken alkuvuonna 2024. Vuonna 2023 on laadittu häiriötiedottamisen prosessikaavio, ja sitä on käsitelty henkilöstön kanssa.

Alkuvuoteen varauduimme tekemällä viestintäsuunnitelman sähköpulan varalle. Lisäksi teimme sähköjakelun rajoitusryhmistä asiakasviestintää varten kuvat. Viestinnän toimivuutta harjoittelimme ennen talvikauden alkua. Siltä varalta, että rajoitusryhmien käyttöön olisi jouduttu, teimme kytkentäsuunnitelmat, joiden perusteella olisi tarvittaessa voitu lähettää ennakkoviestejä asiakkaille mahdollisista sähköjakelun keskeytyksistä.

Prosessien kehittäminen

Päätimme käynnistää vuonna 2022 toiminnanohjausjärjestelmäprojektin, joka aloitettiin mittavalla konsernin laajuisella prosessiarkkitehtuurin mallinnustyöllä. Työssä myös kuvattiin prosessit sanallisesti ja määriteltiin vastuuhenkilöt. Prosessimallinnuksessa on kuvattu tarkemmin valitut prosessit, jotka muodostavat pohjan loppuvuodesta 2023 käynnistyneelle toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprojektille. Lisäksi yksittäisten toiminnanohjauskokonaisuuteen kuulumattomien prosessien kehittämistä jatkettiin toiminnoissa vuonna 2023. Prosessien kehittämisprojektilla pienennämme keskeisten tunnistettujen riskien toteutumista. Myös vastuullisuuden prosessien kuvaaminen ja sisällyttäminen pääprosesseihin on aloitettu. Pääprosessien kuvaaminen ja vastuullisuuden sisällyttäminen niihin on suunniteltu tehtäväksi loppuvuodesta 2024 alkaen.

Indeksitaulukko

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Yleiset tiedot					
ESRS 2	BP-1	3, 5a-b	Kestävyysselvitysten yleiset laatimisperusteet	Kertova	9
ESRS 2	BP-2	13a	Selvitys kestävyystiedon valmistelussa ja esittämisessä tapahtuneista muutoksista ja niiden syyt	Kertova	9
ESRS 2	BP-2	15	Muun lainsäädännön tai yleisesti hyväksytyjen kestävyysraportointistandardien ja -kehysten julkistaminen, joiden perusteella tiedot on sisällytetty kestävyyselontekoon	Kertova	9
ESRS 2	BP-2	15	Viittausten esittäminen sovelletun standardin tai kehyksen kappaleisiin	Kertova	Indeksitaulukko
ESRS 2	BP-2	16	Luettelo julkistamisvelvollisuuden piiriin kuuluvista tiedonantovaatimuksista tai tietopisteistä	Kertova	Indeksitaulukko
ESRS 2	BP-2	17	Aihe on arvioitu olennaiseksi	Osittain kertova	30
ESRS 2	BP-2	17a	Lista olennaisiksi arvioituista vastuullisuusasioista (vaiheittainen käyttöönotto)	Osittain kertova	30
ESRS 2	BP-2	17a	Selvitys siitä, miten liiketoimintamallissa ja strategiassa otetaan huomioon olennaisiksi arvioituihin vastuullisuusasioihin liittyvät vaikutukset (vaiheittainen käyttöönotto)	Kertova	30
ESRS 2	BP-2	17b	Kuvaus asetetuista aikasidonnaisista tavoitteista, jotka liittyvät olennaisiksi arvioituihin kestävyysasioihin (vaiheittainen käyttöönotto), ja edistymisestä näiden tavoitteiden saavuttamisessa	Kertova	30, 33
ESRS 2	BP-2	17c	Kuvaus olennaisiksi arvioituista vastuullisuusasioihin liittyvistä politiikoista (vaiheittainen käyttöönotto)	Kertova	Verkkosivuilla
ESRS 2	BP-2	17d	Kuvaus toimista, joita on toteutettu olennaisiksi arvioituihin kestävyysseikkoihin liittyvien todellisten tai mahdollisten haitallisten vaikutusten tunnistamiseksi, seuraamiseksi, ehkäisemiseksi, lieventämiseksi, korjaamiseksi tai lopettamiseksi (vaiheittainen käyttöönotto) ja tällaisten toimien tulosten aikaansaamiseksi	Kertova	33
ESRS 2	BP-2	17e	Olennaisiksi arvioituihin vastuullisuusasioihin liittyvien mittareiden julkistaminen (vaiheittainen käyttöönotto)	Kertova	32, 33
ESRS 2	GOV-1	21	Tiedot hallinto-, johto- ja valvontaelinten kokoonpanosta ja jäsenten monimuotoisuudesta	Kertova	10-13
ESRS 2	GOV-1	21a	Johtoon kuuluvien jäsenten lukumäärä	Kokonaisluku	13
ESRS 2	GOV-1	21a	Toimivaan johtoon kuulumattomien jäsenten lukumäärä	Kokonaisluku	Nolla
ESRS 2	GOV-1	21b	Työntekijöiden ja muiden työntekijöiden edustusta koskevat tiedot	Kertova	12
ESRS 2	GOV-1	21d	Hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenten prosenttiosuus	Prosentti	13
ESRS 2	GOV-1	21d	Hallituksen sukupuolijakauma	Prosentti	13
ESRS 2	GOV-1	21e	Riippumattomien hallituksen jäsenten prosenttiosuus	Prosentti	Riippuvuudet kerrottu sivuilla 11-12
ESRS 2	GOV-1	22a	Tiedot vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien valvonnasta vastaavien hallinto-, johto- ja valvontaelinten tai henkilöiden nimestä elimessä	Kertova	13
ESRS 2	GOV-1	22b	Ilmoitus siitä, miten vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyviä elimen tai elimen vastuisiin kuuluvia henkilöitä käsitellään yrityksen toimeksiannossa, hallituksen toimeksiannoissa ja muissa asiaan liittyvissä toimintaperiaatteissa	Kertova	13
ESRS 2	GOV-1	22c	Kuvaus johdon roolista hallintoprosesseissa, kontrolloissa ja menettelyissä, joita käytetään vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien seurantaan, hallintaan ja valvontaan	Kertova	10
ESRS 2	GOV-1	22c (i)	Kuvaus siitä, miten valvotaan johtotason asemaa tai komiteaa, jolle johdon rooli on siirretty	Kertova	10, 13
ESRS 2	GOV-1	22c (ii)	Tiedot raportointisuhteista hallinto-, johto- ja valvontaelimille	Kertova	10
ESRS 2	GOV-1	22c (iii)	Ilmoitus siitä, miten erityiset tarkastukset ja menettelyt on integroitu muihin sisäisiin toimintoihin	Kertova	17

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Yleiset tiedot					
ESRS 2	GOV-1	22d	Ilmoitus siitä, miten hallinto-, johto- ja valvontaelimet sekä ylin johto valvovat olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvien tavoitteiden asettamista ja miten edistymistä niiden saavuttamisessa seurataan	Kertova	17
ESRS 2	GOV-1	23a	Tiedot kestävyysliittymisestä, jota elimillä joko suoraan on tai jota ne voivat hyödyntää	Kertova	12
ESRS 2	GOV-1	23b	Selvitys siitä, miten kestävyysliittymät taidot ja asiantuntemus liittyvät olennaisiin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin	Kertova	12-13
ESRS 2	GOV-2	26a-b	Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat	Kertova	17-18
ESRS 2	GOV-2	26c	Luettelo olennaisista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista, joita hallinto-, johto- ja valvontaelimet tai niiden asiaankuuluvat komiteat ovat käsitelleet raportointikauden aikana	Kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	GOV-3	29a-e	Kuvaus kannustinjärjestelmien keskeisistä ominaisuuksista	Kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	GOV-3	29b	Kuvaus erityisistä kestävyysliittymistä tavoitteista ja/tai vaikutuksista, joita käytetään hallinto-, johto- ja valvontaelinten jäsenten suorituksen arvioinnissa	Kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	GOV-3	29c	Ilmoitus siitä, miten kestävyysliittymiä tulostittareita pidetään suorituskyvyn vertailuarvoina tai miten ne sisällytetään palkitsemispolitiikkaan	Kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	GOV-3	29d	Muuttuvan palkkion prosenttiosuus, joka riippuu kestävyysliittymistä tavoitteista ja (tai) vaikutuksista	Prosentti	Ei ole kerrottu
ESRS 2	GOV-3	29e	Kuvaus yrityksen tasosta, jolla kannustinjärjestelmien ehdot hyväksytään ja saatetaan ajan tasalle	Kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	GOV-4	30; 32	Due diligence -prosessia koskevassa kestävyyslausunnossa annettujen tietojen kartoituksen julkistaminen	Kertova	16
ESRS 2	SBM-1	41	Luettelo ESRS-aloista, jotka ovat merkittäviä yritykselle	Osittain kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	SBM-1	42a-c	Kuvaus liiketoimintamallista ja arvoketjusta	Kertova	28-29
ESRS 2	SBM-2	45a, a (i), a (ii)	Sidosryhmävuorovaikutus	Kertova	25-27
ESRS 2	SBM-2	45a (iii)	Kuvaus siitä, miten sidosryhmien osallistaminen on järjestetty	Kertova	25-27, 30
ESRS 2	SBM-2	45a (iv)	Kuvaus sidosryhmien osallistumisen tarkoituksesta	Kertova	25-27, 30
ESRS 2	SBM-2	45a (v)	Kuvaus siitä, miten sidosryhmien osallistumisen tulokset otetaan huomioon	Kertova	25-27, 30
ESRS 2	SBM-2	45b	Kuvaus keskeisten sidosryhmien etujen ja näkemysten ymmärtämisestä siltä osin kuin ne liittyvät yrityksen strategiaan ja liiketoimintamalliin	Kertova	25-27
ESRS 2	SBM-2	45c	Kuvaus strategian ja (tai) liiketoimintamallin muutoksista	Kertova	30
ESRS 2	SBM-2	45d	Kuvaus siitä, miten hallinto-, johto- ja valvontaelimille tiedotetaan asianomaisten sidosryhmien näkemyksistä ja eduista kestävyysliittymien vaikutusten osalta	Kertova	26
ESRS 2	SBM-3	48a	Olennaisuusarvioinnin olennaisten vaikutusten kuvaus	Kertova	30
ESRS 2	SBM-3	48a	Kuvaus olennaisuusarvioinnin olennaisista riskeistä ja mahdollisuuksista	Kertova	30
ESRS 2	SBM-3	48b	Tiedot liiketoimintamalliin, arvoketjuun, strategiaan ja päätöksentekoon kohdistuvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien nykyisistä ja ennakoituista vaikutuksista sekä siitä, miten yritys on reagoinut tai aikoo reagoida näihin vaikutuksiin	Kertova	24
ESRS 3	IRO-1	53a-h	Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	Kertova	24, 30

ESRS	Vähimmäis-tiedonantovaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Olennaisten kestävyysseikkojen hallitsemiseksi vahvistetut toimintaperiaatteet					
ESRS 2	Toimintaperiaatteet	65a-b	Kuvaus toimintaperiaatteen keskeisestä sisällöstä ja politiikan soveltamisalasta tai sen ulkopuolelle jättämisistä	Kertova	9
ESRS 2	Toimintaperiaatteet	65c	Kuvaus organisaation ylimmästä tasosta, joka vastaa politiikan täytäntöönpanosta	Kertova	10
ESRS 2	Toimintaperiaatteet	65d	Sellaisten kolmansien osapuolten standardien tai aloitteiden esittäminen, joita noudatetaan käytännön täytäntöönpanon kautta	Kertova	Tällä hetkellä ei sitoumuksia
ESRS 2	Toimintaperiaatteet	65e	Kuvaus keskeisten sidosryhmien etujen huomioon ottamisesta politiikkaa laadittaessa	Kertova	25
ESRS 2	Toimintaperiaatteet	65f	Selvitys siitä, miten politiikka asetetaan niiden sidosryhmien saataville, joihin vaikutukset mahdollisesti kohdistuvat, ja sidosryhmät, joiden on autettava sen täytäntöönpanossa	Kertova	Verkkosivut ja intranet
Olennaisiin kestävyysseikkoihin liittyvät toimet ja resurssit					
ESRS 2	Toimet	68a-b	Keskeisten toimien julkistaminen ja soveltamisalan kuvaus	Kertova	19
ESRS 2	Toimet	68c	Keskeisten toimien toteuttamisen aikahorisontti	Osittain kertova	19
ESRS 2	Toimet	68c	Vuosi, jolloin avaintoiminto on määrä saattaa päätökseen	Perusvuosi	31
ESRS 2	Toimet	68d	Tarvittaessa kuvaus keskeisistä toimista ja niiden tuloksista, joilla pyritään tarjoamaan oikeussuojakeinoja todellisista olennaisista vaikutuksista vahinkoa kärsineille henkilöille ja tekemään yhteistyötä niiden korjaamiseksi ja tukemaan niiden tarjoamista niille, joille todelliset olennaiset vaikutukset ovat aiheuttaneet vahinkoa	Kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	Toimet	68e	Tarvittaessa aikaisemmilla tilikausilla julkistettujen toimien tai toimintasuunnitelmien edistymistä koskevien määrällisten ja laadullisten tietojen julkistaminen	Kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	Toimet	69a	Selvitys siitä, minkä tyyppisiä nykyisiä ja tulevia taloudellisia ja muita resursseja on kohdennettu toimintasuunnitelmaan	Kertova	Ei ole kerrottu
ESRS 2	Toimet	69b	Toimintasuunnitelmaan osoitetut nykyiset määrärahat (Capex ja Opex)	Rahallinen	27. Nykyiset investoinnit kerrottu toimintakertomuksessa
ESRS 2	Toimet	69c	Toimintasuunnitelmaan tulevaisuudessa osoitetut varat (Capex ja Opex)	Rahallinen	Ei ole kerrottu
Olennaisiin kestävyysseikkoihin liittyvät mittarit					
ESRS 2	Mittarit	75	Kuvaus mittarista, jota käytetään suorituskyvyn ja tehokkuuden arviointiin suhteessa olennaiseen vaikutukseen, riskiin tai mahdollisuuteen	Kertova	20
ESRS 2	Mittarit	77a	Mittareiden taustalla olevien menetelmien ja merkittävien oletusten julkistaminen	Kertova	9
ESRS 2	Mittarit	77b	Validoinnin tarjoavan muun ulkopuolisen elimen kuin varmuuden antajan tyyppi	Kertova	9

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Ilmastonmuutos					
E1	E1-1	14	Ilmastonmuutoksen hillitsemistä koskevan siirtymäsuunnitelman julkistaminen	Kertova	39
E1	E1-1	16b	Hiilestä irtautumista edistävien keinojen ja avaintoimien julkistaminen	Kertova	38-39
E1	E1-1	16h	Selvitys siitä, miten siirtymäsuunnitelma on sisällytetty yleiseen liiketoimintastrategiaan ja taloussuunnitteluun ja miten se on linjassa niiden kanssa	Kertova	19
E1	E1-1	16i	Siirtymäsuunnitelman hyväksyvät hallinto-, johto- ja valvontaelimet	Osittain kertova	32
E1	E1-1	16j	Selvitys siirtymäsuunnitelman täytäntöönpanon edistymisestä	Kertova	31
E1	E1-2	24	Käytössä olevat politiikat ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimintaperiaatteet	37
E1	E1-3	28	Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimet ja resurssit	Toimet	38
E1	E1-3	29b	Odotetut kasvihuonekaasupäästöjen vähennykset	GHG-päästöt	35, 37
E1	E1-4	32	Politiikkojen ja toimien tehokkuuden seuranta tavoitteiden avulla	Tavoitteet	40
E1	E1-4	33	Ilmoitus siitä, miten kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet ja (tai) muut tavoitteet on asetettu olennaisten ilmastoon liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Kertova	37, 40, 41
E1	E1-4	34a + 34b	Kasvihuonekaasujen vähennystavoitteet (perusvuosi ja tavoitteet)	Taulukko	35
E1	E1-4	34e, 16a	Kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoite perustuu tieteeseen ja on yhteensopiva ilmaston lämpenemisen rajoittamisen kanssa puoleentoista celsiusasteeseen	Osittain kertova	Vähennystavoite ei perustu tieteelliseen pohjaan
E1	E1-4	34f, 16b	Kuvaus odotettavissa olevista hiilestä irtautumista edistävästä keinoista ja niiden määrällisistä kokonaisvaikutuksista kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteen saavuttamiseksi	Kertova	39
E1	E1-4	AR 30c	Erilaisia ilmastoskenaarioita on tarkasteltu merkityksellisten ympäristöön, yhteiskuntaan, teknologiaan, markkinoihin ja politiikkaan liittyvien kehityskulkujen havaitsemiseksi ja hiilestä irtautumista edistävien keinojen määrittämiseksi	Kertova	Ei ole kerrottu
E1	E1-5	37	Omaan toimintaan liittyvä energian kokonaiskulutus	Energia	Osittain kerrottu 22, 37
E1	E1-5	38a	Hiilen ja hiilituotteiden polttoaineenkulutus	Energia	22
E1	E1-5	38b	Raakaöljyn ja öljytuotteiden polttoaineenkulutus	Energia	22
E1	E1-5	38c	Maakaasun polttoaineenkulutus	Energia	22
E1	E1-5	38d	Muista fossiilisista lähteistä peräisin oleva polttoaineenkulutus	Energia	22
E1	E1-5	38e	Fossiilisista lähteistä ostetun tai hankitun sähkön, lämmön, höyryn tai jäähdytyksen kulutus	Energia	Osittain kerrottu, 23
E1	E1-5	39	Uusiutumattoman ja uusiutuvan energian tuotanto	Energia	22
E1	E1-5	40	Energiaintensiteetti toiminnasta aloilla, joilla on suuri ilmastovaikutus (energian kokonaiskulutus nettotuloa kohti)	Prosentti	37
E1	E1-5	41	Energian kokonaiskulutus toiminnoista, joilla on suuri ilmastovaikutus	Energia	37
E1	E1-5	42	Korkean ilmastovaikutuksen sektorit, joita käytetään energiaintensiteetin määrittämiseen	Osittain kertova	37

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Ilmastonmuutos					
E1	E1-5	43	Ilmastovaikutuksiltaan merkittäväillä aloilla harjoitettavan toiminnan nettotuottojen täsmäytyslaskelma asiaankuuluvan erän tai liitetietojen kanssa	Kertova	37
E1	E1-6	44	Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3- bruttopäästöt ja kokonaispäästöt	Taulukko	35
E1	E1-6	AR 39b	Kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa tai mittaamisessa käytettyjen menetelmien, merkittävien oletusten ja päästökertoimien julkistaminen	Kertova	35
E1	E1-6	53	Kasvihuonekaasupäästöjen intensiteetti, sijaintiperusteinen (kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt nettotuloa kohti)	Intensiteetti	36
E1	E1-6	53	Kasvihuonekaasupäästöjen intensiteetti, markkinaehtoinen (kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt nettotuloa kohti)	Intensiteetti	36

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu
Pilaantuminen					
E2	E2-1	14	Politiikat pilaantumiseen liittyvien aineellisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimintaperiaatteet	42
E2	E2-2	18	Saastumiseen liittyvät toimet ja resurssit	Toimet	42
E2	E2-3	22	Politiikkojen ja toimien tehokkuuden seuranta tavoitteiden avulla	Tavoitteet	42

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu
Vesivarat ja merten luonnonvarat					
E3	E3-1	11	Politiikat, joilla hallitaan sen veteen ja meren luonnonvaroihin liittyviä aineellisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia	Toimintaperiaatteet	43
E3	E3-2	17	Vesivaroihin ja meren luonnonvaroihin liittyvät toimet ja luonnonvarat	Toimet	43
E3	E3-3	22	Politiikkojen ja toimien tehokkuuden seuranta tavoitteiden avulla	Tavoitteet	43
E3	E3-4	28a	Veden kokonaiskulutus	Tilavuus	42

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit					
E4	E4-1	13a	Politiikkojen ja toimien tehokkuuden seuranta tavoitteiden avulla	Kertova	44
E4	E4-1	13b	Resilienssianalyysin laajuuden julkistaminen omien toimintojen ja niihin liittyvän arvoketjun alku- ja loppupäässä	Kertova	43
E4	E4-1	13c	Keskeisten oletusten julkistaminen (biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit)	Kertova	24
E4	E4-1	13d	Analyyseissä käytettyjen aikahorisonttien julkistaminen (biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit)	Kertova	43
E4	E4-1	13e	Selviytymiskykyä koskevan analyysin tulosten julkistaminen (biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit)	Kertova	43
E4	E4-1	13f	Sidosryhmien (biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit) osallistumisesta ilmoittaminen	Kertova	30
E4	E4-2	22	Politiikat biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien aineellisten vaikutusten, riskien, riippuvuuksien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimintaperiaatteet	44
E4	E4-2	23a	Tiedot siitä, liittyvätkö biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät politiikat E4 AR4:ssä raportoituihin asioihin ja miten	Kertova	44
E4	E4-2	23b	Selvitys siitä, liittykö biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvä politiikka aineelliseen biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyviin vaikutuksiin ja miten	Kertova	44
E4	E4-2	23c	Selvitys siitä, liittykö biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvä politiikka aineellisiin riippuvuuksiin sekä aineellisiin fyysisiin ja siirtymäriskeihin ja -mahdollisuuksiin ja miten	Kertova	44
E4	E4-2	23d	Selvitys siitä, tukeeko biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvä politiikka sellaisten tuotteiden, komponenttien ja raaka-aineiden jäljitettävyyttä ja millä tavoin sillä on merkittäviä todellisia tai mahdollisia vaikutuksia biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin arvoketjussa	Kertova	45
E4	E4-2	23e	Selvitys siitä, käsitelläänkö biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvässä politiikassa tuotantoa, hankintaa tai kulutusta ekosysteemeissä, joita hoidetaan biologisen monimuotoisuuden edellytysten säilyttämiseksi tai parantamiseksi, ja jos käsitellään, niin miten	Kertova	43
E4	E4-2	24a	Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelua koskeva politiikka, joka kattaa suojelualueella tai sen läheisyydessä tai biologisen monimuotoisuuden kannalta herkällä alueella suojelualueiden ulkopuolella omistetut, vuokratut tai hoidetut toiminta-alueet, on hyväksytty	Osittain kertova	Ei tunnistettu toiminta-alueella
E4	E4-2	24d	Metsäkadon torjumiseksi on hyväksytty politiikkoja	Osittain kertova	Osittain kerrottu, 43-44
E4	E4-3	27	Biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvät toimet ja resurssit	Toimet	44
E4	E4-4	29	Politiikkojen ja toimien tehokkuuden seuranta tavoitteiden avulla	Tavoitteet	45
E4	E4-4	32a	Tavoitteen asettamisessa (biodiversiteetti ja ekosysteemit) sovellettiin ekologista kynnystä ja vaikutusten allokaatiota yritykselle.	Osittain kertova	Ei ole sovellettu
E4	E4-4	32b	Tavoite perustuu EU:n vuoden 2030 biologisen monimuotoisuuden strategian asiaankuuluviin näkökohtiin	Osittain kertova	Ei ole kerrottu
E4	E4-4	32c	Selvitys siitä, miten tavoitteet liittyvät omaan toimintaan ja arvoketjuun liittyviin biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien vaikutuksiin, riippuvuuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin.	Kertova	43-45
E4	E4-4	32e	Tavoitteen asettamisessa hyödynnettiin biodiversiteettikompensaatioita	Osittain kertova	Ei ole hyödynnetty

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit					
E4	E4-5	38	Merkityksellisinä pidettyjen mittareiden ilmoittaminen (maankäytön muutos, makean veden käytön muutos ja (tai) merenkäytön muutos)	Kertova	45
E4	E4-6	45a	Laadullisten tietojen julkistaminen biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvistä vaikutuksista ja riippuvuuksista aiheutuvien olennaisten riskien ja mahdollisuuksien mahdollisista taloudellisista vaikutuksista	Kertova	Osittain kerrottu, 40
E4	E4-6	45b	Kuvaus huomioon otetuista vaikutuksista, niihin liittyvistä seurauksista ja riippuvuuksista sekä niiden todennäköisen toteutumisen aikataulusta	Kertova	Osittain kerrottu, 40
E4	E4-6	45c	Ennakoitujen taloudellisten vaikutusten laskennassa käytetyt kriittiset oletukset sekä niihin liittyvän epävarmuuden lähteet ja taso	Kertova	Ei ole kerrottu
E4	SBM-3	16c	Oma toiminta vaikuttaa uhanalaisiin lajeihin	Osittain kertova	44
E4	IRO-1	17e	Ilmoitus siitä, onko asianomaisten yhteisöjen kanssa järjestetty kuulemisia yhteisten biologisten resurssien ja ekosysteemien kestävyysarvioinneista ja millä tavoin	Kertova	Ei ole kerrottu
E4	IRO-1	17e (i)	Ilmoitus siitä, onko tietyillä toimipaikoilla, raaka-aineiden tuotannolla tai hankinnalla kielteisiä tai mahdollisia kielteisiä vaikutuksia yhteisöihin, joihin vaikutukset kohdistuvat ja miten	Kertova	44
E4	IRO-1	17e (ii)	Ilmoitus siitä, osallistuivatko yhteisöt olennaisuusarviointiin ja miten	Kertova	25-26, 30
E4	IRO-1	17e (iii)	Ilmoitus siitä, voidaanko vaikutusten kohteena olevien yhteisöjen kannalta merkityksellisiin ensisijaisiin ekosysteemipalveluihin kohdistuvat kielteiset vaikutukset välttää ja millä tavoin	Kertova	Ei ole kerrottu
E4	IRO-1	19a	Yrityksellä on alueita, jotka sijaitsevat luonnon monimuotoisuuden kannalta herkillä alueilla tai niiden läheisyydessä	Osittain kertova	44
E4	IRO-1	19a	Biologisen monimuotoisuuden kannalta herkillä alueilla tai niiden läheisyydessä sijaitseviin alueisiin liittyvät toimet vaikuttavat kielteisesti näihin alueisiin johtamalla luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen heikentymiseen ja häiritsemään lajeja, joita varten suojelualue on osoitettu	Osittain kertova	44
E4	IRO-1	19b	On todettu, että on tarpeen toteuttaa biologista monimuotoisuutta lieventäviä toimenpiteitä	Osittain kertova	44

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu
Resurssien käyttö ja kiertotalous					
E5	E5-1	14	Politiikat resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien aineellisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimintaperiaatteet	46
E5	E5-2	19	Resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvät toimet ja resurssit	Toimet	46
E5	E5-3	23	Politiikkojen ja toimien tehokkuuden seuranta tavoitteiden avulla	Tavoitteet	46
E5	E5-5	37a	Syntyvän jätteen kokonaismäärä	Massa	46
E5	E5-5	38	Jätteen koostumuksen ilmoittaminen	Kertova	46
E5	E5-5	38a	Yrityksen toimialan tai toimintojen kannalta merkityksellisten jätevirtojen ilmoittaminen	kertova	46
E5	E5-5	38b	Jätteeseen sisältyvien materiaalien ilmoittaminen	kertova	46
E5	E5-5	39	Vaarallisen jätteen kokonaismäärä	Massa	46
E5	E5-5	39	Radioaktiivisen jätteen kokonaismäärä	Massa	Nolla
E5	E5-6	43b	Kuvaus tarkasteltavista vaikutuksista ja niihin liittyvistä vaikutuksista (resurssien käyttö ja kiertotalous)	Kertova	46

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Omaan työvoimaan liittyvät periaatteet					
S1	S1-1	19	Politiikat omaan työvoimaan liittyvien aineellisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimintaperiaatteet	48
S1	S1-1	23	Työtaturmien ehkäisy politiikka tai -hallintajärjestelmä on käytössä	Osittain kertova	49-50
S1	S1-2	27a	Sitoutuminen tapahtuu oman työvoiman tai heidän edustajiensa kanssa	Osittain kertova	52
S1	S1-3	32c	Työntekijöiden asioihin liittyviä valitusten tai valitusten käsittelymekanismeja on olemassa	Osittain kertova	55
S1	S1-4	37	Toimintasuunnitelmat ja resurssit omaan työvoimaan liittyvien aineellisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimet	48-49
S1	S1-5	46	Tavoitteet omaan työvoimaan liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Tavoitteet	48-49
S1	S1-6	50a	Yrityksen työntekijöiden ominaispiirteet - työntekijöiden lukumäärä sukupuolen mukaan	Taulukko	50
S1	S1-6	50b	Työntekijöiden lukumäärä (henkilöstömäärä tai kokoaikaiseksi muutettuna)	Taulukko	50
S1	S1-6	50b	Henkilöstö keskimäärin (henkilöstömäärä tai kokoaikaiseksi muutettuna)	Taulukko	50
S1	S1-6	50c	Työntekijöiden vaihtuvuus	Kokonaisluku	51
S1	S1-6	50c	Työntekijöiden vaihtuvuuden prosenttiosuus	Prosentti	Ei ole kerrottu
S1	S1-6	50d (i)	Työntekijöiden määrä ilmoitetaan henkilöstömääränä tai kokopäiväinen vastaava -arvona	Osittain kertova	50
S1	S1-6	50d (ii)	Työntekijöiden määrät raportoidaan raportointikauden lopussa/keskiarvo/muu menetelmä	Osittain kertova	Raportointikauden lopussa

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Omaan työvoimaan liittyvät periaatteet					
S1	S1-6	52a	Kokopäiväisten työntekijöiden lukumäärä henkilöstömäärän tai kokoaikaisen vastaavan määrän mukaan	Taulukko	51
S1	S1-6	52b	Osa-aikaisten työntekijöiden lukumäärä henkilöstömäärän mukaan tai kokoaikaisesti	Taulukko	51
S1	S1-8	60a	Kaikkien työehtosopimusten piiriin kuuluvien työntekijöiden prosenttiosuus	Prosentti	52
S1	S1-9	66a	Ylimmän johdon työntekijöiden lukumäärä (henkilöstömäärä)	Kokonaisluku	13
S1	S1-9	66a	Ylimmän johdon työntekijöiden prosenttiosuus	Prosentti	13
S1	S1-9	66b	Alle 30-vuotiaiden työntekijöiden lukumäärä (henkilöstömäärä)	Kokonaisluku	52, 53
S1	S1-9	66b	Alle 30-vuotiaiden työntekijöiden prosenttiosuus	Prosentti	Ei ole kerrottu
S1	S1-9	66b	30–50-vuotiaiden työntekijöiden lukumäärä (henkilöstömäärä)	Kokonaisluku	52, 53
S1	S1-9	66b	Prosenttiosuus 30–50-vuotiaista työntekijöistä	Prosentti	Ei ole kerrottu
S1	S1-9	66b	Yli 50-vuotiaiden työntekijöiden lukumäärä (henkilöstömäärä)	Kokonaisluku	52, 53
S1	S1-9	66b	Yli 50-vuotiaiden työntekijöiden prosenttiosuus	Prosentti	Ei ole kerrottu
S1	S1-10	69	Kaikille työntekijöille maksetaan riittävää palkkaa sovellettavien vertailuarvojen mukaisesti	Osittain kertova	48
S1	S1-12	79	Vammaisten henkilöiden esittely työntekijöiden joukossa, joihin sovelletaan lakisääteisiä tiedonkeruun rajoituksia	Prosentti	54
S1	S1-13	83a	Koulutuksen ja osaamisen kehittämisen indikaattorit sukupuoli	Taulukko	54
S1	S1-13	83b	Keskimääräinen koulutustuntien määrä sukupuolen mukaan	Taulukko	54
S1	S1-13	83b	Keskimääräinen koulutustuntien määrä henkilöä kohden työntekijöille	Taulukko	49
S1	S1-14	88a	Omassa työvoimassaan olevien ihmisten prosentti, jotka kuuluvat lakisääteisiin vaatimuksiin ja (tai) tunnustettuihin standardeihin tai ohjeisiin perustuvan työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmän piiriin	Prosentti	Sata
S1	S1-14	88b	Oman työvoiman työtaturman ja työperäisen sairauden seurauksena kuolleiden määrä	Kokonaisluku	Nolla
S1	S1-14	88b	Työtaturmiin ja yrityksen työmailla työskentelevien muiden työntekijöiden työhön liittyvien sairauksien seurauksena kuolleiden määrä	Kokonaisluku	Nolla
S1	S1-14	88c	Kirjattavien työtaturmien määrä omalla työvoimalla	Kokonaisluku	49
S1	S1-14	88d	Tapausten lukumäärä, joissa työntekijöiden työhön liittyvä sairaus on kirjattu	Kokonaisluku	Alle 5
S1	S1-15	93a	Perhevapaaseen oikeutettujen työntekijöiden prosentit	Prosentti	Ei kerättyä tietoa saatavilla
S1	S1-15	93b	Perhevapaan ottaneiden oikeutettujen työntekijöiden prosentti	Prosentti	4,5
S1	S1-15	93b	Perhevapaan ottaneiden työntekijöiden prosenttiteetti sukupuolen mukaan	Taulukko	54
S1	S1-16	97a	Sukupuolten palkkaero	Taulukko	Ei kerrottu
S1	S1-17	103a	Syrjintätapausten määrä	Taulukko	Nolla
S1	S1-17	103b	Kanavien kautta tehtyjen kantelujen määrä omassa työvoimassa oleville ihmisille huolen herättämiseksi	Kokonaisluku	Nolla

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu
Arvoketjun työntekijät ja ihmisoikeudet arvoketjussa					
S2	S2-1	16	Käytännöt arvoketjun työntekijöihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimintaperiaatteet	55
S2	S2-4	MDR-A	Toimintasuunnitelmat ja resurssit sen olennaisten vaikutusten, riskien ja arvoketjun työntekijöihin liittyvien mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimet	55
S2	S2-5	41	Tavoitteet on asetettu hallitsemaan arvoketjun työntekijöihin liittyviä olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia	Tavoitteet	55

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu
Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt					
S3	S3-1	14	Politiikat, joilla hallitaan asianomaisiin yhteisöihin liittyviä olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia	Toimintaperiaatteet	56-57
S3	S3-4	MDR-A	Toimintasuunnitelmat ja resurssit sen aineellisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi, jotka liittyvät asianomaisiin yhteisöihin	Toimet	56-57
S3	S3-5	41	Tavoitteet vaikuttavat yhteisöihin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Tavoitteet	56-57

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu
Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvät toimintaperiaatteet					
S4	S4-1	15	Politiikat kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvien aineellisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimintaperiaatteet	21
S4	S4-3	25b	Tiettyjen kanavien esittäminen, jotta kuluttajat ja loppukäyttäjät voivat ilmaista huolensa tai tarpeet suoraan yritykselle ja saada ne käsiteltyä	Kertova	57
S4	S4-4	MDR-A	Toimintasuunnitelmat ja resurssit kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvien aineellisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi	Toimet	21
S4	S4-5	41	Kuluttajiin ja loppukäyttäjiin liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi asetetut tavoitteet	Tavoitteet	21

ESRS	Tiedonanto-vaatimus	Kappale	Nimi	Tietotyyppi	Sivu/Selvitys
Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri					
G1	G1-1	10a	Kuvaus mekanismeista, joilla tunnustetaan laittomaan toimintaan tai komission käytännesääntöjen tai vastaavien sisäisten sääntöjen vastaiseen toimintaan liittyvät huolenaiheet, raportoidaan niistä ja tutkitaan ne	Kertova	15
G1	G1-1	10c	Sääntöjenvastaisuuksista ilmoittamista koskevien suojoimien ilmoittaminen, väärinkäytösten paljastajien suojeleminen mukaan lukien	Kertova	15
G1	G1-1	10d	Väärinkäytösten paljastajien suojelemiseksi ei ole käytössä toimintaperiaatteita	Osittain kertova	15
G1	G1-1	10e	Yritys on sitoutunut tutkimaan liiketoimintaan liittyvät häiriöt viipymättä, riippumattomasti ja objektiivisesti	Osittain kertova	15
G1	G1-3	18a	Tiedot käytössä olevista menettelyistä, joilla ehkäistään, havaitaan ja käsitellään korruptio- tai lahjontasyytöksiä tai -tapauksia	Kertova	59
G1	G1-4	24a	Korruption ja lahjonnan vastaisten lakien rikkomisesta annettujen tuomioiden ja määrättävien sakkojen määrä	Kokonaisluku/ Rahallinen	Nolla
G1	G1-5	29b (i)	Luontoissuorituksena annetut poliittiset avustukset	Rahallinen	Nolla
G1	G1-5	29b (ii)	Tiedot siitä, miten luontoissuoritusten rahallinen arvo arvioidaan	Kertova	Emme anna poliittisia avustuksia
G1	G1-6	33b	Vakiomaksuehtojen mukaisten maksujen prosenttiosuus	Prosentti	Nolla
G1	G1-6	33c	Maksuviivästyksiä koskevien keskeneräisten oikeudenkäyntien lukumäärä	Kokonaisluku	Nolla
G1	G1-6	33d	Maksukäytäntöjä koskevien taustatietojen ilmoittaminen	Kertova	Selvitys tehdään osana tilaajavastuuta/hankintakäytäntöjä
G1	GOV-1	5a	Ilmoitus hallinto-, johto- ja valvontaelinten tehtävistä liiketoiminnan harjoittamisen alalla	Kertova	10-15
G1	GOV-1	5b	Hallinto-, johto- ja valvontaelinten asiantuntemuksen julkistaminen liiketoiminnan harjoittamiseen liittyvissä asioissa	Kertova	10-12

Toimintakertomus

Konserni

Lahti Energia -konsernin muodostavat emoyhtiö Lahti Energia Oy sekä tytäryhtiö Lahti Energia Sähköverkko Oy. Vertailuvuonna kesällä 2022 myyty Pilke-alakonserni (sis. Pilke Energia Oy ja Koskipower Oy) on yhdistetty emokonserniin kuuden kuukauden ajalta. Osakkuusyhtiönä konserniin on yhdistetty One1 Oy.

Katsaus vuoteen 2023

Vuonna 2022 Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan seurauksena tapahtuneet muutokset energiamarkkinoilta heijastuivat toimintaamme edelleen ja vuosi 2023 oli taloudellisesti edellisvuotta heikompi. Liikevaihtomme laski edellisvuodesta sähkön hinnan laskun myötä, minkä lisäksi liikevoittoa rasitti erityisesti polttoaineiden kustannustennousu. Koko vuoden tasaisena jatkunut bio- ja kierrätyspolttoaineiden hinnannousu osoitti tasaantumisen merkkejä loppuvuodesta. Geopoliittisen tilanteen ja markkinamuutosten takia emme kuitenkaan odota hintatason lähiaikoina laskevan sotaa edeltävään aikaan. Maakaasumarkkinoiden toimivuuteen vaikutti lokakuussa tapahtunut Balticconnector-putken vaurio, jonka seurauksena Suomessa on ollut käytössä vain Inkoon LNG-terminaalin kautta tuotu maakaasu. Tämä on nostanut maakaasun hintaa Suomessa ja siten myös Lahti Energian lämmön tuotantokustannuksia loppuvuodesta. Kaukolämmön asiakashintoihin teimme 1.6. keskimäärin 9,7 prosentin hinnankorotuksen, mutta se ei kattanut täysin kustannustennousua.

Sääriippuvaisen sähkön tuotantokapasiteetin lisääntyminen on aiheuttanut voimakkaita tuntikohtaisia markkinahintavaihteluita sähkön spot-hinnassa. Kasvaneeseen volatilitettiin tulee varautua tulevaisuudessakin. Sähkömarkkinoiden muutoksen myötä myös lämmöntuotantomme

uudistuu; Kymijärven voimalaitoksella on aloitettu työt lämmöntuotannon sähköistämiseksi osittain uudella sähkökattilalla, jonka arvioimme valmistuvan loppuvuodesta 2024. Sähkökattila lisää lämmöntuotannon kustannustehokkuuttamme, parantaa lämmön toimitusvarmuutta, korvaa fossiilisten polttoaineiden ja osin myös biopolttoaineiden käyttöä, lisää tuotannon optimointimahdollisuuksia ja siten edistää kaukolämmön kilpailukykyä.

Visionamme on olla Rohkeasti ilmastopositiivinen vuonna 2035. Pitkän aikavälin tavoitteenamme on tehdä rohkeita investointeja ja valintoja muuttaaksemme tuotantomme entistä kestävämmäksi. Nykyinen korkotaso ei luo investointiympäristölle optimaalista pohjaa, mutta kehitämme energiaverkkojamme ja investoimme päästöttömämpään energiantuotantoon suunnitelmallisesti. Poikkeuksellisen nopea markkinakorkojen nousu on korkosuojuuksista huolimatta nostanut rahoituskustannuksiamme ja heikentänyt rahoituksen tunnuslukuja. Taseemme on kuitenkin vahvistunut suunnitellusti ja omavaraisuusasteemme on tavoittelemallamme tasolla.

Rohkea ilmastopositiivisuus saavutetaan keskittymällä neljään strategiaamme painopisteeseen. Ne ovat tuotanto, verkot, palvelut ja kokemus.

Asiakkuudet

Kysyntä energiaratkaisujamme kohtaa jatkui vuonna 2023. Tuotantoratkaisujemme avulla olemme olleet mukana tukemassa asiakkaidemme hiilineutraaliustavoitteita. Tilikaudella on valmistunut Bio-Hartwallin kiertotalousinvestointi, jossa rakennettiin biokaasulaitos ja uusi höyryä tuottava sähkökattila. Lisäksi alkuvuodesta 2024 saatetaan loppuun Polttimon Niemen alueen uusi sähkökattilainvestointi.

Kaukolämmön yritys- ja taloyhtiöasiakkaiden perusmaksun uudistusprojekti on saatettu tilikaudella loppuun ja uusi hintarakenne astuu voimaan 1.1.2024 alkaen. Kuluttaja-asiakkaiden hinnoittelumalli säilyy ennallaan.

Jäähdytysliiketoiminnan osalta otettiin tilikaudella edistysaskel, kun kylmän tuotanto alkoi Lahden kaupungintalolla. Seuraava jäähdytysverkko Lahden Paavolan alueelle on esiselvitysvaiheessa.

ASIAKKUUDET JA MYYNTI	2023	2022	2021
Kaukolämmön myynti (GWh)	1 139	1 143	1 231
...josta vihreän lämmön osuus (%)	16,68	17,31	7,36
Kaukolämpöasiakkaita (kpl)	8 927	8 886	8 805
Sähköverkkoasiakkaita (kpl)	93 015	92 040	91 012

Energia

Vuonna 2023 kaukolämpöä tuotettiin noin 1 299 gigawattituntia, josta 93 prosenttia Kymijärven voimalaitoksilla yhteistuotantona. Lämpökeskusten osuus lämmön tuotannosta oli kuusi prosenttia ja jätevesilämpöpumppulaitoksen osuus oli prosentin. Kaukolämmön toimitusvarmuutemme on energiamarkkinoiden kiristyneestä geopolitiisesta tilanteesta huolimatta pysynyt ennallaan. Tilikaudella sattui Kymijärvi 3 -laitoksella yksi pidempi suunnittelematon tuotantokeskeytyks, josta ei aiheutunut toimivan varavoimakapasiteetin johdosta häiriötä asiakkaille. Vuoden aikana kehityspanostuksia on kohdistettu edelleen etenkin Kymijärven voimalaitosten käytettävyyteen. Lisäksi jatkamme vuonna 2023 aloittamaamme hanketta ennakoivan kunnossapidon kehittämiseksi.

Sähkön omatuotanto Kymijärven voimalaitoksilla oli 116 gigawattituntia. Kaukolämmöstä ja omasta sähköntuotannosta 92 prosenttia tuotettiin biotai kierrätyspolttoaineilla. Sähkön omatuotanto laski edellisvuosiin nähden johtuen turbiinin automaatiouudistuksesta ja polttoaineiden noususta johtuneesta tuotantokustannusten kasvusta. Osuusvoimasähkön tuotanto puolestaan kasvoi 529 gigawattituntiin. Kasvuun vaikuttivat Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitos, joka tuli kaupalliseen käyttöön keväällä 2023 sekä kaksi uutta tuulivoimatuotantoon valmistunutta tuulivoimapuistoa.

ENERGIAN TUOTANTO	2023	2022	2021
Kaukolämmön yhteistuotanto (GWh)	1207	1207	1 275
Kaukolämmön erillistuotanto (GWh)	92	90	106
Lämmön tuotannosta uusiutuvilla tai kierrätyspolttoaineilla tehtyä (%)	93	94	92
Sähkön omatuotanto (GWh)	116	246	199
Osuusvoimasähkön tuotanto (GWh)	529	467	424
...josta päästötöntä (%)	95	91	89

Verkot

Sähköverkon osalta vuosi 2023 oli neljäs ja siten viimeinen kohtuullisen tuoton valvontajaksolla 2020–2023. Vuonna 2022 sähköenergian saatavuuteen liittyvien riskien myötä Suomessa käynnistettiin loppuvuodesta 2022 mittava sähkönsäästökampanja. Tämän ja kohonneiden spot-hintojen seurauksena asiakkaat tekivät sähkönsäästötoimia ja sähkön kulutus väheni noin 10 prosenttia tavanomaiseen nähden. Tämä näkyi myös vuoden 2023 puolella edellisvuoteen verraten pienempinä sähkön siirtomäärinä. Pidemmän aikavälin historiallisena trendinä kuitenkin on sähkön käytön lisääntyminen, mikä johtuu asiakkaiden muuttuvista tarpeista siirryttäessä puhtaampaan energiajärjestelmään. Uusia liittymiä on rakennettu ja vanhojen liittymien kapasiteettia on kasvatettu asiakastarpeiden mukaisesti, erityisesti teollisuuden prosessien edelleen sähköistyessä ja ladattavien sähköajoneuvojen lisääntyessä.

Tilikaudella 2023 yhtiö on saattanut valmiiksi merkittävän tietojärjestelmäprojektin Datahub 2.0, jolla vastataan Suomessa ja koko Euroopassa tapahtuvaan siirtymään kohti lyhyempää 15 minuutin mittaus- ja taseselvitysjaksoa. Samassa yhteydessä yhtiössä on 1.1.2023 alkaen otettu käyttöön sähkönkulutuksen ja -tuotannon netottava mittaustapa. Samaan aikaan on tullut sähköliittymän sisäiset energiayhteisöt, joissa yhdellä sähkönkäyttöpaikalla tuotettu sähkö jaetaan muiden liittymän käyttöpaikkojen hyväksi

ennen tuotannon siirtämistä verkkoon. Tällaisia energiayhteisöjä perustettiin vuoden 2023 aikana yhteensä kahdeksaan sähköliittymään.

Kulunut vuosi oli sähkönjakelun toimitusvarmuuden osalta hyvä. Sekä laskennallinen keskeytysten aiheuttama haitta että operatiiviset korjauskustannukset pysyivät alhaisina. Häiriöiden vaikuttavuutta on pienentänyt yhtiön verkostostrategian mukaiset verkon kehityshankkeet.

Myös kaukolämpöverkon toimitusvarmuuden osalta vuosi 2023 oli hyvä. Jakelukeskeytysten määrä hieman nousi edellisvuosista mutta merkittävä osa jakelukeskeytyksistä oli ennalta suunniteltuja ja liittyivät verkon saneeraustoimintaan. Verkon kustannustehokasta perusparantamista kehitetään edelleen ja verkon vuotojen tarkkailun ja kriittisyysluokittelun pohjalta kohteita saneerataan mahdollisimman häiriöttömän lämmönsiirron saavuttamiseksi.

Vuosi 2023 oli verkon rakentamisen osalta edellisvuotta rauhallisempi ja rakentamisen hiipuminen näkyi uusien liittymien määrissä. Kaukolämpöön liittyneiden ja poistuneiden asiakkaiden nettomäärä oli +44 kappaletta ja nettoliittymisteho oli yhteensä 2 834 kW. Öljystä kaukolämpöön vaihtajia oli koko verkon alueella. Näistä noin puolet oli omakotitaloja, loput taloyhtiöitä tai liiketiloja.

VERKOT	2023	2022	2021
Kaukolämpöverkon pituus (km)	693	690	683
Sähköverkon pituus (km)	4874	4866	4 841
Siirretyn sähkön määrä (GWh)	1 215	1 245	1 302
Sähköliittymien määrä (kpl)	29 625	29 611	29 253
SÄHKÖVERKKO – Toimitusvarmuus	2023	2022	2021
Vuotuinen keskeytysaika SAIDI min/asiakas	7,53	3,35	6,95
Vuotuinen keskeytysmäärä SAIFI kpl/asiakas	0,26	0,14	0,37
Keskeytysten keskipituus CAIDI min/kpl	28,58	23,73	22,46
LÄMPÖVERKKO – Toimitusvarmuus	2023	2022	2021
Jakelukeskeytykset (kpl)	94	84	87
Uusittu johtopituus (km)	6,2	4,9	1,7

Henkilöstö ja tunnusluvut

KONSERNI	2023	2022	2021
Liikevaihto (MEUR)	186,0	205,6	197,4
Liikevoitto (MEUR)	24,5	28,9	37,3
Liikevoitto-%	13,2	14,0	18,9
Voitto ennen tp-siirtoja (MEUR)	15,8	16,2	29,1
% liikevaihdosta	8,5	7,9	14,8
Omavaraisuusaste	38,5	37,6	34,1
Taseen loppusumma (MEUR)	604,3	583,3	625,2
Oman pääoman tuotto-% ROE *	8,1	6,5	16,1
Sijoitetun pääoman tuotto-% ROI *	5,5	8,4	7,4
Henkilöstöä keskimäärin (hlö)	200	200	203
Palkat ja palkkiot (MEUR)	12 294	12 018	11 723

Tunnuslukujen laskentakaavat sivulla 103.

* Tunnusluvun laskentakaavaa on muutettu. Myös vertailuvuoden tiedot on päivitetty.

EMOYHTIÖ	2023	2022	2021
Liikevaihto (MEUR)	151,2	165,2	150,3
Liikevoitto (MEUR)	11,5	20,5	20,8
Liikevoitto-%	7,6	12,4	13,9
Voitto ennen tp-siirtoja (MEUR)	3,5	6,6	13,3
% liikevaihdosta	2,3	4,0	8,9
Omavaraisuusaste	36,3	35,4	31,8
Taseen loppusumma (MEUR)	572,4	551,1	596,8
Oman pääoman tuotto-% ROE *	2,0	1,9	6,7
Sijoitetun pääoman tuotto-% ROI *	3,1	5,9	4,6
Henkilöstöä keskimäärin (hlö)	167	163	164
Palkat ja palkkiot (MEUR)	10 537	10 206	9 729

Poikkeuksellisten tapahtumien vaikutus tunnuslukuihin:

Tilikaudella 2022 on tehty 17,7 miljoonan euron suuruinen alaskirjaus Lahti Energian omistamiin voimaosakeyhtiön SF:n osakkeisiin. Lisäksi Pilke Energia -al konsernin myyntiin kesällä 2022. Alakonserni on yhdistelty emokonserniin kuuden kuukauden ajalta. Tilikaudella 2023 on tehty pakollinen varaus 1,4 miljoonaa euroa annetusta vaihtovelkakirjalainasitoumuksesta. Tulosvaikutteisesti vaihtovelkakirjalainasta on tehty 2,0 miljoonan euron kirjaus.

Sähköverkkoyhtiössä Fingrid Oyj on jättänyt tilikaudella 2023 perimättä kuuden kuukauden kantaverkkopalvelumaksut. Kantaverkkopalvelumaksuja on peritty tilikaudella yhteensä 2,0 (4,6) miljoonaa euroa. Tilikaudella 2022 sähkön spot-hinta oli korkeammalla verrattuna vuoteen 2023, mikä vaikuttaa yhtiön tekemien häviösähkön ostojen määrään. Häviösähkön ostoja oli tilikaudella 2,3 (5,9) miljoonaa euroa.

Palkitseminen:

Tilikaudella on maksettu tulospalkkioita ja henkilöstörahasiirtoja yhteensä 558 (661) tuhatta euroa. Koko yhtiön henkilöstö (toimitusjohtaja mukaan lukien) ovat henkilöstörahasen jäseniä. Henkilöstörahaso-osuus määräytyy henkilöstörahasen sääntöjen mukaan.

Investoinnit

Lahti Energia -konsernin investoinnit tilikaudella olivat yhteensä 38,7 (27,9) miljoonaa euroa. Investoinneista 30,7 (21,3) miljoonaa euroa oli Lahti Energian investointeja ja 8,1 (6,6) miljoonaa euroa sähköverkkoyhtiön investointeja.

Hiilineutraaliustavoitetta on edistetty vuoden aikana prosessi- ja pienlaitospuolella sekä osuusvoimayhtiöiden kautta. Hartwallin biokaasulaitoksen lisäksi tilikaudella on valmistunut Ali-Juhakkalan jätevedenpuhdistamon yhteydessä sijaitseva lämpöpumppulaitos, joka siirtyi tuotannolliseen käyttöön kesällä 2023. Laitoksen avulla jäteveden hukkalämpöjä hyödynnetään kaukolämmön tuotannossa. Molempien laitosten rakentamiskustannuksiin on saatu investointitukea. Vuonna 2024 jatkamme investointeja päästöttömään energiantuotantoon sekä huoltovarmuuteen muun muassa Kymijärven ja Polttimon sähkökattilainvestointien muodossa.

Lahti Energia investoi tilikaudella osakkeisiin ja osuuksiin yhteensä 4,8 (6,5) miljoonaa euroa, josta investointeja osuusvoimaan tehtiin 3,8 (4,9) miljoonalla eurolla. Lahti Energia osallistuu tuulivoimahankkeisiin osuusvoimayhtiöiden EPV Energia ja Suomen Hyötytuuli kautta. Tilikaudella on valmistunut kaksi tuulivoimahanketta: Alajoki-Peuralinnan 14 tuulivoimalan puisto sekä Närpiön 17 tuulivoimalan puisto. Lisäksi tilikaudella tehtiin

investointipäätös Suomen Hyötytuuli Oy:n Tahkoluodon demo-merituulivoimahankkeeseen osallistumisesta. Tuulipuiston on määrä valmistua vuonna 2025. Rakenteilla olevista hankkeista Siikajoen tuulipuiston on määrä valmistua vuonna 2025.

Investointeja on tehty suunnitellusti myös sähkö- ja kaukolämpöverkon perusparantamiseen. Sähköverkon kaapelointiaste on keskijänniteverkon osalta 66,6 (65,8) prosenttia ja pienjänniteverkon osalta 80,8 (80,4) prosenttia. Jakeluverkkoa rakennettiin vuonna 2023 yhteensä noin 50 kilometriä (94). Uuden verkon rakentamisesta 99,8 prosenttia oli maakaapelia. Yksittäisenä merkittävä investointina tilikaudella on edistetty Kujalan alueelle rakennettavaa uutta sähköasemaa, jonka valmistuu arviolta vuonna 2024.

Kaukolämpöverkon kokonaispituus kasvoi 693 (690) kilometriin. Uusia pientaloasiakkaita on liitetty kaukolämpöverkkoon Lahden Kytölän ja Hollolan Perhoslehdon omakotitaloalueilla ja kerrostaloaikohteita Lahden keskusta-alueella. Kaukolämpöverkkoa on saneerattu etenkin osana Lahden kaupungin suurimpia yhteisrakentamishankkeita, joissa on uusittu infra maanalaisista verkostoista kadun pintarakenteisiin ja valaistukseen. Yhteisrakentamisen hyöty on kustannussäästöjen lisäksi haitan minimoiminen kadunkäyttäjille, kun yhdellä avaamisella uusitaan kaikki katuinfra ja vältetään saman kadun avaaminen useampana erillisenä vuonna.

Ympäristö, turvallisuus ja vastuullisuus

Konsernin kokonaispäästöt laskivat hieman edellisvuodesta, mutta kaukolämmön ominaispäästöt sen sijaan kasvoivat. Päästöistä noin 66 prosenttia on Kymijärvi 2 -laitoksen päästöjä, jossa käytetään kierrätyspolttoainetta. Lopuista päästöistä noin 23 prosenttia on

prosessi- ja pienlaitosten fossiilisista polttoaineista aiheutuvia. Jatkamme edelleen investointeja hiilineutraalin tuotannon lisäämiseksi, mikä vaikuttaa etenkin vara- ja huippuvoimalaitosten sekä asiakkaiden prosessilaitosten päästöjä vähentäen.

Energian tuotannon CO ₂ -päästöt ja kaukolämmön ominaispäästöt	2023	2022	2021	2020	2019
Energian tuotannon CO ₂ -päästöt	110 237	117 575	118 460	104 791	303 557
Kaukolämmön ominaispäästöt gCO ₂ /kWh	61,69	55,14	56,88	57,35	133,28

Pyrimme tunnistamaan toimintaamme liittyviä ympäristöriskejä systemaattisesti. Teemme kaikkien merkittävien työmaiden osalta riskikartoituksen ja arvioinnin ympäristönäkökohdista. Mahdollisten ympäristövahinkojen aiheuttamiin olennaisiin kunnostuskustannuksiin tehdään tarvittavat kirjanpidolliset varaukset. Tilikaudella ei ole tapahtunut merkittäviä ympäristövahinkoja. Erilaiset ympäristölupien liittyvät vakuudet ja toimitukset ovat nousseet tilikaudella 1,5 (0,3) miljoonaan euroon. Summat sisältyvät liitetietojen kohtaan 23.

Verkkoinfrastruktuurin ympäristövaikutuksia on pienennetty maakaapeloimalla sähköverkkoja, jolloin ilmajohtojen aiemmin varaamaa maa-aluetta vapautuu muuhun käyttöön. Samassa yhteydessä on poistettu muuntajiin liittyviä öljyvuotoriskejä, kun pylväsmuuntamot on korvattu puistomuuntamoilla, joissa on valuma-allas öljyvuodon varalle.

Vuoden 2023 aikana olemme jatkaneet turvallisuusjohtamisen kehittämistä panostamalla ennakoivaan toimintaan yksilötasolla. Olemme kehittäneet vuoden aikana toimintaa, seurantaa ja raportointia.

TURVALLISUUS	2023	2022	2021
Vuoden pisin tapaturmaton jakso	235	198	61
Tapaturmataajuus	5,5	11,0	8,0
Poissaoloon johtaneiden tapaturmien määrä	2	4	3
Tapaturmien määrä, jotka eivät johtaneet poissaoloon	8	6	8

Julkaisemme vuodesta 2023 erillisen kestävyyselvityksen. Kestävysselvityksessä on pyritty raportoimaan ESRS-standardien Yleisten periaatteiden (ESRS 1) mukaisesti luokat ESRS 2 eli yhtiön strategia, liiketoimintamalli, kestävyden hallinto ja organisaatio sekä olennaiset

kestävyysvaikutukset, -riskit ja -mahdollisuudet. Näitä edellä kerrottuja luokkia on täydennetty kaksoisolennaisuusanalyysin periaatteiden mukaisesti. Kestävysselvitys on erillinen varmentamaton julkaisu, joka luettavissa Lahti Energian internetsivuilta.

Rahoitus ja vastuut

Lahti Energia -konsernin rahoituspolitiikan yhtenä tavoitteena on minimoida korkokulut ja vähentää korkojen muutoksista johtuvaa tuloslaskelman arvon vaihtelua. Tavoitteeseen pyritään hallitsemalla korkoriskiä korkosuojauksilla. Johdannaisia käytetään vain suojaustarkoituksiin.

Jälleenrahoitusriskiä ja vastapuoliriskiä hallitaan ajallisella hajautuksella sekä luotonantajien hajautuksella. Lyhytaikaista rahoitustarvetta varten emoyhtiöllä on 30,0 miljoonan euron yritystodistusohjelma. Rahoituspolitiikan mukaisesti emoyhtiö hoitaa keskitetysti myös tytäryhtiöiden rahoituksen.

RAHOITUS	2023	2022	2021
Rahoituskulut (MEUR), konserni*	9,7	8,7	9,8
Korolliset velat 31.12 (MEUR), konserni	371,6	363,0	410,2
josta konsernitilivelan osuus (MEUR)	0,0	14,9	44,7
josta velat Lahden kaupungille (MEUR)	106,8	121,5	139,4
josta pääomalainaa (MEUR)	60,0	60,0	60,0
Omavaraisuusaste (%)**, konserni	38,5	37,6	34,1
Leasingvastuut 31.12. (MEUR)***, konserni	38,1	34,6	30,6
Leasingvastuut 31.12. (MEUR)***, emoyhtiö	38,1	34,6	17,5

* Tunnusluku muutettu kattamaan vain lainoituksen rahoitus- ja korkokulut. Korkojohdannaisten tuotot netotetaan kulujen kanssa.

** Toimialan käytännön mukaan omavaraisuusasteessa huomioidaan myös liittymismaksut

*** Leasingvastuiden määrä sisältyy myös vuokrakohteen jäännösarvon

Pääomalainojen pääasialliset lainaehdot

Yhtiöllä on 60 miljoonaa euroa osakeyhtiölain 12. luvun mukaista pääomalainaa Lahden kaupungilta. Laina on eräpäivätön, korko on 15 vuoden SWAP korko +5 prosenttia. Marginaali on porrastettu ja nousee 15 vuoden ja 20 vuoden jälkeen. Lainan pääoma ja korko maksetaan yhtiön selvitystilassa ja konkurssissa muita velkojia huonommalla etuoikeudella. Pääoma saadaan muutoin palauttaa ja korkoa maksaa vain siltä osin, kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi

päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Pääoman tai koron maksamisesta ei anneta vakuutta.

Lähipiirisaamiset ja vastuut

Lahti Energia Oy on antanut osakkuusyritys One 1 Oy:lle vuosina 2016–2017 yhteensä 0,5 miljoonalla eurolla lainoja, joiden korko on 5 prosenttia. Lainojen avoin pääoma tilinpäätöspäivänä on ollut 414 tuhatta euroa ja eräpäivä vuoden 2036 lopussa.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Lahti Energian tutkimus- ja kehittämissyhteistyön painopistealueina on hiilineutraali energiantuotanto, kiertotalous sekä digitalisaatio. T & K-toimintaa tehdään yhteistyönä oppilaitosten ja yritysten kanssa. Tilikaudella olemme rahoittamme kahta professuuria Lappeenrannan-Lahden teknillisessä yliopistossa.

Oman tuotannon osalta tilikaudella on tehty selvitys suuremman lämpövaraston hyödyntämisestä osana tuotantoportfoliota. Energiamarkkina kehittyä suuntaan, jossa energiavarastoja tarvitaan tasaamaan kysynnän ja tarjonnan vaihtelua. Yhdessä sähkökattiloiden kanssa lämpövarasto voisi toimia tuulisähköä lämmöksi varastoivana ratkaisuna. Lisäksi tilikaudella on jatkettu yhdessä Ren-Gas Oy:n kanssa hanketta uusiutuvaa metaania tuottavan Power-to-Gas -tuotantolaitoksen rakentamiseksi Kymijärven voimalaitoksen yhteyteen. Mahdollinen tuotantolaitos hyödyntäisi Kymijärven voimalaitoksen prosesseja ja sivutuotteita. Vastaavasti laitoksen hukkalämpöä hyödynnettäisiin kaukolämpönä. Myös datakeskustoimijoiden kanssa on selvitetty mahdollisuuksia hyödyntää datakeskusten jäädytyksestä syntyvää ylijäämälämpöä. Osuusvoimayhtiöiden kautta on jatkettu merituulivoiman kehitystä sekä selvitystä investointimahdollisuuksista suuriin teollisen mittaluokan aurinkovoimapuistoihin.

Omistus ja hallinto

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 23.3.2023. Hallitus kokoontui tilikaudella 16 kertaa.

Hallituksen kokoonpano:

Puheenjohtaja	Jukka Ottela	
Varapuheenjohtaja	Mika Kari	
Jäsenet	Sanna Mäkinen	Mira Nieminen
	Jukka Ruhberg	Neea Similä
	Tuomas Sorsa	Merja Vahter
	Kimmo Virtanen	Outi Ervasti (23.3.2023 asti)
	Minna Haapala	Jyrki Ojala
	(23.3.2023 alkaen)	(henkilöstön edustaja)

Puhe- ja läsnäolo-oikeus hallituksessa:

Lahden kaupungin edustaja	Veli-Pekka Ignatius
Toimitusjohtaja	Jouni Haikarainen

Tilintarkastus:

Yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhtiö Talvea Julkishallinnon palvelut Oy päävastuullisena tarkastajanaan KHT, JHT Joni Tuomainen.

Hallituksen valiokunnat:

Hallituksen valiokuntia ovat tarkastusvaliokunta sekä henkilöstövaliokunta. Valiokunnat avustavat hallitusta sen tehtävien hoitamisessa.

Valiokuntien kokoonpanot:

	Tarkastusvaliokunta	Henkilöstövaliokunta
Puheenjohtaja	Jukka Ottela	Mika Kari
Jäsenet	Jukka Ruhberg Tuomas Sorsa	Sanna Mäkinen Mira Nieminen
Asiantuntijajäsen	Jari Havukainen	Minna Valonen

Tarkastusvaliokunta kokoontui tilikaudella 4 kertaa ja henkilöstövaliokunta 4 kertaa.

Omistus

OMISTUS	2023
Osakepääoma	16 818 800
Osakkeet kpl	42 047
Omistus	Lahden kaupunki 100 %

Osakkeen nimellisarvo on 400 euroa. Yhtiön osakkeita eivät voi ilman yhtiön suostumusta luovutustoimin hankkia muut kuin kunnat, kuntayhtymät ja kuntien keskusjärjestöt sekä ne laitokset ja yhteisöt, jotka voivat olla kuntien eläkevakuutusjärjestöjä. Osakkeisiin liittyy lunastuslauseke. Lunastusoikeus on ensisijaisesti Lahden kaupungilla ja toissijaisesti yhtiöllä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Riskienhallinta on osa johtamisjärjestelmää sekä sisäistä valvontaa. Johto vastaa siitä, että yhtiössä on sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden toimiva riskienhallinta ja sisäinen valvonta. Lahti Energian johto arvioi vuosittain strategiset ja operatiiviset riskit. Jatkuvan kehittämisen kautta varmistetaan riskienhallinnan rakentuminen osaksi Lahti Energian johtamista ja toimintaa. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on järjestetty viemällä riskienhallinta-ajattelu osaksi kaikkea toimintaa. Erikseen määritetyt riskienhallintaan tähtäävät politiikat on määritetty Energiakaupalle sekä Rahoitukselle.

Strategiset riskit

Lahti Energia -konsernin merkittävimmät strategiset riskit liittyvät valittujen tuotantomuotojen tulevaisuuden regulaatioon (energia- ja ympäristöpoliittiset riskit) sekä asiakkaiden energiatehokkuustoimien tai energia-alan kilpailun aiheuttamaan asiakaskatoon tai tuottojen laskuun. Riskejä hallitaan viranomaisyhteistyöllä ja edunvalvonnalla, osallistumalla tutkimus- ja kehityshankkeisiin, monipuolistamalla tuotantoportfoliota sekä kehittämällä tuotteita ja palveluita asiakastarpeita ja kysyntää vastaavaksi.

Ulkoiset riskit

Liiketoiminnan merkittävät riskit liittyvät (1) sähköverkkotoiminnan regulaatioon, (2) tuotannossa tarvittavien polttoaineiden ja komponenttien saatavuuteen sekä hinnoitteluun, (3) sähkömarkkinoiden kasvaneeseen volatilitettiin sekä (4) rahoitusriskeihin.

- 1 Sähkönjakelutoiminta on luvanvaraista ja vahvasti reguloitua. Regulaatiossa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa merkittävästi yhtiön liiketoiminnan kannattavuuteen. Vuosittain vaihtuvana tekijänä on tuottoasteen muuttuminen yleisen korkokehityksen mukaisesti. Regulaatoriskia hallitaan yhteiskunnallisella vaikuttamisella ja edunvalvonnalla.
- 2 Polttoaineiden hinnannousu vaikuttaa suoraan yhtiön energiantuotannon kannattavuuteen. Muiden komponenttien saatavuus voi puolestaan heijastua tuotantolaitosten käytettävyyteen tai energian siirron häiriöttömyyteen, jolla on myös taloudellisia vaikutuksia. Kriittisten materiaalihankintojen osalta riskejä hallitaan riittävällä ennakoinnilla, varastonhallinnalla sekä polttoainehankinnan toimitusketjujen hallinnalla ja sopimuksin.
- 3 Sähkömarkkinoiden voimakas hintavaihtelu, tuotantovolyymiriski sekä profiiliriski sähkön tuotannossa haastavat

sähköntuotannon kannattavuutta ja heikentävät ennustettavuutta. Energiakaupan riskeiltä suojaudutaan mm. hankinta- ja johdannaissopimuksin.

Sähkömarkkinoiden hintatason voimakas nousu voi aiheuttaa vakuustarpeiden nostoa Lahti Energian osittain omistamassa sähkön vähittäismyyntiyhtiössä (taloudellinen riski, sopimusriski). Hintatason voimakas lasku voi puolestaan realisoida merkittäviin osuusvoimasijoituksiin liittyvän investointiriskin. Riskeiltä suojaudutaan huolehtimalla, ettei mahdollinen menetettävä hankkeeseen sitoutunut pääoma tai muut realisoituvat vastuut ole liian suuria Lahti Energia -konsernin omaan taloudelliseen asemaan ja maksuvalmiuteen nähden. Osakkeiden tasearvostusta seurataan vähintään vuosittain ja omistajaohjausta tehdään aktiivisesti hallitustyön tai muiden hallintoelimien kautta.

- 4 Rahoitusriskeissä korostuu korkoriski sekä likviditeettiriski. Markkinakorkomuutokset aiheuttavat epävarmuutta rahoituslainojen kassavirroissa. Likviditeettiriski puolestaan voi vaikuttaa lainojen jälleenrahoituksen kautta yhtiön maksuvalmiuteen. Yhtiön rahoituspolitiikassa määritellään ohjeet pääomarakenteen hallintaan, lainanoton periaatteisiin, jälleenrahoitusriskin huomioimiseen, likviditeetin hallintaan sekä korkoriskien hallintaan.

Sisäiset riskit

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät (1) tuotannon keskeytymisestä tai energian jakeluhäiriöistä aiheutuviin taloudellisiin riskeihin sekä (2) ympäristö- ja turvallisuusriskeihin.

- 1 Operatiivisia riskejä laitoksilla ja jakeluverkoissa hallitaan mm. laitteistojen ja verkkojen ennakoivalla kunnossapidolla, valvonnalla, korjausvalmiuden ylläpidolla sekä henkilöstön koulutuksella. Yhtiöllä on myös omaisuus- ja keskeytysvakuutukset kaikille olennaisille omaisuserille.
- 2 Lahti Energialla on sertifioitu ympäristöjärjestelmä ISO 14001 sekä työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmä ISO 45001, joiden avulla huolehditaan ympäristö- ja turvallisuusasioiden asianmukaisuudesta. Johtamisjärjestelmän vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti sekä sisäisen että ulkopuolisen auditoijan toimesta. Sisäinen auditointi on osa Lahti Energian kokonaisvaltaista riskienhallintaa.

Voitonjakoehdotus

Emoyhtiö Lahti Energia Oy:n jakokelpoinen oma pääoma on 31.12.2023 päättyneen tilinpäätöksen perusteella 36.035.898,77 euroa, josta tilikauden voitto on 1.390.929,38 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan yhteensä 1.000.000 euroa. Loput tilikauden voitosta jätetään omaan pääomaan voittovaroihin.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaista muutosta. Yhtiön maksuvalmius on tyydyttävä, eikä esitetty voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Merkittävät tapahtumat tilikauden jälkeen

Lahden kaupunginvaltuusto päätti joulukuussa 2022 Lahti Energialle suunnattujen 60 miljoonan euron pääomalojen muuttamisesta vapaan oman pääoman ehtoiseksi sijoitukseksi (SVOP-sijoitus). Päätöksestä valitettiin Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Vuoden 2024 puolella hallinto-oikeus antoi päätöksen asiasta, jossa todetaan, että kaupunginvaltuuston päätös saattaa sisältää kiellettyä valtiontukea. Hallinto-oikeuden päätös ei ole vielä lainvoimainen. Tilinpäätöksessä erä on käsitelty edelleen pääomalainana.

Säänneltyä sähköverkkotoimintaa ja sen tuottoa valvova Energiavirasto on antanut loppuvuodesta 2023 päätöksen seuraavien kahden valvontajakson (2024–2027 ja 2028–2031) tuoton määrittämistä koskevista menetelmistä. Mallin isoimmat muutokset koskevat verkko-omaisuuden arvon määrittämistä. Lähes kaikki Suomen sähköjakeluverkkoyhtiöt ovat hakeneet Energiaviraston päätöksiin muutosta 29.1.2024 Markkinaoikeuteen jättämällä valituksella. Alan näkemyksen mukaan valvontamallin muutos on energia-alan kannalta kohtuuton ja se vaikeuttaa merkittävästi monen verkkoyhtiön mahdollisuuksia rahoittaa verkkoinfrastruktuurin vaatimat investoinnit. Myös 1.1.2022 alusta voimaan astuneiden yksikköhintojen ja tuottoasteen (WACC-korko) määräytymisperusteiden muutoksesta tehdyn valituksen käsittely on edelleen kesken EU-tuomioistuimessa.

Tulevaisuuden näkymät

Geopoliittiset jännitteet tuovat edelleen haasteita tulevaisuuden toimintaympäristöön. Merkittävä osa kaukolämmön ja oman sähkön tuotantokustannuksesta muodostuu polttoaineiden hinnasta. Venäläisen puuhakkeen tuonti Suomeen päättyi vuonna 2022, mikä johti kotimaisen polttoaineen kysynnän voimakkaaseen kasvuun sekä hintatason nousuun. Muita tuontikanavia olemme onnistuneet löytämään paikkaamaan kotimaisen polttoaineen vajetta, mutta polttoaineen hintatason ja sitä myöten energian tuotantokustannuksen emme odota palautuvan sotaa edeltävään aikaan. Kaukolämmön hinnoittelu perustuu kustannusvastaavuuteen ja olemme nostaneet kaukolämmön hintaa useampaan otteeseen sodan alun jälkeen. Viimeisin hinnankorotus astui voimaan vuoden 2024 alusta. Vuoden 2024 konsernituloksen odotetaan nousevan vuodesta 2023 ja kannattavuuden palautuvan vuoden 2022 tasoon. Heikot talousnäkymät, geopoliittinen tilanne ja erityisesti sähkön tukkumarkkinoiden

voimakas hintaheilunta vaikeuttaa niin kuluvan vuoden kuin tulevien vuosien tuloksen ennustamista.

Energiavirasto julkaisi joulukuussa 2023 uudet verkkotoiminnan valvontamenetelmät, jotka tulevat käyttöön 1.1.2024 alkaen. Kiristyneistä valvontamenetelmistä huolimatta reguloidun siirtoliiketoiminnan sallittu liikevaihto ja liikevoitto kasvavat lähivuosina kohonneen korkotason sekä päivitettyjen yksikköhintojen myötä. Pitkällä aikavälillä uusien valvontamenetelmien vaikutus on sallittua liikevaihtoa pienentävä verkon arvostustavan muuttuessa siten, että tuottopohjana olevaan verkonarvoon ei enää tehtäisi inflaation mukaista arvonkorotusta.

Energiaturroksessa teollisuuden prosessien, lämmityksen ja liikenteen irtautumisen fossiilisista polttoaineista on ennustettu lisäävän tulevaisuudessa sähkön käyttöä huomattavasti. Korvaavana energialähteenä ovat

ensisijaisesti uusiutuvat ja päästöttömämmät sähköntuotantomuodot ja sähköverkot ovatkin vihreän siirtymän edistäjiä. Kokonaisuudessaan sähkönkäytön ennakoitaan kasvavan tulevina vuosina myös Lahti Energia Sähköverkko Oy:n jakeluverkkoalueella teollisen käytön kasvun myötä. Yhtiön sähköverkossa kuormitusten kasvu ei aiheuta laajamittaista nykyisen verkon vahvistamistarvetta, mutta uusien pistemäisten kuormien liittämiseksi ennakoitaan lisääntyvää laajennusinvestointitarvetta. Konkreettisesti kasvu näkyy nyt uuden Kujalan teollisuusalueen sähköaseman rakentamishankkeena. Hanke käynnistettiin vuonna 2022 ja sähköasema on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2024.

Vaikka investointiympäristö ei ole tällä hetkellä optimaalinen inflaation ja vallitsevan korkotason vuoksi, näkyvät sähköistyminen ja sähkömarkkinoiden hintavaihteluiden hyödyntäminen Lahti Energian lämmöntuotannossa tällä vuosikymmenellä. Tuotannon monipuolistaminen investoinnein

auttaa säilyttämään kannattavuutta, kun sähkömarkkinoiden hintaheilahteluja hyödynnetään optimaalisesti laskemaan tuotantokustannuksia. Vuonna 2022 alkanut yhteistyö Nordic Ren-Gas Oy:n kanssa uusiutuvaa metaania tuottavan laitoksen rakentamiseksi Lahti Energian Kymijärven voimalaitosalueelle jatkuu ja tähtää kaupallisen tuotannon aloittamiseen vuoden 2026 aikana. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointi ja luvitus on aloitettu, vaikka varsinaista investointipäätöstä ei ole vielä tehty.

Otimme jäähdytysliiketoiminnan osaksi strategista toimintaamme vuonna 2022. Tämä lisää tulevaisuudessa yhtiön kilpailukykyä ja kustannustehokkuutta lämmitys- ja jäähdytysmarkkinassa. Odotamme kysynnän pieninä erillisverkkoina sekä kiinteistökohtaisina jäähdytysratkaisuinä toteutettavalle kaukokylmälle kasvavan lähivuosina. Lämpenevät kesät sekä energiatehokkaat uudisrakennukset lisäävät jäähdytystarvetta.

Tilinpäättös

KONSERNITULOSLASKELMA	Liitetiedon kohta	1.1.2023 - 31.12.2023	1.1.2022 - 31.12.2022
LIKEVAIHTO	4	186 030 317,01	205 584 686,19
Liiketoiminnan muut tuotot	5	6 030 994,81	1 947 126,63
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Energian ostot tilikauden aikana		-88 476 995,91	-95 625 934,58
Aine- ja tarvikeostot tilikauden aikana		-8 318 535,82	-9 712 731,21
Ulkopuoliset palvelut		-13 211 145,91	-16 898 872,65
<i>Materiaalit ja palvelut yhteensä</i>	6	-110 006 677,64	-122 237 538,44
Henkilöstökulut	7		
Palkat ja palkkiot		-11 814 098,07	-11 478 742,12
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-1 998 088,23	-2 254 797,68
Muut henkilösivukulut		-431 884,86	-412 670,98
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>		-14 244 071,16	-14 146 210,78
Suunnitelman mukaiset poistot	8	-23 723 712,02	-24 558 052,26
<i>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</i>		-23 723 712,02	-24 558 052,26
Liiketoiminnan muut kulut	9	-19 196 265,49	-17 484 102,26
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)		-415 230,90	-254 883,66
LIKEVOITTO		24 475 354,61	28 851 025,42
Rahoitustuotot ja -kulut	10	-8 655 549,58	-12 698 427,68
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA		15 819 805,03	16 152 597,74
Tuloverot	12	-165 921,77	-4 415 318,30
Laskennalliset verot		-2 635 718,21	-219 616,22
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		13 018 165,05	11 517 663,22

KONSERNITASE Vastavaa	Liitetiedon kohta	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	13		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		1 673 540,78	2 194 186,18
Muut pitkävaikutteiset menot		1 593 812,87	1 943 388,18
Ennakkomaksut		501 974,20	430 316,14
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>		<u>3 769 327,85</u>	<u>4 567 890,50</u>
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		6 400 121,22	6 400 121,22
Rakennukset ja rakennelmat		73 281 367,96	76 115 479,88
Verkostot		127 750 938,33	125 226 375,64
Koneet ja kalusto		206 666 684,80	196 745 393,70
Muut aineelliset hyödykkeet		59 287,69	59 287,69
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		11 786 629,34	10 495 463,50
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>		<u>425 945 029,34</u>	<u>415 042 121,63</u>
Sijoitukset			
Osuudet omistusyhteisyrityksissä		2 854 131,66	2 266 253,17
Muut osakkeet ja osuudet		102 720 348,57	98 910 267,38
Muut saamiset		23 915,15	23 915,15
<i>Sijoitukset yhteensä</i>		<u>105 598 395,38</u>	<u>101 200 435,70</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14		
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		10 298 394,75	8 582 289,29
<i>Vaihto-omaisuus yhteensä</i>		<u>10 298 394,75</u>	<u>8 582 289,29</u>
SAAMISET	15		
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset		391 099,30	414 409,10
Laskennalliset verosaamiset		706 417,59	446 000,00
Muut saamiset		1 517 493,26	0,00
Siirtosaamiset		968 353,98	914 269,90
<i>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</i>		<u>3 583 364,13</u>	<u>1 774 679,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset konsernin emoyhteisöltä		10 002 416,81	3 244 313,62
Myyntisaamiset		35 401 594,99	41 354 849,62
Lainasaamiset		23 309,80	22 175,30
Muut saamiset		270 852,22	354 040,15
Laskennalliset verosaamiset		0,00	36 135,80
Siirtosaamiset		9 261 448,04	6 518 996,72
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>		<u>54 959 621,86</u>	<u>51 530 511,21</u>
Rahoitusarvopaperit	16		
Muut arvopaperit		42 732,35	42 732,35
<i>Rahoitusarvopaperit yhteensä</i>		<u>42 732,35</u>	<u>42 732,35</u>
Rahat ja pankkisaamiset		75 009,96	643 999,40
<i>Vastavaa yhteensä</i>		<u>604 271 875,62</u>	<u>583 384 659,08</u>

KONSERNITASE Vastattavaa	Liitetiedon kohta	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA	17		
Osakepääoma		16 818 800,00	16 818 800,00
Ylikurssirahasto		2 691 527,71	2 691 527,71
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		107 272 895,02	94 063 541,68
Tilikauden voitto (tappio)		13 018 165,05	11 517 663,22
<i>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		<u>139 801 387,78</u>	<u>125 091 532,61</u>
PAKOLLISET VARAUKSET	19		
Muut pakolliset varaukset		3 532 087,95	2 410 679,00
<i>PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ</i>		<u>3 532 087,95</u>	<u>2 410 679,00</u>
KONSERNIRESERVI	20		0,00
VIERAS PÄÄOMA	21		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pääomalainat		60 000 000,00	60 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta		243 165 811,69	204 824 153,79
Velat konsernin emoyhteisölle		35 211 000,00	61 713 454,79
Liittymismaksut		30 175 672,47	32 393 688,12
Siirtovelat		2 165 258,09	2 599 831,03
Laskennalliset verovelat		20 130 378,33	17 270 378,33
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</i>		<u>390 848 120,58</u>	<u>378 801 506,06</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		21 658 342,10	21 658 342,10
Saadut ennakot		30 550,29	35 245,36
Ostovelat		18 513 269,96	19 988 888,95
Velat konsernin emoyhteisölle		11 593 000,00	14 718 000,00
Velat omistusyhteisyrityksille		13 348,48	0,00
Muut velat		9 357 048,26	11 434 589,95
Siirtovelat		8 924 720,22	9 245 875,05
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>		<u>70 090 279,31</u>	<u>77 080 941,41</u>
<i>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		<u>460 938 399,89</u>	<u>455 882 447,47</u>
<i>Vastattavaa yhteensä</i>		<u>604 271 875,62</u>	<u>583 384 659,08</u>

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.2023 - 31.12.2023	1.1.2022 - 31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	15 819 805,03	16 152 597,74
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	23 723 712,02	24 558 052,26
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	868 291,26	11 830 369,83
Rahoitustuotot ja -kulut	8 655 549,58	12 698 427,68
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-3 031 385,92	-44 422,41
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	46 035 971,97	65 195 025,10
Käyttöpääoman muutos:		
Korottomien liikesaam. lis (-)/väh (+)	3 330 132,99	6 175 025,44
Vaihto-omaisuuden lis. (-)/väh. (+)	-1 716 105,46	-6 223 299,06
Lyhytaik. korottomien velkojen. lis (+)/väh (-)	-3 790 947,70	1 435 828,31
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	43 859 051,80	66 582 579,79
Maksetut ja saadut korot liiketoiminnasta	-11 666 738,08	-14 762 227,88
Saadut osingot liiketoiminnasta	3 011 188,50	2 063 800,20
Välittömät verot	-165 921,77	-4 415 318,30
Liiketoiminnan rahavirta (A)	35 037 580,45	49 468 833,81
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykk.	-33 857 566,41	-22 962 766,67
Aineell. ja aineett. hyöd. luovutustulot	3 060 863,75	12 466 244,52
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4 898 898,26	-6 478 660,97
Luovutustulot ja pääoman palautukset muista sijoituksista	85 707,68	1 075 200,00
Investointien rahavirta (B)	-35 609 893,24	-15 899 983,12
Rahoituksen rahavirta		
Lainasaamisten takaisinmaksut	22 175,30	14 509 667,40
Pitkäaikaisten ennakkomaksujen muutos	-1 089 623,53	18 797,89
Pitkäaikaisten lainojen nostot	60 000 000,00	20 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-21 658 342,10	-19 658 342,10
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut emoyhteisölle	-29 627 454,79	-47 616 292,20
Liittymismaksuvelkojen lisäys	473 705,97	748 717,50
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 000 000,00	-5 000 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	7 120 460,85	-36 997 451,51
Rahavirtojen muutos (A+B+C) lis. (+) / väh.(-)	6 548 148,06	-3 428 600,82
Rahavarat tilikauden alussa	284 965,09	1 653 651,52
Konsernipanakitilien rahavarat tilikauden alussa	3 244 313,62	5 304 227,91
Yritysjärjestelyissä tulleet rahavarat		
Rahavarat tilikauden lopussa	75 009,96	284 964,99
Konsernipanakitilien rahavarat tilikauden lopussa	10 002 416,81	3 244 313,62
Muutos	6 548 148,06	-3 428 600,82

TULOSLASKELMA

	Liitetiedon kohta	1.1.2023 - 31.12.2023	1.1.2022 - 31.12.2022
LIKEVAIHTO	4	151 170 306,86	165 156 734,76
Liiketoiminnan muut tuotot	5	9 108 039,83	4 214 646,02
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Energian ostot tilikauden aikana		-86 182 459,33	-87 207 891,44
Aine- ja tarvikeostot tilikauden aikana		-7 972 081,85	-8 615 095,81
Ulkopuoliset palvelut		-8 515 845,18	-9 518 457,78
Materiaalit ja palvelut yhteensä	6	-102 670 386,36	-105 341 445,03
Henkilöstökulut	7		
Palkat ja palkkiot		-10 365 895,50	-10 050 509,93
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		-1 752 966,10	-2 025 295,03
Muut henkilösivukulut		-392 161,81	-382 990,05
Henkilöstökulut yhteensä		-12 511 023,41	-12 458 795,01
Suunnitelman mukaiset poistot	8	-17 382 758,14	-16 903 876,78
Liiketoiminnan muut kulut	9	-16 222 528,23	-14 154 542,60
LIKEVOITTO		11 491 650,55	20 512 721,36
Rahoitustuotot ja -kulut	10	-8 016 391,68	-13 870 855,23
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA		3 475 258,87	6 641 866,13
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		-14 300 000,00	0,00
Konserniavustus	11	12 000 000,00	7 500 000,00
Tilinpäätössiirrot yhteensä		-2 300 000,00	7 500 000,00
Tuloverot			
Tilikauden verot	12	-8 611,28	-4 205 846,19
Laskennalliset verot		224 281,79	-216 080,20
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		1 390 929,38	9 719 939,74

TASE Vastaavaa	Liitetiedon kohta	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	13		
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		1 387 955,79	1 926 436,34
Liikearvo			
Muut pitkävaikutteiset menot		1 571 987,87	1 921 113,18
Ennakkomaksut		517 354,20	445 696,14
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>		<i>3 477 297,86</i>	<i>4 293 245,66</i>
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		5 960 712,21	5 814 081,56
Rakennukset ja rakennelmat		72 163 265,75	74 863 126,24
Verkostot		66 639 416,82	62 741 660,61
Koneet ja kalusto		206 170 144,98	196 158 823,69
Muut aineelliset hyödykkeet		59 287,69	59 287,69
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		7 322 792,28	10 004 011,50
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>		<i>358 315 619,73</i>	<i>349 640 991,29</i>
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä		22 816 986,88	22 816 986,88
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		3 524 246,22	2 521 136,83
Muut osakkeet ja osuudet		102 720 348,57	98 910 267,38
Muut saamiset		676 505,15	676 505,15
<i>Sijoitukset yhteensä</i>		<i>129 738 086,82</i>	<i>124 924 896,24</i>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14		
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		10 298 394,75	8 582 289,29
SAAMISET	15		
Pitkäaikaiset saamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		13 850 000,00	13 800 000,00
Lainasaamiset		391 099,30	414 409,10
Laskennalliset verosaamiset		706 417,59	446 000,00
Muut saamiset		1 517 493,26	0,00
Siirtosaamiset		968 353,98	914 269,90
<i>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</i>		<i>17 433 364,13</i>	<i>15 574 679,00</i>
Lyhytaikaiset saamiset			
Saamiset konsernin emoyhteisöltä		7 939 331,83	164 084,67
Myyntisaamiset		26 232 903,12	33 581 791,97
Saamiset konserniyrityksiltä		9 395 909,99	7 013 769,75
Lainasaamiset		23 309,80	22 175,30
Laskennalliset verosaamiset		0,00	36 135,80
Muut saamiset		242 710,16	216 960,53
Siirtosaamiset		9 190 364,17	6 372 260,03
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>		<i>53 024 529,07</i>	<i>47 407 178,05</i>
Rahat ja pankkisaamiset		75 009,96	643 999,40
<i>Vastaavaa yhteensä</i>		<i>572 362 302,32</i>	<i>551 067 278,93</i>

TASE Vastattavaa	Liitetiedon kohta	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA	17		
Osakepääoma		16 818 800,00	16 818 800,00
Ylikurssirahasto		2 691 527,71	2 691 527,71
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		34 644 969,39	23 233 339,53
Tilikauden voitto (tappio)		1 390 929,38	9 719 939,74
<i>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		<i>55 546 226,48</i>	<i>52 463 606,98</i>
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	18		
Poistoero		96 428 962,95	82 128 962,95
<i>TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ</i>		<i>96 428 962,95</i>	<i>82 128 962,95</i>
PAKOLLISET VARAUKSET	19		
Muut pakolliset varaukset		3 532 087,95	2 410 679,00
VIERAS PÄÄOMA	21		
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pääomalaina konsernin emoyhteisöltä		60 000 000,00	60 000 000,00
Lainat rahoituslaitoksilta		243 165 811,69	204 824 153,79
Velat konsernin emoyhteisölle		35 211 000,00	61 713 454,79
Liittymismaksut		14 859 667,87	17 077 683,52
Siirtovelat		2 165 258,09	2 599 831,03
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</i>		<i>355 401 737,65</i>	<i>346 215 123,13</i>
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta		21 658 342,10	21 658 342,10
Saadut ennakot		17 994,39	22 130,83
Ostovelat		15 889 154,72	16 882 348,73
Velat konsernin emoyhteisölle		11 593 000,00	14 718 000,00
Velat saman konsernin yrityksille		195 865,92	137 123,80
Velat omistusyhteisyhteisöille		13 348,48	0,00
Muut velat		3 771 834,37	5 766 604,13
Siirtovelat		8 313 747,31	8 664 357,28
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>		<i>61 453 287,29</i>	<i>67 848 906,87</i>
<i>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>		<i>416 855 024,94</i>	<i>414 064 030,00</i>
<i>Vastattavaa yhteensä</i>		<i>572 362 302,32</i>	<i>551 067 278,93</i>

RAHOITUSLASKELMA

	1.1. - 31.12.2023	1.1. - 31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	3 475 258,87	6 641 866,13
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	17 382 758,14	16 903 876,78
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	453 060,36	15 879 410,89
Rahoitustuotot ja -kulut	8 016 391,68	13 870 855,23
Käyttöomaisuuden myyntivoitot/-tappiot	-3 031 385,92	-29 707,24
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	26 296 083,13	53 266 301,79
Käyttöpääoman muutos:		
Korottomien liikesaam. lis (-)/väh (+)	4 175 930,93	1 935 962,13
Vaihto-omaisuuden lis. (-)/väh. (+)	-1 716 105,46	-6 223 299,06
Lyhytaik. korottomien velkojen. lis (+)/väh (-)	-3 195 905,18	-3 593 024,33
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	25 560 003,42	45 385 940,53
Maksetut ja saadut korot liiketoiminnasta	-11 027 580,18	-15 934 655,43
Saadut osingot liiketoiminnasta	3 011 188,50	2 063 800,20
Välittömät verot	-8 611,28	-4 205 846,19
Liiketoiminnan rahavirta (A)	17 535 000,46	27 309 239,11
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykk.	-25 270 948,11	-16 238 752,88
Aineell. ja aineett. hyöd. luovutustulot	3 060 863,75	12 428 556,45
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4 898 898,26	-6 478 660,97
Luovutustulot ja pääoman palautukset muista sijoituksista	85 707,68	1 075 200,00
Investointien rahavirta (B)	-27 023 274,94	-9 213 657,40
Rahoituksen rahavirta		
Lainasaamisten takaisinmaksut	22 175,30	21 095,98
Myönnetyt lainat PE ja KP	0,00	-12 724 211,07
Lainasaamisten takaisinmaksut PE ja KP	0,00	27 212 782,49
Pitkäaikaisten ennakkomaksujen muutos	-1 089 623,43	18 797,89
Pitkäaikaisten lainojen nostot	60 000 000,00	20 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-21 658 342,10	-19 658 342,10
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut emoyhteisölle	-29 627 454,79	-46 991 292,20
Liittymismaksuvelkojen lisäys	473 705,97	748 717,50
Saatu konserniavustus	9 933 105,66	15 501 227,20
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 000 000,00	-5 000 000,00
Rahoituksen rahavirta (C)	17 053 566,61	-20 871 224,31
Rahavirtojen muutos (A+B+C) lis. (+) / väh.(-)	7 565 292,13	-2 775 642,60
Rahavarat tilikauden alussa	284 964,99	406 666,99
Konsernipankkitilien rahavarat tilikauden alussa	164 084,67	2 818 025,27
Rahavarat tilikauden lopussa	75 009,96	284 964,99
Konsernipankkitilien rahavarat tilikauden lopussa	7 939 331,83	164 084,67
Muutos	7 565 292,13	-2 775 642,60

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 31.12.2023

1. Konsernitilinpäätös

1.1 Konsernirakenne

Konsernitilinpäätökseen sisältyy emoyhtiön Lahti Energia Oy:n 100 %:sesti omistama tytäryhtiö Lahti Energia Sähköverkko Oy sekä osakkuusyritys One1 Oy.

One1 Oy:n omistusosuus on 50%.

Vertailuvuonna kesällä 2022 myyty Pilke alakonserni (sis. Pilke Energia Oy ja Koskipower Oy) on yhdistetty emokonserniin kuuden kuukauden ajalta.

1.2 Konsolidointiperiaatteet

Keskinäinen osakkeenomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmää käyttäen. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Sisäisiä katteita ei ole eliminoitu, koska se ei heikennä oikean ja riittävän kuvan saamista konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Osakkuusyritys on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus tilikauden tuloksesta on esitetty konsernituloslaskelmassa rivillä ”Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta”.

2. Arvostusperiaatteet

2.1 Pysyvien vastaavien arvostus

Käyttöomaisuus on kirjattu taseeseen välittömään hankintamenuon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella.

Poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	8 - 30 v.
Voimalaitos- ja lämmöntuotantolaitteet	6 - 40 v.
Verkostot ja mittarit	12 - 40 v.
Koneet ja kalusto	5 v.
Liikearvo	10 - 15 v.
Muut pitkävaik. menot ja aineelliset hyödykkeet	5 - 10 v.

Pysyviin vastaaviin sisältyvät tavaravarastot on arvostettu käyttäen välittömään hankintamenuon perustuvaa keskihintaa.

2.2 Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti välittömän hankintamenuon tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

2.3 Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenuon tai alempaan markkinahintaan. Saamiset saman konsernin emoyhteisöltä sisältää Lahden kaupungin konsernipankkiin yhdistettyjen tilien saldot sekä konsernipankin kautta tehdyt sijoitukset.

Pantatut rahavarat on esitetty tilivuonna 2023 muissa pitkäaikaisissa saamisissa, vertailuvuonna 2022 ne on esitetty erässä rahat ja pankkisaamiset. Rahoituslaskelmalla pantatut rahavarat on esitetty tilivuonna 2023 ja vertailuvuonna 2022 rahoituksen rahavirran pitkäaikaisten ennakkomaksujen muutoksena.

2.4. Välittömät verot

Verot on laskettu suoriteperusteisesti. Kertynyt poistoero on jaettu konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä poistoeron muutos konsernituloslaskelmassa laskennalliseen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

2.5. Johdannaissopimusten käsittely

2.5.1 Sähköjohdannaiset

Lahti Energia Oy:n riskienhallinnan tarkoituksena on suojautua energiakauppaan kuuluvien riskien vaikutuksilta yhtiön kassavirtaan, tulokseen ja taseeseen. Johdannaiskauppoja käytetään ainoastaan hintojen ennakoinnin parantamiseen ja markkinariskien hallitsemiseen. Kokonaisvastuu Lahti Energia Oy:n riskienhallinnan valvonnasta on yhtiön hallituksella. Lahti Energia Oy:n hallitus määrittelee riskikäsikirjassa sovellettavat riskimittarit ja hyväksyy riskikäsikirjan vuosittain sekä määrittelee enimmäisrajat riskeille. Riskikäsikirjassa määritettyjä riskirajoja ja yhtiön altistumista markkinahintariskille seurataan, mitataan ja rajoitetaan jatkuvasti. Riskirajojen ylittyminen edellyttää välittömiä toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi.

Suojattavat tuotantoresurssit koostuvat Lahti Energian omistuksessa olevista tuotantolaitoksista ja voimalaitososuuksista. Johdannaissopimusten käsittelyssä sovelletaan pääsääntöisesti suojauslaskentaa, jossa suojattavan kohteen ja johdannaisinstrumentin tulosvaikutukset kirjataan samanaikaisesti. Lisäksi johdannaisinstrumenttien realisoitumattomat tulokset esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

2.5.2 Korkojohdannaiset

Korkoriskiä vastaan suojaudutaan koronvaihtosopimuksilla hallituksen määrittelemän suojausstrategian mukaisesti. Voimassa olevat suojaukset ovat lainakohtaisia koronvaihtosopimuksia joiden kesto ulottuu enimmillään vuoteen 2031.

Yhtiöllä ei ole rahoitusjohdannaissopimuksia, joista negatiivisia realisoitumattomia arvomuutoksia kirjattaisiin tulosvaikutteisesti. Liitetiedoissa kohdassa 24 on esitetty johdannaisinstrumenttien käyvät arvot ja kohde-etuuksien arvot sekä tiedot liitetietoina esitettävien koronvaihtosopimusten lainakohtaisista suojauksista.

3. Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

3.1 Poikkeukselliset tuotot ja vertailukelpoisuus

Tilikaudella 2023 on myyty ulkovaloverkko.

Pitkäaikaisiin muihin velkoihin sisältyi virheellisesti palautuskelvottomia ulkovalaistusliittymismaksuja 2.691.721,62 euroa jotka oikaistiin tilinpäätöksessä oman pääoman voittovaroihin.

3.2 Johdannaissopimusten kirjaustapa

Tilikaudella 2021 yhtiön on muuttanut yhden receiver swaption (myyty oikeus koronvaihtosopimukseen) koronvaihtosopimukseksi. Muutoksen yhtydessä swaptiosta on kirjattu taseelle 4.413.068,00 euron pitkäaikainen laina, joka purkautuu koronvaihtosopimuksen sopimusaikana. Koronvaihtosopimus erääntyy 5.12.2031. Tilinpäätöksessä 2023 sopimusmuutokseen liittyvää pitkäaikaista lainaa on ollut 2.006.196,84 euroa ja lyhytaikaista 593.634,19 euroa. Rahoituskuluihin on tilikaudella on tuloutettu lainan purkua 668.348,59 euroa ja koronvaihtosopimuksen perusteella on saatu 195.602,25 euroa. Nettomääräinen tulosvaikutus rahoituskuluihin on siten ollut yhteensä 863.950,84 euroa (tuloa).

3.3 Pakolliset varaukset

Tilikauden 2020 kuluksi ja pakollisten varausten lisäykseksi on kirjattu 2.230.000 euroa, joka liittyy maanvuokrasopimuksen purkuvelvoitteeseen. Pitkäaikaisiin laskennallisiin verosaamisiin on kirjattu 446.000 euroa. Tilikautena 2023 tätä pakollista varausta on purettu 54.192,05 euroa ja pitkäaikaista laskennallista verosaamista 10.838,41 euroa.

Tilikauden 2023 kuluksi ja pakollisten varusten lisäykseksi on kirjattu vaihtovelkakirjalaina 1.356.280 euroa, minkä toteutuessaan arvioidaan olevan alaskirjattava erä. Pitkäaikaisiin laskennallisiin verosaamisiin on kirjattu 271.256,00 euroa.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
4. Liikevaihto				
Sähkön myyntitulot	36 577	56 762	36 588	56 804
Sähkön siirtotulot	31 423	33 650	0	0
Lämmön myyntitulot	98 395	89 639	98 438	85 826
Höyryn myyntitulot	10 562	14 915	10 562	14 915
Asennus- ja huoltotyöt	4 553	4 594	2 137	2 779
Liittymismaksutulot	851	826	97	0
Muut myyntiin liittyvät tulot	3 669	5 199	3 348	4 833
Liikevaihto yhteensä	186 030	205 585	151 170	165 157
5. Liiketoiminnan muut tuotot				
Vuokratuotot	1 414	829	1 693	1 103
Konsernin hallintopalvelut	0	0	2 821	2 829
Muut tuotot	1 585	1 074	1 563	253
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	3 032	44	3 031	30
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	6 031	1 947	9 108	4 215
6. Materiaalit ja palvelut				
Energian käyttö	98 788	104 208	87 911	93 431
Aine- ja tarvikeostot	8 306	9 713	7 959	8 615
Varastojen muutos	-10 298	-8 582	-1 716	-6 223
Ulkopuoliset palvelut	13 211	16 899	8 516	9 518
Materiaalit ja palvelut yhteensä	110 007	122 238	102 670	105 341
7. Henkilöstökulut				
Palkat	11 814	11 479	10 366	10 051
Eläkekulut	1 998	2 255	1 753	2 025
Muut henkilösivukulut	432	413	392	383
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	14 244	14 147	12 511	12 459
Aktivoidut palkat	829	799	546	441
Aktivoidut henkilösivukulut	169	161	114	91
Henkilöstökulut yhteensä	15 242	15 107	13 171	12 991

1 000 €	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
Konserniohjeen mukainen erittely emoyhtiön maksetuista palkoista ja palkkioista				
Tilikaudella 2023 maksetut palkkiot ovat määräytyneet tilikauden 2022 suorituksen perusteella.				
	Palkat ja palkkiot	Tulospalkkiot	Luontoisedut	
Hallitus	55	0	0	
Toimitusjohtaja	224	15	15	
Henkilöstö	10 171	418	104	
	10 450	433	119	
Kirjanpidon suoriteperusteiset palkat				
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajan ja hallituksen palkat ja palkkiot	309	314	309	291
Konsernissa oli käytössä kannustepalkkausjärjestelmä vuonna 2023. Kannustepalkkoja kirjattu emoyhtiöllä 0,42 M€.				
Henkilöstö keskimäärin				
Henkilöstö	200	200	167	163
8. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot				
Aineettomat oikeudet	1 262	1 856	1 176	1 301
Rakennukset ja rakennelmat	3 900	3 994	3 766	3 816
Verkostot	8 465	9 053	2 542	2 327
Tuotannolliset koneet ja laitteet	9 397	8 986	9 397	8 987
Muut koneet ja kalusto	700	669	502	473
Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä	23 724	24 558	17 383	16 904
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	23 724	24 558		

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €

9. Tilintarkastajan palkkiot maksuperusteisesti

Lakisääteinen tilintarkastus	16	24	10	13
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	16	24	10	13

10. Rahoitustuotot ja -kulut

Osinkotuotot				
Omistusyhteisyryyksiltä	0	0	0	0
Muilta	3 011	2 064	3 011	2 064
Osinkotuotot yhteensä	3 011	2 064	3 011	2 064
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Muilta	0	10 541	0	8 852
	0	10 541	0	8 852
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0	0	729	555
Muilta	134	114	154	76
Korkotuotot yhteensä	134	114	883	631
Muut rahoitustuotot				
Muut rahoitustuotot	132	1 096	22	1 081
	132	1 096	22	1 081
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	3 277	13 815	3 916	12 628
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Osakkeiden ja osuuksien arvomuutokset	0	-17 700	0	-17 700
Saman konsernin yrityksille	0	0	0	0
Muille	-11 933	-8 813	-11 932	-8 799
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-11 933	-26 513	-11 932	-26 499
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-8 656	-12 698	-8 016	-13 871

11. Tilinpäätössiirrot

Poistoeron muutos	0	0	-14 300	0
Konserniavustus	0	0	12 000	7 500
Tilinpäätössiirrot yhteensä	0	0	-2 300	7 500

1 000 €

12. Verot

Tuloverot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-166	4 415	-8	-4 206
Laskennallisten verosaamisten muutos	-2 636	220	224	-216
Tuloverot yhteensä	-2 802	4 635	216	-4 422

13. Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Hankintameno 1.1.	12 809	12 270	9 814	9 359
Lisäykset	243	539	140	455
Vähennykset	0	0	0	0
Siirrot erien välillä	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	13 052	12 809	9 954	9 814
Kertyneet poistot 1.1.	-10 615	-9 844	-7 888	-7 226
Tilikauden poistot	-763	-771	-678	-662
Kertyneet poistot 31.12.	-11 378	-10 615	-8 566	-7 888
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 674	2 194	1 388	1 926

Liikearvo

Hankintameno 1.1.	0	13 281	0	0
Lisäykset	0	-13 281	0	0
Hankintameno 31.12.	0	0	0	0
Kertyneet poistot 1.1.	0	-3 690	0	0
Tilikauden poistot	0	3 690	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	0	0

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	9 610	9 587	9 436	9 436
Lisäykset	149	23	149	0
Vähennykset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	9 759	9 610	9 585	9 436
Kertyneet poistot 1.1.	-7 666	-7 023	-7 515	-6 875
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	0	0
Tilikauden poistot	-499	-643	-498	-640
Kertyneet poistot 31.12.	-8 165	-7 666	-8 013	-7 515
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 594	1 944	1 572	1 921
Ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	430	164	446	179
Lisäykset	72	266	71	267
Vähennykset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	502	430	517	446
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3 770	4 568	3 477	4 293
Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	6 400	6 396	5 814	5 810
Lisäykset	0	0	147	0
Siirrot erien välillä	0	4	0	4
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 400	6 400	5 961	5 814
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	135 482	137 125	130 206	129 996
Lisäykset	1 066	210	1 066	210
Vähennykset	0	-1 853	0	0
Hankintameno 31.12.	136 548	135 482	131 272	130 206
Kertyneet poistot 1.1.	-59 367	-55 867	-55 343	-51 527
Vähennysten kertyneet poistot	0	455	0	0
Tilikauden poistot	-3 900	-3 955	-3 766	-3 816
Kertyneet poistot 31.12.	-63 267	-59 367	-59 109	-55 343
Kirjanpitoarvo 31.12.	73 281	76 115	72 163	74 863

1 000 €

Verkostot

Hankintameno 1.1.	390 325	379 540	143 650	139 006
Lisäykset	10 990	10 785	6 440	4 644
Vähennykset	-17 811	0	-17 811	0
Hankintameno 31.12.	383 504	390 325	132 279	143 650
Kertyneet poistot 1.1.	-265 098	-256 046	-80 908	-78 581
Vähennysten kertyneet poistot	17 811	0	17 811	0
Tilikauden poistot	-8 465	-9 052	-2 542	-2 327
Kertyneet poistot 31.12.	-255 752	-265 098	-65 639	-80 908
Kirjanpitoarvo 31.12.	127 752	125 227	66 640	62 742

Koneet ja kalusto

Tuotannolliset koneet ja laitteet

Hankintameno 1.1.	332 965	352 546	332 965	351 886
Lisäykset	19 021	4 291	19 021	4 291
Siirrot erien välillä	0	-4	0	-4
Vähennykset	0	-23 868	0	-23 208
Hankintameno 31.12.	351 986	332 965	351 986	332 965
Kertyneet poistot 1.1.	-137 941	-140 427	-137 941	-139 767
Vähennysten kertyneet poistot	0	11 472	0	10 812
Tilikauden poistot	-9 397	-8 986	-9 397	-8 986
Kertyneet poistot 31.12.	-147 338	-137 941	-147 338	-137 941
Kirjanpitoarvo 31.12.	204 648	195 024	204 648	195 024

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
Koneet ja kalusto				
Muut koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	18 481	18 110	14 406	14 181
Lisäykset	1 026	662	919	349
Vähennykset	-116	-291	-116	-124
Hankintameno 31.12.	19 391	18 481	15 209	14 406
Kertyneet poistot 1.1.	-16 760	-16 356	-13 271	-12 919
Vähennysten kertyneet poistot	86	265	86	121
Tilikauden poistot	-699	-669	-502	-473
Kertyneet poistot 31.12.	-17 373	-16 760	-13 687	-13 271
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 018	1 721	1 522	1 135
Koneet ja kalusto yhteensä	206 666	196 745	206 170	196 159
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	59	59	59	59
Lisäykset	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	59	59	59	59
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	10 495	4 611	10 004	3 981
Lisäykset	1 292	5 884	0	6 023
Vähennykset	0	0	-2 681	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 787	10 495	7 323	10 004
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	425 945	415 041	358 316	349 641

Aktivoidut korkomenot

Tilikauden 2012 aikana valmistuneen voimalaitoksen Kymijärvi II hankintameno on luettu rakennusaikaisia korkomenoja yhteensä 4 313 k€. Tilikauden 2020 aikana valmistuneen voimalaitoksen Kymijärvi III hankintameno on luettu rakennusaikaisia korkomenoja yhteensä 5 852 k€. Tilikauden 2023 aikana valmistuneiden energiantuotantolaitosten hankintameno on luettu rakennusaikaisia korkomenoja yhteensä 129 k€. Aktivoitujen korkomenojen poistamaton osa sisältyy tase-eriin rakennukset ja rakennelmat sekä tuotannolliset koneet ja laitteet.

1 000 €	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
Aktivoitu tilikaudella	129	0	129	0
Aktivoidut korkomenoja poistamatta	7 093	7 398	7 093	7 398
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.	0	0	22 817	22 819
Vähennykset	0	0	0	-2
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	0	22 817	22 817
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä				
Hankintameno 1.1.	2 266	2 518	2 521	2 518
Lisäykset	1 003	3	1 003	3
Vähennykset	-415	-255	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 854	2 266	3 524	2 521
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	98 910	111 215	98 910	111 210
Lisäykset	3 896	6 475	3 896	6 475
Vähennykset	-86	-18 780	-86	-18 775
Kirjanpitoarvo 31.12.	102 720	98 910	102 720	98 910
Muut saamiset				
Hankintameno 1.1.	24	24	677	677
Kirjanpitoarvo 31.12.	24	24	677	677
Sijoitukset yhteensä	105 598	101 200	129 738	124 925
Pysyvät vastaavat yhteensä	535 313	520 809	491 531	478 859

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €

Konserniyritykset	Omistusosuus-%	Oma pääoma	Tilikauden tulos
Lahti Energia Sähköverkko Oy, Lahti	100	27 365	637
Lahti Energia Sähköverkko on yhdistelty emoyhtiön konsernitilinpäätökseen.			
Osakkuusyrietykset	Omistusosuus-%	Oma pääoma	Tilikauden tulos
One1 Oy	50,0	3 031	-830

Lahti Energia -konsernin emoyhteisö on Lahden kaupunki. Lahden kaupungin konsernitilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Lahden kaupungin konsernipalveluyksiköstä Harjukatu 31, 15100 Lahti.

1 000 €

**14. Vaihtuvat vastaavat
Vaihto-omaisuus**

Aineet ja tarvikkeet
Polttoaineet
Kaasutinpolttoainevarasto
Vaihto-omaisuus yhteensä

**15. Saamiset
Pitkäaikaiset**

Saamiset saman konsernin yrityksiltä
Konserniavustus
Lainasaamiset
Muut lainasaamiset
Lainasaamiset yhteensä
Laskennalliset verosaamiset
Muut saamiset
Siirtosaamiset
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä

Lyhytaikaiset

Saamiset konsernin emoyhteisöltä
Saamiset saman konsernin yrityksiltä
Konserniavustus
Myyntisaamiset
Muut saamiset
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä
Myyntisaamiset
Lainasaamiset
Laskennalliset verosaamiset
Muut saamiset
Liittymismaksusaamiset
Verosaamiset
Muut saamiset
Muut saamiset yhteensä
Siirtosaamiset
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Jakotettujen energian myyntien ja
muun liiketoiminnan tulojäämät
Polttoaine-ennakot
Tuloverosaamiset
Muut

	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
14. Vaihtuvat vastaavat Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	1 013	1 224	1 013	1 224
Polttoaineet	9 285	7 358	9 285	7 358
Kaasutinpolttoainevarasto				
Vaihto-omaisuus yhteensä	10 298	8 582	10 298	8 582
15. Saamiset Pitkäaikaiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Konserniavustus	0	0	13 850	13 800
Lainasaamiset				
Muut lainasaamiset	391	415	391	415
Lainasaamiset yhteensä	391	415	391	415
Laskennalliset verosaamiset	706	446	706	446
Muut saamiset	1 518	0	1 518	0
Siirtosaamiset	968	914	968	914
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 583	1 775	17 433	15 575
Lyhytaikaiset				
Saamiset konsernin emoyhteisöltä	10 002	3 244	7 939	164
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Konserniavustus	0	0	9 000	7 000
Myyntisaamiset	0	0	379	14
Muut saamiset	0	0	17	0
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	0	0	9 396	7 014
Myyntisaamiset	35 402	41 355	26 233	33 582
Lainasaamiset	23	22	23	22
Laskennalliset verosaamiset	0	36	0	36
Muut saamiset				
Liittymismaksusaamiset	55	235	28	125
Verosaamiset	1	62	0	37
Muut saamiset	215	57	215	55
Muut saamiset yhteensä	271	354	243	217
Siirtosaamiset	9 261	6 519	9 190	6 372
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	54 959	51 530	53 024	47 407
Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Jakotettujen energian myyntien ja muun liiketoiminnan tulojäämät	558	563	543	553
Polttoaine-ennakot	4 513	3 349	4 513	3 349
Tuloverosaamiset	2 951	0	2 907	0
Muut	1 239	2 607	1 227	2 470
	9 261	6 519	9 190	6 372

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
16. Rahoitusomaisuus				
Rahoitusarvopaperit				
Jälleenhankintahinta	46	44	0	0
Kirjanpitoarvo	43	43	0	0
Erotus	3	1	0	0
17. Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	16 819	16 819	16 819	16 819
Osakepääoma 31.12.	16 819	16 819	16 819	16 819
Ylikurssirahasto 1.1.	2 692	2 692	2 692	2 692
Ylikurssirahasto 31.12.	2 692	2 692	2 692	2 692
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1.	105 581	99 063	32 953	28 233
Muut korjaukset	2 692	0	2 692	0
Osingonjako	-1 000	-5 000	-1 000	-5 000
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	107 273	94 063	34 645	23 233
Tilikauden voitto/tappio	13 018	11 518	1 390	9 720
Oma pääoma yhteensä	139 802	125 092	55 546	52 464
Kert. poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	80 522	69 082	0	0
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista				
Edellisten tilikausien voitto			34 645	23 233
Tilikauden voitto			1 390	9 720
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä			36 035	32 953
18. Tilinpäätössiirtojen kertymä			96 429	82 129
Laskennallinen verovelka muodostuu kertyneestä poistoerosta			19 286	16 426
19. Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	3 532	2 411	3 532	2 411

Pakollisissa varauksissa säilyy vuonna 2020 maanvuokrasopimuksen purkuvelvoitteisiin liittyvä 2.157.807,95 euron kirjaus. Pakollisiin varauksiin on kirjattu 1.356.280,00 euroa vaihtokirjalaina, minkä toteutuessaan arvioidaan olevan alaskirjattava erä.

1 000 €	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
20. Konserniaktiiva				
Konserniaktiiva 1.1.(alakons.)	0	8 508		
Pilke Energia konsernin myynti/konserniaktiivan poisto	0	-8 508		
Konserniaktiiva 31.12.	0	0		
21. Vieras pääoma				
Pitkäaikainen				
Pääomalaina	60 000	60 000	60 000	60 000
Lainat rahoituslaitoksilta	243 166	204 824	243 166	204 824
Muut pitkäaikaiset velat				
Muut pitkäaikaiset velat emoyhteisölle	35 211	61 713	35 211	61 713
Liittymismaksut	30 176	32 394	14 860	17 078
Muut pitkäaikaiset velat yhteensä	65 387	94 107	50 071	78 791
Siirtovelat	2 165	2 600	2 165	2 600
Laskennalliset verovelat	20 130	17 270	0	0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	390 848	378 801	355 402	346 215
Pitkäaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Jaksotetut koronvaihtosopimukset	2 006	2 600	2 006	2 600
	2 006	2 600	2 006	2 600
Velat jotka eräänntyvät myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua	200 571	187 743	200 571	187 743

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 000 €	Konserni 31.12.2023	Konserni 31.12.2022	Emoyhtiö 31.12.2023	Emoyhtiö 31.12.2022
24. Johdannaissopimukset				
Sähköjohdannaiset				
Sopimusten nimellisarvo, netto	28 577	42 562	28 577	42 562
Sopimusten käypä arvo	3 146	-41 988	3 146	-41 988
Myyty GWh	498	848	498	848
Ostettu GWh	0	0	0	0
Koronvaihtosopimukset				
Sopimusten nimellisarvo	72 692	112 110	72 692	112 110
Sopimusten käypä arvo	2 759	5 157	2 759	5 157
josta tulouttamatta	5 359	8 605	5 359	8 605

Koronvaihtosopimuksilla suojaudutaan korkotason muutosten aiheuttamilta ylimääräisiltä kustannuksilta sekä pyritään pitämään lainoista aiheutuvat rahoituskulut mahdollisimman matalana ja ennakoitavina. Johdannaissopimuksilla suojataan vain olemassaolevia lainoja. Alla on lueteltu tilinpäätöshetkellä voimassa olleet johdannaissopimukset, joita ei ole käsitelty tulosvaikutteisesti. Jokaisen sopimuksen osalta on kerrottu suojaustoimenpiteen tarkoitus.

Koronvaihtosopimus nro 1523646/2086953

Nimellispääoma 31.12.2023	9 492
Käypä arvo 31.12.2023	475
Maksettu korko	0,979 % + viitekorko
Vastaanotettu korko	3 kk Euribor
Lyhennysohjelma	4 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	16.12.2030

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan pääoma, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Koronvaihtosopimus nro 1747756/2711960

Nimellispääoma 31.12.2023	6 000
Käypä arvo 31.12.2023	260
Maksettu korko	0,366 % + viitekorko
Vastaanotettu korko	6 kk Euribor
Lyhennysohjelma	1 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	15.9.2025

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan pääoma, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Koronvaihtosopimus nro 30625863SA-7020K

Nimellispääoma 31.12.2023	9 200
Käypä arvo 31.12.2023	204
Maksettu korko	1,42 % + viitekorko
Vastaanotettu korko	3 kk Euribor
Lyhennysohjelma	1 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	15.5.2026

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan pääoma, eräpäivät sekä koronmaksupäivät vastaavat toisiaan.

Koronvaihtosopimus nro 48806601SA-BFZNR

Nimellispääoma 31.12.2023	24 000
Käypä arvo 31.12.2023	1 631
Maksettu korko	0,819 % + viitekorko
Vastaanotettu korko	6 kk Euribor
Lyhennysohjelma	2 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	5.12.2031

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen koronmääräytymis- ja maksupäivät vastaavat toisiaan. Koronvaihtosopimuksen pääoma ja lyhennysohjelma ovat 45% lainan määrästä.

Koronvaihtosopimus (toteutunut swaptio) nro 62817039SA-BRNSW

Nimellispääoma 31.12.2023	24 000
Käypä arvo 31.12.2023	189
Maksettu korko	2,311 % + viitekorko
Vastaanotettu korko	6 kk Euribor
Lyhennysohjelma	2 krt/v
Sopimuksen eräpäivä	5.12.2031

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella on muutettu lainan vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen koronmääräytymis- ja maksupäivät vastaavat toisiaan. Koronvaihtosopimuksen pääoma ja lyhennysohjelma ovat 45 % lainan määrästä. Koronvaihtosopimus on tehty tilikaudella 2021 muuttamalla receiver swaptio koronvaihtosopimukseksi. Muutoksen yhtydessä swaptiosta on kirjattu taseelle 4.413.068,00 euron pitkäaikainen laina, joka purkautuu koronvaihtosopimuksen sopimusaikana. Tilinpäätöksessä sopimusmuutokseen liittyvää pitkäaikaista lainaa on ollut 2.006.196,84 euroa ja lyhytaikaista 593.634,19 euroa.

Vastuusitoumukset

Lahten kaupungin ilmanlaadun yhteistarkkailusopimuksen velvoitemaksu vuodelle 2024 on 52.480,00 euroa.

Lahti Energia Oy on ollut mukana Fennovoima Oy:n Hanhikivi 1-ydinvoimahankkeessa Voimaosakeyhtiö SF:n kautta. Lahti Energia Oy on sitoutunut rahoittamaan hanketta ennen kaupallisen käytön alkua enintään 23.736.700,00 eurolla. Fennovoima purki toukokuussa 2022 hankkeen laitostoimitussopimuksen eikä ydinvoimalalla ole enää rakentamislupaa. Fennovoima käy tällä hetkellä väliesmenettelyä laitostoimitussopimuksen merkittäviin viivästyksiin ja sopimusrikkomuksen vuoksi. Lahti Energia on sitoutunut vastaamaan omistusosuutensa suhteessa Voimaosakeyhtiö SF:n hallinto- ym. vastaavista vuosittaisista kustannuksista.

Lahti Energia Oy on antanut sitoumuksia erilaisiin energiainvestointeihin 4.400.000 eurolla vuodelle 2024.

Lahti Energia Oy on sitoutunut antamaan konserniyhtiöiden puolesta yhteensä 284.369,70 vastatakauksen, joka päättyy 15.7.2032 Lahti Energia Oy on sitoutunut antamaan enintään 66.500.000,00 euron takaukset Oomi Palvelu Oy:n puolesta.

Lahti Energia Sähköverkko Oy:n osakkeita on annettu yleispaniksi 102 osaketta yhteensä 200 osakkeesta. Osakkeiden tasearvo on 11.636.663,31 eur.

Päästöoikeustilanne

Lahti Energian tuotantolaitoksissa syntyi vuonna 2023 päästökaupan piiriin kuuluvia hiilidioksidipäästöjä 24 636 tonnia. Siirtyviä EUA-oikeuksia 31.12.2023 on 29 986 tonnia, joiden käypä arvo on 2.404.577,34 euroa.

ERIYTETTYJEN TILINPÄÄTÖSTEN LIITETIEDOT

1. Eriytettyjen tilinpäätösten laadintaperiaatteet

Sähkömarkkinalain vaatimusten mukaan sähköyhtiön on eriytettävä kirjanpidollisesti sähköverkkotoiminta muista sähköliiketoiminnoista, sekä sähköliiketoiminnot muista yrityksen harjoittamista liiketoiminnoista.

Sähköverkkotoimintaa harjoitetaan Lahti Energia Sähköverkko Oy:ssä, jossa se on eriytetty muusta yhtiön liiketoiminnasta.

Muuta sähköliiketoimintaa harjoitetaan Lahti Energia Oy:ssä. Lahti Energia on eriyttänyt sähkön vähittäismyyntitoiminnan 1.4.2020 asti, jolloin sähkön vähittäismyynti siirtyi Oomi Oy:lle.

Sähköliiketoiminnan eriyttäminen on aloitettu uudestaan tilikaudella 2022. Sähköliiketoimintaan kuuluu sähkön tuotanto ja myynti, osuusvoimasähköntuotannon myynti sekä muu sähkön tuotantoon ja myyntiin läheisesti liittyvä toiminta.

1.1 Kulujen ja tase-erien jakoperusteet

Konsernin yhtiörakenne ja liiketoimintajako toimivat pohjana kirjanpidolliselle eriyttämiselle. Liiketoimintojen väliset kustannusten kohdistukset tapahtuvat sisäisin veloituksin ja konsernipalvelujen kulut on vörytetty liiketoiminnoille sovittujen jakosääntöjen mukaan. Tase-erät on kohdistettu toiminnolle aiheuttamisperiaatteen mukaan.

1.2 Suunnitelman mukaiset poistot

Poistot on laskettu kirjanpitolain mukaisessa tilinpäätöksessä sovellettujen periaatteiden mukaan.

2. Nettoinvestoinnit ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti

	Vuosi 2023	Vuosi 2022
Sähköverkkotoiminta		
Aineettomat oikeudet	103 013,46	83 280,71
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	22 500,00
Verkostot	4 550 574,65	6 140 735,16
Muut koneet ja kalusto	107 275,78	146 048,67
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 860 065,70	-25 745,78
Yhteensä	8 620 929,59	6 366 818,76
Sähköliiketoiminta		
Verkon aineettomat hyödykkeet	103 013,46	105 780,71
Verkon aineelliset hyödykkeet	4 650 382,88	6 370 981,83
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	-86 640,55
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 867 533,25	-23 303,23
Yhteensä	8 620 929,59	6 366 818,76
Sijoitetun pääoman tuotto prosentti	25,2 %	15,1 %
Sähköliiketoiminta		
Muut pitkävaikutteiset menot	20 805,96	100,62
Rakennukset ja rakennelmat	205 596,84	65 786,49
Muut koneet ja kalusto	3 120 666,03	747 157,69
Sijoitukset	3 826 899,98	3 800 792,34
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	765 114,28	496 207,00
Yhteensä	7 939 083,09	5 110 044,14

3. Edellistä tilikautta koskeviin vertailutietoihin tehdyt oikaisut ja eriyttämisperusteisiin tilikauden aikana tehdyt muutokset

Ulkopuoliset palvelut siirtoliiketoiminnan tuloslaskelmalla 2022:

Verkkopalvelumaksut	-4 692 787,37
Muut ulkopuoliset maksut	-1 516 605,92
	-6 209 393,29

Verkkopalvelumaksuista oli jäänyt huomioimatta Datahub-maksut 178.004,27 €.

Vuoden 2023 tilinpäätökseen korjataan vertailutiedot vuodelta 2022:

Verkkopalvelumaksut	-4 870 791,64
Muut ulkopuoliset maksut	-1 338 601,65
	-6 209 393,29

Energiavirastolle vuoden 2022 tilinpäätöstiedot on ilmoitettu oikein ja ne on hyväksytty.

Sijoitusten ja osakeomistusten esittämistapaa on muutettu tilikaudella 2023 Lahti Energia Oy:n eriyttämislaskelmassa, joka koskee sähköliiketoiminnan eriyttämistä. Oikaisu on tehty avaavasta taseesta 1.1.2022 alkaen, eli vertailutietoja on muutettu sijoituksen arvon verran.

Oikaisulla sähköliiketoiminnan taseen loppusumma ja oma pääoma pienenee.

Sijoitukset	-28 564 866,01
-------------	----------------

Lahti Energia Sähköverkko Oy Siirtoliiketoiminta

TULOSLASKELMA	1.1.2023 - 31.12.2023	% LVA	1.1.2022 - 31.12.2022	% LVA	TULOSLASKELMA	1.1.2023 - 31.12.2023	% LVA	1.1.2022 - 31.12.2022	% LVA
LIKEVAIHTO	32 999 532,74	100 %	35 135 101,31	100 %	Rahoitustuotot ja -kulut				
Liiketoiminnan muut tuotot	14 872,93		30 307,93		Muut korko- ja rahoitustuotot				
Materiaalit ja palvelut					Muilta	90 388,34		52 870,54	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Häviösähkön hankinta	-2 294 536,58		-5 936 967,88		Saman konsernin yrityksille	-728 983,03		-414 197,25	
Muut ostot tilikauden aikana	-120 833,32		-127 831,80		Muille	-531,06		-3 363,83	
Ulkopuoliset palvelut					<i>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</i>	-639 125,75	-2 %	-364 690,54	-1 %
Verkkopalvelumaksut	-2 258 753,19		-4 870 791,64						
Muut ulkopuoliset palvelut	-1 354 455,84		-1 338 601,65		VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-	12 327 291,94	37 %	7 863 756,09	22 %
<i>Materiaalit ja palvelut yhteensä</i>	-6 028 578,93	-18 %	-12 274 192,97	-35 %	SIIRTOJA JA VEROJA				
Henkilöstökulut					Tilinpäätössiirrot				
Palkat ja palkkiot	-1 403 962,05		-1 348 444,81		Poistoeron muutos				
Henkilösivukulut					Sähköverkon hyödykkeistä	-25 789,39		-13 466,88	
Eläkekulut	-237 743,73		-217 331,12		Muista pysyvien vastaavien	4 238,45		-7 133,90	
Muut henkilösivukulut	-38 816,04		-28 630,98		hyödykkeistä				
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	-1 680 521,82	-5 %	-1 594 406,91	-5 %	Konserniavustus	-12 000 000,00		-7 500 000,00	
Suunnitelman mukaiset poistot					<i>Tilinpäätössiirrot yhteensä</i>	-12 021 550,94	-36 %	-7 520 600,78	-21 %
Sähköverkon hyödykkeistä	-6 200 310,40		-7 019 259,32						
Muista pysyvien vastaavien	-98 866,52		-111 621,67		Tuloverot	-59 641,02		-63 125,22	
hyödykkeistä									
<i>Suunnitelman mukaiset poistot yhteensä</i>	-6 299 176,92	-19 %	-7 130 880,99	-20 %	TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	246 099,98	1 %	280 030,09	1 %
Liiketoiminnan muut kulut									
Verkkovuokrat ja verkon	-107 000,04		-107 000,04						
leasingmaksut									
Muut vuokratulot	-255 144,94		-260 663,93						
Muut liiketoiminnan muut kulut	-5 677 565,33		-5 569 817,77						
<i>Liiketoiminnan muut kulut yhteensä</i>	-6 039 710,31	-18 %	-5 937 481,74	-17 %					
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	12 966 417,69	39 %	8 228 446,63	23 %					

Lahti Energia Sähköverkko Oy Siirtoliiketoiminta

TASE V a s t a a v a a	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Sähköverkon aineettomat hyödykkeet	264 529,99	247 144,84
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>	264 529,99	247 144,84
Aineelliset hyödykkeet		
Sähköverkon aineelliset hyödykkeet	62 802 893,47	64 267 192,68
Muut aineelliset hyödykkeet	240 282,13	339 148,65
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 393 581,73	526 048,48
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>	67 436 757,33	65 132 389,81
Sijoitukset		
Muut saamiset	8 272,00	8 272,00
<i>Sijoitukset yhteensä</i>	8 272,00	8 272,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 928 498,50	7 740 231,81
Siirtosaamiset	71 083,87	145 475,82
Muut saamiset	1 893 380,94	2 894 085,19
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>	10 892 963,31	10 779 792,82
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	42 732,35	42 732,35
<i>Rahoitusarvopaperit yhteensä</i>	42 732,35	42 732,35
Rahat ja pankkisaamiset	-1 174 049,62	-771 730,24
<i>V a s t a a v a a y h t e e n s ä</i>	77 471 205,36	75 438 601,58

TASE V a s t a t t a v a a	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	1 000 000,00	1 000 000,00
Muut rahastot		
SVOP-rahastot	21 816 986,88	21 816 986,88
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	2 666 245,26	2 386 215,17
Tilikauden voitto (tappio)	246 099,98	280 030,09
<i>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>	25 729 332,12	25 483 232,14
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero sähköverkon hyödykkeistä	4 527 213,90	4 501 424,36
Poistoero muista hyödykkeistä	-164 279,85	-160 041,25
<i>TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ</i>	4 362 934,05	4 341 383,11
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat annetuista konserniavustuksista	13 850 000,00	13 800 000,00
Palautettavat liittymismaksut	15 949 366,60	15 949 366,60
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	29 799 366,60	29 749 366,60
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat annetuista konserniavustuksista	9 000 000,00	7 000 000,00
Saadut ennakot	12 555,90	13 114,53
Ostovelat	2 599 774,76	2 778 353,19
Siirtovelat	498 009,16	529 927,53
Muut velat	5 469 232,77	5 543 224,48
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	17 579 572,59	15 864 619,73
<i>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</i>	47 378 939,19	45 613 986,33
<i>V a s t a t t a v a a y h t e e n s ä</i>	77 471 205,36	75 438 601,58

Lahti Energia Oy Sähköliiketoiminta

TULOSLASKELMA	1.1.2023 - 31.12.2023	1.1.2022 - 31.12.2022
LIIKEVAIHTO	36 906 679,05	58 164 601,64
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Energian ostot	-33 358 824,40	-41 402 294,08
Aine- ja tarvikeostot tilikauden aikana	-1 450 972,50	-2 753 444,23
Ulkopuoliset palvelut		
Muut ulkopuoliset palvelut	-882 553,71	-3 622 048,02
<i>Materiaalit ja palvelut yhteensä</i>	<i>-35 692 350,62</i>	<i>-47 777 786,33</i>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-175 399,39	-180 839,24
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-30 456,22	-31 241,10
Muut henkilösivukulut	-6 688,63	-6 870,37
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>-212 544,24</i>	<i>-218 950,71</i>
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 823 005,06	-3 801 925,45
Liiketoiminnan muut kulut	-757 782,74	-679 857,91
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	-3 579 003,61	5 686 081,24
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	3 033 140,81	2 063 800,20
Rahoituskulut	-1 958 615,94	-1 834 092,07
<i>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</i>	<i>1 074 524,87</i>	<i>229 708,13</i>
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS-SIIRTOJA JA VEROJA	-2 504 478,74	5 915 789,37
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron muutos	-3 674 703,33	-205 610,73
<i>Tilinpäätössiirrot yhteensä</i>	<i>-3 674 703,33</i>	<i>-205 610,73</i>
Tuloverot	0,00	-1 805 360,94
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-6 179 182,07	3 904 817,70

Lahti Energia Oy Sähköliiketoiminta

TASE Vastavaa	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	10 316,80	14 446,47
Muut pitkävaikutteiset menot	337 345,42	412 668,40
<i>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</i>	347 662,22	427 114,87
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	614 829,41	614 508,78
Rakennukset ja rakennelmat	19 816 239,50	20 656 729,69
Koneet ja kalusto	54 346 033,40	53 058 631,76
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	765 114,28	496 206,58
<i>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</i>	75 542 216,59	74 826 076,81
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	73 804 820,93	69 977 920,95
Muut saamiset	139 500,00	139 500,00
<i>Sijoitukset yhteensä</i>	73 944 320,93	70 117 420,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	2 865 552,10	2 617 010,42
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	452 130,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 954 014,83	11 193 479,58
Saamiset saman konsernin emoyhteisöltä	1 969 240,75	41 339,03
Siirtosaamiset	1 449 093,21	2 350 270,92
<i>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</i>	7 372 348,79	13 585 089,53
Vastavaa yhteensä	160 524 230,63	161 572 712,58

TASE Vastattavaa	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	6 441 008,48	6 441 008,48
Ylikurssirahasto	1 030 760,39	1 030 760,39
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	47 708 676,01	72 368 724,32
Tilikauden voitto (tappio)	-6 179 182,07	3 904 817,70
Oikaisu	0,00	-28 564 866,01
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	49 001 262,81	55 180 444,88
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		
Poistoero	21 903 119,09	18 228 415,76
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	21 903 119,09	18 228 415,76
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pääomalaina konsernin emoyhteisöltä	5 199 740,00	5 199 740,00
Lainat rahoituslaitoksilta	61 345 018,53	56 972 017,15
Velat konsernin emoyhteisölle	7 313 783,20	8 323 238,31
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	<i>73 858 541,73</i>	<i>70 494 995,46</i>
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	5 867 524,71	5 867 524,84
Velat konsernin emoyhteisölle	1 931 300,00	1 931 300,00
Velat saman konsernin yrityksille	6 559,66	1 981,03
Ostovelat	4 925 365,60	5 546 783,38
Muut velat	1 112 597,30	1 846 074,59
Siirtovelat	1 917 959,73	2 475 192,63
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</i>	<i>15 761 307,00</i>	<i>17 668 856,47</i>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	89 619 848,73	88 163 851,93
Vastattavaa yhteensä	160 524 230,63	161 572 712,58

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	2023	2022	2021	2023	2022	2021
milj. euroa	Konserni	Konserni	Konserni	Emo	Emo	Emo
Liikevaihto	186,0	205,6	197,4	151,2	165,2	150,3
Liikevoitto	24,5	28,9	37,3	11,5	20,5	20,8
prosentteina liikevaihdosta %	13,2	14,0	18,9	7,6	12,4	13,9
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	15,8	16,2	29,1	3,5	6,6	13,3
prosentteina liikevaihdosta %	8,5	7,9	14,8	2,3	4,0	8,9
Tilikauden tulos	13,0	11,5	22,9	1,4	9,7	7,0
Taseen loppusumma	604,3	583,3	625,2	572,4	551,0	596,8
Investoinnit	38,7	27,8	19,0	30,7	21,3	11,3
prosentteina liikevaihdosta %	20,8	13,5	9,6	20,3	12,9	7,5
Pysyvät vastaavat	535,3	520,8	558,2	491,5	478,8	504,2
Vaihto-omaisuus	10,3	8,6	2,4	10,3	8,6	2,4
Oma pääoma	139,8	125,1	118,6	55,5	52,5	47,7
Oman pääoman tuottoprosentti	8,1	6,5	16,1	2,0	1,9	6,7
ROE %						
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti	5,5	8,4	7,4	3,1	5,9	4,6
ROI %						
Omavaraisuusaste	38,5	37,6	34,1	36,3	35,4	31,8
Osinko yhteensä (maksettu)	1,0	5,0	9,0	1,0	5,0	9,0
Henkilökunta keskimäärin	200	200	203	167	163	164

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-%	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja-verot}}{\text{Oma pääoma+pääomalainat} + 0,8 * \text{varaukset} + \text{vähemmistöos. (keskim. vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-%	=	$\frac{\text{Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja} + \text{rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma+pääomalainat} + 0,8 * \text{varaukset} + \text{koroll. rahoitusvelat (keskim. vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste	=	$\frac{\text{Oma pääoma+pääomalainat} + 0,8 * \text{varaukset} + \text{liittymismaksut}}{\text{Taseen loppusumma-saadut ennakot}}$

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Lahti 19.2.2024

Jukka Ottela	Minna Haapala
Hallituksen puheenjohtaja	Hallituksen jäsen
Mika Kari	Sanna Mäkinen
Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen
Mira Nieminen	Jukka Ruhberg
Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen
Neea Similä	Tuomas Sorsa
Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen
Merja Vahter	Kimmo Virtanen
Hallituksen jäsen	Hallituksen jäsen
Jyrki Ojala	Jouni Haikarainen
Hallituksen jäsen, henkilöstön edustaja	Toimitusjohtaja

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy

Joni Tuomainen
KHT, JHT

Lahti Energia Oy

Kauppakatu 31, PL 93, 15141 Lahti

Asiakaspalvelu 02918 02917

Puhelinvaihde 029 000 8000